

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

29 januari 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

ACTUALITEITSDEBAT OVER TEWERKSTELLING EN WERKLOOSHEID IN VLAANDEREN

DECREET INSTEMMING MET FACULTATIEF PROTOCOL BIJ HET KINDERRECHTENVERDRAG

Inhoud

Nr. 32

Woensdag 29 januari 2003
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Verslagen	
Indiening	1
Met redenen omklede moties	
Indiening	2
Verzoekschriften	
Indiening	4
Voorontwerp van decreet	
Indiening	4
Mededelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening	4
Motie van een gemeente	
Indiening	4
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	5
Kennisgeving van het Arbitragehof	
Indiening	5
Actualiteitsdebat	
Actualiteitsdebat over tewerkstelling en werkloosheid in Vlaanderen	5
Sprekers : de heren Jan Laurys, André-Emiel Bogaert, Roland Van Goethem, André Denys, Filip Dewinter, Jos Stassen, Marc van den Abeelen, Johan De Roo, Eric Van Rompuy, Robert Voorhamme, Bruno Tobback, Francis Vermeiren, Jan Roegiers en Chris Vandenbroeke en mevrouw Marijke Dillen, minister Renaat Landuyt en minister Jaak Gabriels	
Ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000 – 1305 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	48
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Marijke Dillen en minister Mieke Vogels	
Artikelsgewijze bespreking	52

Regeling van de werkzaamheden	53
Rechtzettingen	
Morgenvergadering 25 van donderdag 19 december 2002	53
Middagvergadering 27 van woensdag 8 januari 2003	53

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.01 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Ludwig Caluwé, Boudewijn Laloo : gezondheidsredenen ;

Jacques Devolder, Jacques Timmermans : buitenslands ;

Luk Van Nieuwenhuysen : familieverbindingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren Jo Vermeulen, Marcel Logist en Dirk De Cock en mevrouw Dominique Guns houdende wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds
– 1526 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.
- Voorstel van decreet van mevrouw Isabel Vertriest en de heren Jacky Maes, Jef Van Looy, André Moreau en Jos Bex houdende wijziging van artikel 15 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen
– 1534 (2002-2003) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

- Voorstel van decreet van de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Sonja Becq en de heren Luc Van den Brande en Johan Sauwens houdende invoeging van een artikel 3bis in het decreet van 18 mei 1994 houdende regeling van het taalgebruik bij de verkiezingen
– 1539 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Paul Van Malderen, Eddy Schuermans en Jan Laurys en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever betreffende de nadelen voor ouderen verbonden aan de stijgende druk om elektronisch te bankieren
– 1525 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers en mevrouw Trees Merckx-Van Goey betreffende de opvang en huisvesting van personen die het slachtoffer zijn van partnergeweld, binnen een relatie als samenwonenden
– 1535 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

VERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Frans Ramon over het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000
– 1305 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1999
– 23 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2000
– 23-A (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer André Van Nieuwkerke over het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIV
– 1355 (2002-2003) – Nr. 8.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heren Patrick Lachaert en Frans Wymeersch over het verzoekschrift betreffende de milieuvriendelijke inzameling van multimedia-apparatuur
– 1523 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heren Jef Van Looy en Patrick Lachaert over de verzoekschriften over het gebruik van alarmkanonnen in de land- en tuinbouw
– 1524 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey over de gedachtewisseling met mevrouw Mieke

Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over het Evaluatierapport Centrum De Grubbe-Everberg (maart-september 2002)
– 1528 (2002-2003) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Isabel Vertriest over de gedachtewisseling over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieu-beleidsovereenkomsten
– 1529 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Frans Ramon en mevrouw Veerle Heeren over het verzoekschrift betreffende jokersbeurzen
– 1532 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Dirk De Cock en mevrouw Veerle Heeren over het verzoekschrift betreffende de vorm van de diploma's van het onderwijs voor sociale promotie
– 1533 (2002-2003) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over de gedachtewisseling met de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken betreffende de vertraging bij de indiening van de rekening 2001 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van de Vlaamse openbare instellingen
– 1537 (2002-2003) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Dominiek Lootens-Stael en Luk Van Nieuwenhuy-

Voorzitter

sen en mevrouw Hilde De Lobel tot besluit van de op 21 januari 2003 :

- 1° door de heer Dominiek Lootens-Stael in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de mogelijke schorsing van de omzendbrieven van het vernieuwde zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord door de Raad van State en de verklaringen van de minister terzake ;
- 2° door mevrouw Brigitte Grouwels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de uitspraken van de minister betreffende een eventuele aanpassing van de taalwetgeving aan het Brusselse taalhoffelijkheidsakkoord
– 1527 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Sven Gatz, André Moreau, Eloi Glorieux, Dirk De Cock en Marcel Logist tot besluit van de op 21 januari 2003 :
 - 1° door de heer Dominiek Lootens-Stael in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de mogelijke schorsing van de omzendbrieven van het vernieuwde zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord door de Raad van State en de verklaringen van de minister terzake ;
 - 2° door mevrouw Brigitte Grouwels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de uitspraken van de minister betreffende een eventuele aanpassing van de taalwetgeving aan het Brusselse taalhoffelijkheidsakkoord
– 1530 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Brigitte Grouwels en de heren Eric Van Rompuy, Ludwig Caluwé, Johan Sauwens en Kris Van Dijck tot besluit van de op 21 januari 2003 :
 - 1° door de heer Dominiek Lootens-Stael in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en Brusselse Aangelegenheden, over de mogelijke schorsing van de omzendbrieven van het vernieuwde zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord door de Raad van State en de verklaringen van de minister terzake ;
 - 2° door mevrouw Brigitte Grouwels in commissie gehouden interpellatie tot de heer Guy Vanhengel, Vlaams minister van Sport en

Brusselse Aangelegenheden, over de uitspraken van de minister betreffende een eventuele aanpassing van de taalwetgeving aan het Brusselse taalhoffelijkheidsakkoord

– 1531 (2002-2003) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen en de heer Filip Dewinter tot besluit van de op 23 januari 2003 door de heer Filip Dewinter in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de vestiging van een nieuwe halfopen instelling voor probleemjongeren in Ekeren
– 1536 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Carl Decaluwe tot besluit van de op 23 januari 2003 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de resultaten van de visitatieronde bij de lokale radio's en de sancties van het Vlaams Commissariaat voor de Media
– 1538 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Kris Van Dijck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Ludwig Caluwé tot besluit van de op 23 januari 2003 door de heer Filip Dewinter in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de vestiging van een nieuwe halfopen instelling voor probleemjongeren in Ekeren
– 1540 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Koen Helsen, mevrouw Claudine De Schepper, de heer Jan Van Duppen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers tot besluit van de op 23 januari 2003 door de heer Filip Dewinter in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de vestiging van een nieuwe halfopen instelling voor probleemjongeren in Ekeren
– 1541 (2002-2003) – Nr. 1.

VERZOEKSCHRIFTEN

Indiening

De voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

- Verzoekschrift van de heer Manuel André over de sluiting en de reconversie van de Antwerpse luchthaven
– 27 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van mevrouw Alice Hamblok over het verminderen van de onroerende voorheffing voor personen met een laag pensioen
– 28 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Gerry Guldentops over de sluiting en de reconversie van de Antwerpse luchthaven
– 29 (2002-2003).

VOORONTWERP VAN DECREET

Indiening

De voorzitter : Het volgend voorontwerp van decreet werd ingediend :

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 augustus 1824 houdende dat de kerkbesturen en kerkelijke administraties geen beschikkingen kunnen nemen omtrent onderwerpen waarvan de bezorging hen niet uitdrukkelijk bij de bestaande wetten, reglementen of verordeningen is opgedragen, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 januari 2003
(VR 32/2002-2003).

Dit voorontwerp van decreet ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Advies d.d. 8 januari 2003 met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende de oprichting en de werking van de lokale werkinkels
(DOC 116/2002-2003) ;
- Advies d.d. 15 januari 2003 van de SERV en de sectoriële commissie welzijns- en gezondheidszorg over het ontwerp van decreet betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen
(DOC 117/2002-2003) ;
- Aanbeveling d.d. 15 januari 2003 over het herzieningsproces van VLAREM
(DOC 118/2002-2003) ;
- Advies d.d. 20 januari 2003 over het voorontwerp van decreet betreffende de ARKIMIDES-regeling
(DOC 119/2002-2003).

Deze mededelingen van de SERV liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN EEN GEMEENTE

Indiening

De voorzitter : De volgende motie van een gemeente werd ingediend :

- Motie van de gemeente Kapelle-op-den-Bos in verband met de indeling van Vlaanderen in zorgregio's, goedgekeurd door de gemeenteraad op 16 december 2002
(DOC 115/2002-2003).

Voorzitter

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 6 van 22 januari 2003 ;
 - Arrest nr. 7 van 22 januari 2003 ;
 - Arrest nr. 8 van 22 januari 2003 ;
 - Arrest nr. 9 van 22 januari 2003 ;
 - Arrest nr. 10 van 22 januari 2003 ;
 - Arrest nr. 11 van 22 januari 2003 ;
 - Arrest nr. 12 van 22 januari 2003.
-

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 2598, 2600, 2602, 2603 en 2605 (samengevoegde zaken).
-

ACTUALITEITSDEBAT**Actualiteitsdebat over tewerkstelling en werkloosheid in Vlaanderen**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over tewerkstelling en werkloosheid in Vlaanderen.

De bespreking is geopend.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sinds 1993 is de werkgelegenheid voortdurend gegroeid, zelfs in economisch moeilijke periodes. Daaraan is nu een einde gekomen. We worden nu voor het eerst met een afbraak van werkgelegenheid geconfronteerd. Mijnheer de minister, er zijn nu 30.000 werklozen meer dan toen u startte met uw actieve welvaartsstaat.

Elke dag gaan honderd jobs verloren. Toen we enkele weken vroegen om hierover een actualiteitsdebat te houden, vond men dat niet nodig. Wij hebben dan het debat over de begroting werkgelegenheid aangegrepen om een evaluatie te maken van het werkgelegenheidsbeleid van deze regering. Het verwondert ons dan ook dat amper enkele weken later dit debat toch wordt gehouden. Het verhaal van vandaag zal niet anders zijn dan een paar weken geleden. De situatie is immers nog steeds niet verbeterd, integendeel.

Onze vaststelling blijft geldig : de actieve welvaartsstaat is mislukt. Het is een fictieve welvaartsstaat geworden. De slogan waarmee de Vlaamse en ook de federale regering is gestart, is een holle slogan. Mijnheer de minister, het is een onderschatting van de evolutie van de sociaal-economische situatie, een overschatting van uw eigen mogelijkheden en rol. Enkele weken geleden was er nog sprake van een dipje in de economie. Enkele weken geleden hebt u zelf gezegd dat de werkloosheid in Vlaanderen een structureel probleem is geworden.

Er gaan honderd jobs per dag verloren. Tegen dit tempo zullen we snel een aantal bedrijven à la Philips hebben gesloten. De cijfers zijn gekend. Op jaarbasis steeg het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen met 15,5 percent, het aantal werkzoe-

Laurys

kenden met 8,7 percent. In Vlaanderen zoeken 200.000 mensen een job. De werkloosheidsgraad bedraagt 7,35 percent, eind 2001 was dit nog 6,84 percent. De werkgelegenheidsgraad daalt, in tegenstelling tot de rest van Europa. De armoede klimt tot 8 à 9 percent.

Vooraf jonge werkzoekenden worden getroffen, hun aantal steeg met 17,4 percent tot 52.788. Het aantal jonge werkzoekenden met een diploma hoger onderwijs steeg zelfs met 88,8 percent.

Mijnheer de minister, u hebt al dikwijls gezegd dat de langdurige werkloosheid afneemt. Eigenlijk is dat onjuist omdat die daling enkel te wijten is aan het schrappen van langdurig werklozen, het uitschrijven van werklozen boven de 50 jaar en het cohorte-effect. Dat is de lage instroom van de werklozen uit de goede economische jaren 1999 en 2000 die nu in de langdurige werkloosheid terechtkomen.

Het consumentenvertrouwen blijft ondertussen verder dalen en staat ondertussen op min negen. Dat is een daling met één punt. Het ondernemersvertrouwen staat op het laagste peil sinds een jaar. Vandaag staat in De Standaard dat het jobaanbod op het laagste peil staat sinds 1999. De nettowinst van de ondernemingen daalt voor de eerste keer in 5 jaar. Het is niet te verwonderen dat de Unizo aan de kaak stelt dat het aantal startende ondernemingen blijft dalen. Ook uit de recente conjunctuurnota uitzendarbeid blijkt dat er nog geen kentering in zicht is. De uitzendarbeid is nochtans de indicator van een economisch herstel. Het ziet er dus niet goed uit, en ik denk dat dit een eufemisme is.

Mijnheer de minister, tijdens het begrotingsdebat heb ik u reeds gezegd dat de economische crisis niet de schuld is van deze regering. België en Vlaanderen ontsnappen niet aan de algemene toestand van de wereld. U had de mensen echter andere zaken beloofd. In uw beleidsnota stond heel duidelijk dat u de werkgelegenheidsgraad zou optrekken tot 6,5 percent in 2004. U had gezegd dat u de participatiegraad zou verhogen van de jongeren, vrouwen en allochtonen. U beloofde ervoor te zorgen dat mensen meer individuele en maatschappelijke ontplooiingskansen zouden krijgen. U zou ervoor zorgen dat de kwaliteit van de arbeid zou verbeteren. U was bovendien heel concreet, want u beloofde om tijdens deze legislatuur 150.000 jobs te creëren of 30.000 per jaar, plus nog eens 15.000 jobs in de sociale economie.

De economische crisis is niet de schuld van de regering, maar het is toch wel iets te makkelijk om nu te beweren dat niemand kon weten dat de crisis wereldwijd zo zwaar zou toeslaan en dat het werkloosheidsprobleem structureel zou worden. Had paars-groen dan echt gedacht dat de bomen zouden blijven groeien tot in de hemel ? Had u gedacht dat u zou kunnen blijven surfen op de golven van de hoogconjunctuur, dat u nooit zou moeten bijsturen en dat u kwistig het manna in het rond zou kunnen blijven strooien ?

Tijdens het begrotingsdebat heb ik reeds gezegd dat het bij eb is dat men de naaktzwemmers ziet. Een Italiaans spreekwoord zegt : 'Een goed zee-man herkent men pas bij slecht weer'. Pas als het slecht gaat met de economie en er keuzes moeten worden gemaakt en verantwoordelijkheden opgenomen, wordt een slecht beleid afgestraft. Deze regering is ernstig tekortgeschoten. Wat heeft deze regering gedaan om de ondernemingen meer zuurstof te geven ? Wat heeft paars-groen gedaan om werkzoekenden een perspectief te bieden ? Wat hebt u gedaan om mensen wier job wordt bedreigd meer kansen te geven ? Wat hebt u concreet gedaan om werklozen zo snel mogelijk naar een nieuwe job te loodsen ? Wat hebt u gedaan om de kwaliteit van de arbeid te verbeteren ? Uit een recente studie van Idewe blijkt dat 20 percent van de werknemers tussen 45 en 50 zich volledig uitgeput voelt. Wat heeft deze regering gedaan om de oudere werknemers langer aan het werk te houden ? Uit dezelfde studie blijkt dat vooral de ouderen worden getroffen door een burn out en dat alleen nog de supergemotiveerde 55-plussers aan het werk zijn. Het is toch verbazingwekkend dat het budget voor werkgelegenheid nu 12,43 percent lager is dan in het economisch topjaar 2000. Op een ogenblik van absolute crisis in de werkgelegenheid wordt minder uitgegeven dan toen de werkgelegenheid vanzelf groeide.

Ik citeer de voorzitter van het ACV, de heer Corteebeek : 'Het lijkt erop dat niemand in de Wetstraat wakker ligt van de honderd jobs die Vlaanderen dagelijks verliest.' U zult zeggen dat het weer eens de oppositie is die kritiek levert en dat wij allen verzuurd zijn. (*Rumoer*)

U verweet ons in de commissie zelfs een gebrek aan humor. Ik heb een reactie uit de publieke opinie opgediept, een citaat uit een krant, ook al neem ik daarmee het risico dat de media opnieuw de schuld zullen krijgen. We kennen de gevoeligheden terzake ondertussen.

Laurys

Een editorialist schreef : 'Maar ook de federale en Vlaamse regeringen gaan hier niet vrijuit. Voor de paars-groene coalities is de werkgelegenheid nooit een belangrijk agendapunt geweest. Er is een federaal minister van Arbeid, Laurette Onkelinx, maar men kan onmogelijk zeggen dat zij zich uitgesloofd heeft om mensen aan het werk te zetten. Vlaams minister van Werkgelegenheid, de heer Landuyt, heeft al evenmin valabele werkgelegenheidsprogramma's gelanceerd. Dat is toch wel grof, want het voorbije jaar is de werkloosheid voortdurend de hoogte ingegaan. De twee ministers hebben dat telkens vastgesteld, maar er niet op gereageerd. Hun collega-ministers hebben er ook niet wakker van gelegen.' De hoofdredacteur van Vacature schrijft : 'Het is onbegrijpelijk dat werkgelegenheid niet bovenaan de politieke agenda staat'.

Pech voor de jonge en oude werklozen in Vlaanderen, Wallonië en Brussel dat de verschillende regeringen in dit land geen aandacht hebben voor hun situatie. Paars-groen is de producent van goed nieuws en schone schijn en dat zal zeker niet veranderen nu de verkiezingen in aantocht zijn. De groeiende werkloosheid past niet in de goednieuwsshow. De werklozen worden genegeerd. Er bestaat geen echt beleid om de werkgelegenheid te verdedigen en te verbeteren.

Ik hoor de voorzitter van de sp.a, de heer Janssens, zeggen dat jobs voor zijn partij het belangrijkste punt zijn bij de komende verkiezingen. Rijkelijk laat om tot die vaststelling te komen omdat de socialisten toch de twee departementen Werkgelegenheid onder hun bevoegdheid hebben. Natuurlijk regeert men niet alleen. Als ik de heer Louis Tobback echter hoor zeggen dat hij liever verdergaat met de liberalen dan met ons, dan heb ik toch mijn twijfels over de uitlatingen van de heer Janssens.

De werkgelegenheid is het beste gediend met een gezonde, aantrekkende economie, ook voor laaggeschoolden en kansengroepen. Het zijn immers deze kansengroepen die in een neerwaartse conjunctuur het eerste slachtoffer worden. Bij een aantrekken van de economie stijgen ook hun kansen. Maatregelen die de economie, het algemeen ondernemings- en investeringsklimaat ten goede komen, zijn goede maatregelen voor de werkgelegenheid. Maar we moeten realistisch zijn : vooraleer de taart kan worden verdeeld, moet de taart worden gebakken.

We steunen het actieplan ondernemen. Het bevorderen van het ondernemerschap, het versterken

van de financiële structuur van ondernemingen, het verminderen van de administratieve lastendruk, het internationaal ondernemen en het creëren van ruimte om te ondernemen zijn belangrijk voor de tewerkstelling. Wanneer wordt dit echter eindelijk uitgevoerd ? Buiten de opleidingscheques en de website 'ondernemend Vlaanderen' is nog geen enkel project aan uitvoering toe.

Hoe kan er ook een goed beleid worden gevoerd wanneer de twee ministers van Werkgelegenheid – in tijden waar er zagezegd een totaal nieuw communautair klimaat heerst – voortdurend bekvechten ? U wilt aanmoedigingspremies invoeren, maar minister Onkelinx vindt dat maar niks. U wilt Vlaamse CAO's, minister Onkelinx kleedt dat uit tot een symbolische medeondertekening voor materies die onder uw bevoegdheid vallen. Het Vlaams Parlement wil via een amendement van CD&V overtredingen van het decreet op de evenredige participatie laten beslechten voor de arbeidsrechtbank. Minister Onkelinx vindt dat Vlaanderen daar niets over te zeggen heeft. U wilt een jobkaart invoeren. Minister Onkelinx zegt dat dit een federale bevoegdheid is en dat u niets over de RVA te zeggen hebt. Wat een mooie sociaal-democratische tandem ! Vier keer doet u een voorstel, viermaal krijgt u nul op het rekest.

Deze voorbeelden wijzen op de pijnpunten van het beleid. Veel hefbomen in het sociaal-economisch beleid zijn inderdaad federale materie en dit staat een efficiënt en coherent beleid in de weg. Iedereen weet dat er een fundamenteel verschil is tussen beide landsdelen en dat die dus ook een andere aanpak vereisen. Wallonië heeft het hoogste werkloosheidspercentage in Europa, Vlaanderen het laagste. Het Rosetaplan was op maat van Wallonië en is in Vlaanderen volledig zijn doel voorbijgeschoten.

Anderhalve week geleden hield onze partij in de Schelp de tweede Vlaamse conferentie. Alle partijen waren hierop trouwens uitgenodigd. De heer Jef Roos, voorzitter van het VEV, stelde : 'De fundamentele bekommernis van veel bedrijven is de transparantie in de bevoegdheidsverdeling tussen het nationale en regionale niveau. De salampolitiek om bevoegdheden door te schuiven van het nationale naar het regionale niveau, heeft ertoe geleid dat de huidige bevoegdheidsverdeling vrij complex is en de verantwoordelijkheden vaak niet goed zijn afgebakend.'

Voor ons is het zonneklaar. We moeten consequent zijn en de sociaal-economische hefbomen samenbrengen binnen één bevoegdheidsniveau. Het is

Laurys

ook best dat die aansluiten bij de homogene structuur van een economisch potentieel, in casu de regio. Als de arbeidsmarkt inderdaad verschillend is in Vlaanderen en Wallonië, dan is het toch aangewezen dat de federale instrumenten inzake werkgelegenheidsbeleid worden overgedragen !

Fiscaliteit is een belangrijke economische hefboom. Het is het logisch dat de regio's over dit instrument kunnen beschikken. Wetenschappelijk onderzoek is een hoeksteen voor de economische ontwikkeling. Het is reeds grotendeels geregionaliseerd, maar over de budgetten voor luchtvaart en ruimtevaart hebben we niets te zeggen. We worden in die zaken steeds gepasseerd.

Wallonië wordt niet geconfronteerd met het probleem van files, Vlaanderen dreigt eronder te stikken. Om echt werk te maken van een geïntegreerd mobiliteitsbeleid zouden de regio's dan ook bevoegd moeten worden spoorweginvesteringen te doen.

Mijnheer de minister, enkele weken geleden werd het ontwerp over het algemeen bindend verklaren van CAO's goedgekeurd. We hebben toen al gezegd dat er nog geen halve stap vooruit werd gezet. In feite moeten we over de materies waarover we in het parlement beslissingen treffen, afspraken kunnen maken met de sociale partners in Vlaanderen. U moet die overeenkomsten algemeen bindend kunnen verklaren. Wat dat betreft, zitten we in goed gezelschap. Voorzitter De Batselier heeft ook gezegd dat hij voorstander is van volwaardige Vlaamse CAO's.

Onze arbeidskost is blijkbaar een concurrentiehandicap. Als dat zo is, moeten we daaraan iets doen. Als iedereen het er evenwel over eens is dat gezondheidszorg en kinderbijslag een recht voor iedereen zijn dat niet kan worden gekoppeld aan het statuut van de betrokkene, dan moet men consequent zijn. Dan moeten deze zaken uit de sociale zekerheid worden gelicht, niet meer betaald worden met bijdragen op arbeid, maar met bijdragen op het totale inkomen. Het spreekt voor zich dat deze persoonsgebonden materies het best worden georganiseerd op het niveau van de deelstaten.

Geachte collega's, ik hou niet van de slogan : 'Wat we zelf doen, doen we beter'. We moeten iets bescheidener zijn, zeker als mijn partij het niet voor het zeggen heeft. *(Opmerkingen)*

Wanneer echter blijkt dat het voor een goed economisch klimaat nodig is dat alle sociaal-economische hefboomen worden samengebracht, dan is het logisch dat we verdere stappen in de staatshervorming durven zetten. We hebben echter begrepen dat deze regering dat niet van plan is voor juni 2004. Mijnheer de minister, het spijt me. Ik vermoed en vrees dat u tot dan verder aan het handje zult moeten blijven lopen van minister Onkelinx. Misschien hebt u daar niets op tegen.

Als ik terughoudend ben om de slogan 'wat we zelf doen, doen we beter' te hanteren, dan is dat omdat de ervaring van de afgelopen drieëneenhalf jaar me voorzichtig heeft gemaakt. Ik zal de punten die we tijdens het begrotingsdebat hebben aangehaald even herhalen. Wat ons stoort, is dat er wel een aantal zaken zijn gerealiseerd. Het gaat echter om kleine bijsturingen, kleinschalige initiatieven. De grote projecten, het sociaal-economisch overheidsinstrumentarium, die bij het begin van de legislatuur werden stopgezet omdat ze verwezen naar de CVP-staat, zijn overhoop gehaald. In de periode daarna werd niets opgebouwd.

Het decreet op de expansiesteun is er nu, maar het is geen goed decreet. We hebben het daarover vorige week al gehad. Wij kunnen ons niet voorstellen dat er een impuls kan uitgaan naar bedrijven via een eventuele steun die na een algemene oproep en na een soort wedstrijd misschien zou kunnen worden toegekend. Ik vrees dat zo veel geld zal worden weggeworpen.

Al vier jaar wachten we op de organisatie van het subregionaal beleid. STC's, streekplatforms, GOM's, SERR's en Resoc's, huizen van de onderneming, drieëneenhalf jaar later is er nog niets van gerealiseerd. Vorige vrijdag stond het onderwerp op de agenda van de regering. Ik vermoed dat er geen conclusies werden getrokken en dat de zaak weer is uitgesteld. Het getouwtrek rond het kerntakendebat hypothekeert blijkbaar elke oplossing.

Het verhaal is hetzelfde voor de VDAB. Van het begin moest er komaf mee worden gemaakt en moest er worden geherstructureerd. Op dit moment is er nog altijd geen ontwerp van decreet neergelegd om die herstructurering onder handen te nemen.

De PPS-formule bestaat nog steeds niet. Het Jobsysverhaal zit blijkbaar vast in de privacy-commissie. Lokale werkwinkels, eenzelfde verhaal. Mijnheer de minister, ik wil helemaal niet triomfalistisch doen, maar wat ik hier reeds jaren zeg, wordt bevestigd door de SERV in het advies van vorige

Laurys

week. Uw ontwerp is geen antwoord op de fundamentele vragen inzake de lokale werkwinkels. Wat zal de rol zijn van elke partner, wat zal de rol zijn van de lokale werkwinkel na de hervorming van de VDAB, enzovoort ? Het moet ons dan ook niet verwonderen dat sommige mensen willen afhaken.

Dit heeft trouwens ook te maken met het getalm in nog een ander dossier, namelijk dat van de dienstencheques. Twee weken geleden hebben we het samenwerkingsakkoord, dat van anderhalf jaar geleden dateert, goedgekeurd. Er is blijkbaar een besluit. Niemand weet echter waar het zit, ook de sociale partners niet. Er is een regeling, die ergens in de lucht hangt. Er komt niets van in huis.

Uw jobkaart werd opnieuw ingeslikt door minister Onkelinx. Blijkbaar had u nagelaten hierover met haar vooraf te overleggen en haar toestemming te vragen. Het gaat inderdaad om een RVA-bevoegdheid. Eigenlijk is de jobkaart geen nieuw instrument, maar slechts een variant van de IBO.

Uw startbanen+-plan is ergens blijven hangen. Nochtans hadden we graag die verdubbeling van de begeleidingscapaciteit van de VDAB gezien. We vragen ons wel af waar u de middelen daarvoor zult halen.

U hebt 1,5 jaar geleden met de sociale partners het Pact van Vilvoorde gesloten. Nu is er echter nog geen enkele stap gezet en geen enkel uitvoeringsbesluit gemaakt om het te realiseren. Pacten pakken niet meer. Er moeten concrete maatregelen komen tegen de werkloosheid.

Wanneer ik het nieuw Vlaams werkgelegenheidsakkoord bekijk, lees ik daar een engagement in, namelijk dat de gemeenschappelijke platformtekst van 3 december 2002 over de evenredige participatie, die u hier hebt ondertekend met de sociale partners, zal worden uitgevoerd. Dat is tekenend. Is een akkoord sluiten om te zeggen dat een gemeenschappelijke platformtekst zal worden uitgevoerd gelijk aan een beleid voeren ? Die gemeenschappelijke platformtekst is bovendien een herformulering van een clause van het Pact van Vilvoorde. Er komen dus telkens goede intentieverklaringen, maar in de realiteit komt daar nooit iets van.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, ik wil u de juiste weg wijzen voordat u op een dwaalspoor terechtkomt. Het ontwerp van tewerkstel-

lingsakkoord is een tekst die de sociale partners hebben voorgelegd en niet meer dan dat. U moet de Vlaamse regering niet verwijten dat de sociale partners hun inspiratie niet verder reikt dan herhalen wat reeds is gezegd.

De heer Jan Laurys : Ik wil nog even terugkomen op dat nieuw Vlaams werkgelegenheidsakkoord. Het is altijd positief dat er een akkoord is, maar hoe zult u dat honoreren ? Uw budget is immers gedaald met 12,43 percent.

Naast de continuering van vroegere maatregelen zoals de opleidingscheques zijn er nieuwe maatregelen zoals de lastenverlaging voor de onderneming, de vermindering van de schenkingsrechten en de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing op onroerende goederen. Dat gaat blijkbaar 75 miljoen euro kosten. U hebt daar geen geld voor. Gaat u de sociale partners werkelijk middelen kunnen geven om die engagementen te realiseren ?

Minister Renaat Landuyt : Het debat daarover start op donderdag. Vergeet niet dat de SERV, voordat de ontwerp-tekst van tewerkstellingsakkoord werd voorgelegd, ook heeft geadviseerd over onze begroting. Onze begroting moet het blijkbaar mogelijk maken om lastenverlaging en sociale politiek te combineren. Het ACV, het ABVV, de liberale vakbond en de werkgeversorganisaties hebben dat voorgesteld.

De heer Jan Laurys : Dat was een advies dat werd gegeven voor de begroting klaar was. Nadien heeft de SERV immers gezegd dat u geen middelen zult hebben om een sociaal beleid te voeren.

Minister Renaat Landuyt : Er is een maatschappelijke consensus buiten het parlement. De sociale partners zeggen ook vandaag nog dat het mogelijk is om door te gaan met de lastenverlaging en het sociaal beleid. Dat zegt het maatschappelijke middenveld en niet deze verguisde paarse regering.

De heer Jan Laurys : Als dat waar is, waar zult u die 75 miljoen euro dan vandaan halen ? Waar zult u besparen ?

Minister Renaat Landuyt : Ik moet u een beetje teleurstellen. Donderdag beginnen de onderhandelingen. We hebben van de sociale partners en de SERV een begroting ontvangen die aangeeft waar die 75 miljoen euro kan worden gehaald. Volgens onze berekeningen is een en ander in die begroting niet in rekening gebracht. We zijn alles gedetailleerd in kaart aan het brengen. De sociale begroting in dat akkoord moet immers correct zijn.

Landuyt

Ik zeg nog eens dat u een tekst bekritiseert die werd voorgelegd door de onderhandelars van de sociale partners en niet door de regering.

De heer Jan Laurys : Dat is correct voor het Vlaams werkgelegenheidsakkoord, maar dat geldt toch niet voor die gemeenschappelijke platformtekst die u hier hebt ondertekend. Dat geldt ook niet voor het Pact van Vilvoorde dat u ook ondertekende.

Minister Renaat Landuyt : Ik wil daarover duidelijkheid verschaffen. Het pact van 3 december 2002 over de tewerkstelling van de bijzonderekansengroep is begroot op mijn begroting. Het is zo dat zowel het engagement van het VEV als dat van de Unizo en van de werknemersorganisaties wordt gefinancierd vanuit mijn budget. Dat is allemaal reeds geregeld. U hebt wel gelijk wanneer u zegt dat in het tewerkstellingsakkoord een groot gedeelte wordt hernomen van wat reeds werd afgesproken.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, mijn fundamentele bekommernis is de volgende : een beleid is geen intentieverklaring, een beleid kan niet enkel bestaan uit pacts. Ik zei het zo-even reeds : pacts pakken niet meer. Er moeten concrete maatregelen komen, want daar hebben de mensen iets aan.

Minister Renaat Landuyt : Daarin hebt u gelijk. U zult merken aan de voorstellen die wij doen en aan het beleid dat wij voeren, dat we eigenlijk al een stap verder staan dan wat in een pact of in een sociaal tewerkstellingsakkoord vervat zit. Vergeet niet dat deze regering nog altijd respect heeft voor het sociaal overleg. Ik dacht dat ook u een pleitbezorger was voor de rol van het middenveld ?

De heer Jan Laurys : Absoluut, mijnheer de minister. We zijn nieuwsgierig naar de beslissing die de Vlaamse regering hierover donderdag zal nemen.

Mijnheer de voorzitter, ik sluit af. Ik heb hier kort een overzicht willen geven van de bekommernissen van onze partij ten opzichte van het gevoerde sociaal-economische beleid van de regering. We willen niet enkel kritiek leveren, dat zou iets te gemakkelijk zijn. Ik verwijs naar ons sociaal-economisch congres dit jaar in Antwerpen. Ik ga niet herhalen wat daar werd voorgesteld, maar er is een duidelijk plan. De lijn die wij aanhouden is de volgende : zorg eerst en vooral voor een duidelijk zichtbaar, helder sociaal-economisch kader. Zorg ervoor dat

de basisinstrumenten voor de sociaal-economische politiek in orde zijn en kunnen werken, zorg ervoor dat ze decretaal verankerd zijn en dat er uitvoeringsbesluiten komen zodat ze kunnen werken. Dat veronderstelt natuurlijk dat er verdere stappen worden gezet in de staatshervorming. Dat moet gebeuren voor juni 2004, dat moet nu onmiddellijk gebeuren, als we inderdaad een coherent en efficiënt beleid willen voeren.

Volgens mij is het nodig dat al die hefboomen op één bevoegdheidsniveau worden samengebracht. Pas dan kan men een flankerend beleid voeren en is het mogelijk om ervoor te zorgen dat het ondernemerschap wordt gestimuleerd, dat er kwalitatief werk komt en dat allochtonen meer kansen krijgen op de arbeidsmarkt. Dat is een flankerend beleid.

Mijnheer de minister, u hebt in de commissie eens gezegd dat wat dit flankerend beleid betreft, onze voorstellen niet zo erg uiteenlopen. Dat zal zo wel zijn voor een groot gedeelte, maar zolang de voorstellen niet ingebed zijn in een klaar, helder en doorzichtig kader, dreigen ze hun doel te missen en enkel wat aan window-dressing te doen. Op die manier komen er geen fundamentele oplossingen.

Minister Renaat Landuyt : Heb ik u goed begrepen : brengt de tekst van het tewerkstellingsakkoord volgens u geen soelaas en niets nieuws ?

De heer Jan Laurys : Als daaraan geen geld wordt gekoppeld, zal er inderdaad niets gebeuren.

Minister Renaat Landuyt : U zegt dus dat het akkoord niets nieuws brengt. Uw voorstel aan mij is dus : kader uw beleid beter, want onze ideeën gaan niet verder dan de uwe.

De heer Jan Laurys : Neen, mijnheer de minister, dat gaat enkel om de flankerende maatregelen. Met een kader en structuur bedoel ik dat u ervoor moet zorgen dat er uitvoeringsbesluiten komen voor de expansiewet, dat de situatie bij de VDAB eindelijk geregeld wordt, dat het subregionaal economisch beleid eindelijk geregeld wordt en dat mensen nu weten waar ze terecht kunnen.

Als dat flankerend beleid er is, dan willen we van gedachten wisselen over de maatregelen.

(Opmerkingen van minister Renaat Landuyt)

De voorzitter : Mijnheer de minister, er is een duidelijke afspraak gemaakt : we houden hier een actualiteitsdebat en elke fractie krijgt daarbij het woord. De heer Laurys heeft het woord en is aan

Voorzitter

het afsluiten. Dan wordt er op een bepaald moment van de regering verwacht dat ze een antwoord geeft op de vragen die in dat actualiteitsdebat worden gesteld.

Minister Renaat Landuyt : Is het dan zo dat ik hier toeschouwer ben tot op het einde ?

De voorzitter : U bent geen toeschouwer, maar u moet iemand die namens zijn fractie een standpunt verdedigt, niet te pas en te onpas onderbreken.

Minister Renaat Landuyt : Is het een ongepaste onderbreking als ik vraag wat nu de kern is van het betoog van de spreker ? Ik wou weten of ik hem goed had begrepen.

De heer Jan Laurys : U hebt mij slecht begrepen, mijnheer de minister.

Minister Renaat Landuyt : Leg het nog eens uit.

De heer Jan Laurys : Ons fundamenteel verwijt is dat u 3,5 jaar lang hebt getalmd. Toen de regering aantrad, hebt u gezegd dat u tabula rasa wou maken van het sociaal-economische instrumentarium, omdat dat allemaal van de CVP was. U zei dat het ging om politieke benoemingen en dat u die ging wegwerken. U vond het economisch expansiebeleid maar rommel. De VDAB zou worden vernieuwd, de lokale werkwinkels moesten er komen. We zijn nu 3,5 jaar verder en er is niets gebeurd. Het is een complete chaos. Nu komt u aandragen met her en der kleine maatregelen, zoals de jobkaart of de bijblijfrekening. Dat is sympathiek, maar betekent niet meer dan windowdressing. Er blijft niets van over. Dat verwijten we u precies.

We pleiten ervoor dat u alle sociaal-economische hefbomen, die nodig zijn om een gezond economisch beleid te voeren, in voege zou brengen. U hebt geen schuld aan de crisis, maar u had ze beter kunnen begeleiden en zorgen voor een toekomstperspectief voor de werkzoekende. Dat verwijten we deze regering.

Minister Renaat Landuyt : Ik zal u de structuur van het beleid rustig uitleggen. Ik hoop dat u luistert. Door voortdurend afzonderlijke problemen aan te halen zonder ze in een globaal kader te plaatsen, kunt u gemakkelijk verwarring zaaien.

We hebben in de afgelopen periode alles gedaan om arbeidsbemiddeling voor de mensen eenvoudi-

ger te maken. Ze verloopt voornamelijk via drie lijnen.

De heer Jan Laurys : Ik zal de hele tijd aandachtig luisteren, maar ik verzeker u dat de mensen op het terrein daar helemaal anders over denken. U zegt dat mensen aan jobs helpen een van uw bekommernissen is. Ik lees in de krant dat de heer Janssens en mevrouw Onkelinx daar alle aandacht voor hebben. Waarom is er dan in 4 jaar tijd niets gebeurd en zou dat nu plots veranderen ?

Agalev pleit voor een werkweek van 30 uur. Is dat met behoud van loon en sociale zekerheid ? U hebt naar aanleiding van uw nieuwjaarsreceptie een enquête gehouden over werkgelegenheid. Daaruit blijkt dat mensen bereid zijn om langer maar tegelijk langzamer te werken voor hetzelfde loon. Agalev wil dat in 30 uur doen. Hoe zit het nu ? Er worden allerlei losse flodders afgeschoten.

Minister Renaat Landuyt : U hebt werkelijk geen gevoel voor humor.

De heer Jan Laurys : Het probleem is te ernstig om het met humor op te lossen.

Minister Renaat Landuyt : Als in Blankenberge een volle zaal glimlacht bij de gedachte langer te werken om het wat rustiger te kunnen doen, appelleert dat aan het feit dat er veel stress is op de werkvloer. Er moet met andere woorden worden nagedacht over alternatieven. Als u daar een voedingsbodem voor verhitte discussies in de coalitie in ziet, dan hebt u de boodschap niet begrepen. De mensen zien heus wel het verschil tussen lachen met een ernstige toestand en met een knipoog naar een ernstige zaak verwijzen.

De boodschap is dat we er allemaal van overtuigd zijn dat over werk en vrije tijd met een frisse aanpak moet worden nagedacht. Er was een moment dat die trend zelfs bij de sociale partners aanwezig was. Ik ben niet zeker of die creativiteit vandaag nog aanwezig is. We moeten eerlijk blijven. We weten dat we in een wereldeconomie functioneren en alles snel verandert. We kennen onze beperkte bevoegdheden zowel op institutioneel vlak als op mondiaal niveau. Onze creativiteit is aan elkaar gewaagd. We hebben een systematiek ontwikkeld om alle maatregelen te passen binnen een groter geheel. Ik kan u verzekeren dat de jobkaart deel uitmaakt van een op analyses gebaseerd beleid met conjunctuurgebonden doelstellingen. De VDAB en de andere betrokken diensten zijn momenteel in staat om snel op te treden in die sectoren en regio's waar we economische bewegingen vaststellen.

Landuyt

Ik heb geen zin om hier vandaag over cijfers te discussiëren. De bestaande analyses leveren heel wat discussiestof. We mogen ons evenwel niet tot een dergelijke discussie beperken. Het gaat hier niet om een zwart-witsituatie. In de drukkerijsector zijn er enorm veel sluitingen. Aangezien er eveneens enorm veel verschuivingen zijn, valt de eindbalans evenwel niet zo negatief uit.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, de globale cijfers spreken uw stelling tegen.

Minister Renaat Landuyt : Ik wil hier geen discussie over cijfers voeren. (*Rumoer*)

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, u bent zelf over de cijfers begonnen. U doet hier alsof er eigenlijk geen problemen zijn. U kunt evenwel niet negeren dat er in Vlaanderen momenteel 30.000 jobs minder zijn dan in 1999.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, uw toespraak bestaat voor 75 percent uit cijfers en analyses. (*Rumoer*)

De Vlaamse overheid is in staat om alle mogelijke cijfers te verzamelen. De Vlaamse overheid stelt jaarlijks zelf een monitoring op. Om geen tijd te verliezen met discussies over de cijfers, wordt dit rapport jaarlijks ook vrijgegeven. We moeten hier geen discussies over cijfers voeren. We moeten hier bespreken wat we aan de situatie willen doen. Dit betekent dat we ook naar elkaar moeten luisteren.

Recente maatregelen, zoals de jobkaart, kunnen enkel worden gerealiseerd omdat we een structureel beleid voeren. Iedereen kan zich ergeren aan het feit dat het decreet op de werkwinkels niet perfect is. Bepaalde zaken moeten nog worden geregeld. Dat het Vlaams Parlement een decreet wil bijschaven, zou niemand mogen storen.

Van de 180 geplande werkwinkels in Vlaanderen functioneren er momenteel reeds een honderdtal. Dit betekent dat heel wat mensen in hun eigen regio alle mogelijke informatie over werkgelegenheid kunnen krijgen.

Mijnheer Laurys, deze initiatieven maken deel uit van een structureel beleid. Ik begrijp niet waarom u hier constant beweert dat dit niet het geval is.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, in de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme hebben we al uitvoerig over de lokale werkwinkels gediscussieerd. Tijdens die discussies heeft de heer Voorhamme de situatie in Antwerpen uit de doeken gedaan. Vorige week heb ik een vraag gekregen over de lokale werkwinkel te Gent. De ATD en het OCMW willen de samenwerking opzeggen.

In de werkwinkels lijkt niemand duidelijk te weten wie nu precies welke bevoegdheid heeft. U hebt de werkwinkels door het studiebureau Ernst&Young laten doorlichten. De resultaten van deze doorlichting zijn ronduit negatief. De situatie in de werkwinkels is compleet chaotisch. Dit blijkt overigens ook uit de analyse van de CCOD.

We vragen u niet om de werkwinkels te sluiten. We vragen u om de structuren te verduidelijken en om de bestaande situatie recht te trekken. De werkwinkels moeten tenslotte weten bij wie ze met hun problemen terecht kunnen. Dit is het enige wat we u vragen. Met de oprichting van de lokale werkwinkels hebben we op zich geen enkel probleem.

Minister Renaat Landuyt : Ik stel vast dat iedereen het eens is met de beleidsintenties. De heer Laurys verwijst hier evenwel voortdurend naar analyses die 1 of 2 jaar oud zijn. (*Rumoer*)

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, mijn toespraak is gebaseerd op het monitoringrapport van de Vlaamse administratie. Dit rapport biedt een gedetailleerd overzicht van uw strategische doelstellingen en van uw realisaties. (*Opmerkingen*)

Minister Renaat Landuyt : Ik vind het gewoon spijtig dat iemand zich in een politieke toespraak beperkt tot het voorlezen van een analyse.

De voorzitter : Mijnheer de minister, de politieke antwoorden kunt u straks in een algemeen antwoord geven. Enkel wanneer u vindt dat u fouten hoort in de uiteenzetting van de sprekers kunt u onmiddellijk reageren.

De heer Jan Laurys : Er zijn twee sociaal-democratische ministers verantwoordelijk voor werkgelegenheid, en dat reeds gedurende meerdere jaren. Als u nu pas komt zeggen dat werkgelegenheid uw doelstelling wordt, dan komt dat eigenlijk niet geloofwaardig over.

Om af te sluiten, citeer ik nog eens uit die publieke opinie : ‘De meeste politici leven nog altijd in een

Laurys

droomwereld die niets te maken heeft met de harde realiteit. De ene politicus droomt nog over gratis elektriciteit. Een andere wil strijd leveren met de VLD over de echte liberale gedachte. Anderen maken ruzie over het management van de NMBS. Voor vele politici is niets zo belangrijk als op televisie komen. Ze denken dat ze nog altijd leven in een tijd van economische glansprestaties, terwijl de Vlamingen de broeksriem moeten aanhalen.'

Mijnheer de minister, mijns inziens is deze visie volledig correct. Het is dringend tijd dat men ophoudt met zweven en dat men zich gaat bezighouden met de echte bekommernissen van de mensen : hun werk en inkomen, de kwaliteit van hun leven en de toekomst van hun kinderen. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het korte tijdsbestek dat ik toegemeten krijg, zal ik als eerste van de bevoegde commissie de zaak benaderen, waarbij ik me ver zal houden van het pingpongspel van hoe het vroeger was en hoe het morgen zal zijn.

'Het kan verkeren', zei Bredero. In 1999 groeiden de economische bomen nog tot in de hemel. Nu zijn we bij de laagstam beland. Is dit de fout van de regering ? Neen. Heeft ze te weinig gedaan ? Ja, zoals elke regering. Kan er meer gebeuren ? Ja, maar dat is allemaal niet meer dan 'kurieren am Symptom'. The sky is dus wel degelijk niet the limit. De drang naar een actieve welvaartsstaat komt haaks te staan op de recent sterk oplopende werkloosheidscijfers. In december waren er niet meer dan 34.000 aanbiedingen : het laagste in 3 jaar tijd. Dat stemt tot nadenken.

Aan paars-groen ligt het niet. Heel veel zinnige, maar misschien wel te kleinschalige initiatieven werden gerealiseerd. Het wordt echter de hoogste tijd om de grote en fundamentele lijnen van het project decretaal aan te pakken.

In feite staan we opnieuw voor een scharnier inzake werkgelegenheid in de meest brede zin van het woord. Het jaar 1999 was een scharnier. Het ging allemaal goed. De parameters waren stijgende. Er was een mooie toekomst weggelegd voor de arbeidsmarkt. Nu staan we opnieuw voor een scharnier. Er worden een aantal vragen gesteld. Wat is er

nodig : meer overheid of meer vrije markt ? Moeten we terug naar de situatie van begin jaren tachtig, toen de nepstatuten ontstonden om de crisis op te vangen ? Zal de markt het corrigeren of zal de overheid het moeten corrigeren ? Is er nood aan een integrerend of een flankerend beleid ? Is het een kwestie van vraag versus aanbod of van vraag én aanbod ? Wat is de situatie inzake structurele of occasionele werkloosheid ? Hoe zit het met de staat als regisseur van of ook als actor op de arbeidsmarkt ? Dat zijn scharniervragen in het beleid waar we dringend een antwoord op moeten vinden.

Normaliter zou een studie van het derde opvolgingsrapport van het Strategisch Plan Werkgelegenheid 2000-2004 met de monitoring van de beoogde beleidseffecten ons reeds heel wat antwoorden moeten geven. Dat is een belangrijk document waarop we ons kunnen toespitsen en dat we niet moeten herhalen. Die monitoring van dergelijke effecten is echter vooral gefocust op het verleden. Wij staan nu voor de toekomst. Daar liggen de problemen. De problemen uit het verleden kennen we. De problemen uit de toekomst kunnen we alleen maar inschatten.

Ik som nu een aantal zaken op : het verhogen van de werkzaamheidsgraad – meer banen, minder werklozen, een betere verhouding tussen niet-actieven en actieven – ; het verhogen van de participatiegraad van ondervertegenwoordigde bevolkingsgroepen op de arbeidsmarkt, zoals kansengroepen, allochtonen en andersvaliden ; het verbeteren van de kwaliteit van de arbeid – grotere instroom op dan uitstroom uit de arbeidsmarkt, duurzame loopbaan, tevredenheidsgraad van de werknemers – ; het verhogen van de maatschappelijke ontplooiing voor iedereen – hoger leervermogen, hogere scholingsgraad, creatief ondernemerschap, innovatie.

Dat zijn zeer belangrijke principes, die niet zo gemakkelijk te realiseren zijn door het beleid. Dat moeten we allemaal erkennen. Momenteel bevinden we ons op een maatschappelijk en politiek keerpunt. Paars-groen heeft terecht van de sociale economie een speerpunt gemaakt. Blijft die sociale economie, die steeds meer onvervangbaar wordt, betaalbaar ? Krijgen Vlaamse sociale akkoorden een definitief decretaal kader ? Is diversiteit op de arbeidsmarkt algemeen aanvaard ? Wordt zelfredzaamheid van ouderen ook via arbeid gestimuleerd ? Wordt telethuiswerk ernstig genomen en decretaal verankerd ? Hoe wordt levenslang leren geïmplementeerd op de arbeidsvloer ? Is langer werken een must, of blijft brugpensionering

Bogaert

betaalbaar ? Is de informatica werkelijk de oorzaak van een nieuw soort analfabetisme ? Hoe ver durven we gaan in de decretale hervorming van de VDAB ? Deze vele vragen moeten dringend een antwoord krijgen, en zeker in dit halfrond.

Projecten met een fundamentele impact op de werkgelegenheid en de economie moeten prioritair worden behandeld. Ze staan trouwens in het regeerakkoord. De nodige financiële middelen zijn vastgelegd. Prioritair gaat het hier om de hervorming van de VDAB. De commissie voor Werkgelegenheid vraagt daar al jaren naar. De VDAB is immers het sluitstuk. Wat zal ermee gebeuren ? Moet de VDAB actor of regisseur zijn ? Hoe zullen de bevoegdheden verdeeld zijn ? Ook belangrijk is de oprichting van één opleidingsfonds en een betere uitbouw van het systeem van de dienstencheques. Een beter bestuurlijk beleid moet een snel bestuurlijk beleid zijn, zo niet verzanden we in theoretische frasen zonder praktische uitwerking.

Net nu de economische perspectieven weinig rooskleurig zijn, de werkzaamheidsgraad daalt en de vergrijzing onafwendbaar is, staat Vlaanderen voor een moeilijke uitdaging. Het is misschien wat overdreven, maar sommigen gewagen van het moment van de waarheid. In een vrije tribune getiteld 'Zonder arbeid geen rust' hebben de heren Schools en Andries het over de keuze tussen het verder uitwerken van een uitkeringseconomie en het installeren van een actieve welvaartsstaat. Ze gaan misschien iets te veel uit van het economisch perspectief, maar leggen wel de vinger correct op de wonde. Volgens de Europese Verklaring van Lisabon en het Vlaamse Pact van Vilvoorde moeten de volgende jaren veel meer mensen een betaalde baan krijgen. Een werkzaamheidsgraad van 70 procent komt neer op een verhoging met meer dan 200.000 jobs. De realisatie hiervan is dringend nodig, als we de sociale voorzieningen betaalbaar willen houden.

Dit uitgangspunt steekt dan weer schril af tegen het opiniestuk 'Arbeid roest, rust adelt' van de heer Aernoudt, waarin wordt gepleit voor de vrije keuze om niet te werken, maar tegelijkertijd toch mee te genieten van de door de samenleving opgebouwde welvaart. Boze tongen noemen dit een recht op luiheid. Het is hier noch de plaats, noch de opdracht om deze tegengestelde standpunten te gaan vergelijken met het beleid van de Vlaamse regering. Het bewijst echter hoe in onze samenleving van de 21ste eeuw verschillend wordt geoordeeld over een begrip als arbeid. Een nieuwe rondetafelconferen-

tie met alle bij de arbeidsmarkt betrokken partijen is dan ook, gelet op de erg gewijzigde sociale en economische omstandigheden, zeker geen overbodige luxe. Tijd is nu eenmaal een zeer duurzaam goed, waarmee politici in hun beleid al te nonchalant omspringen.

De regering heeft vanaf 1999 tot nu zeer veel goed werk geleverd, maar 2003 is het moment van de waarheid. Dan mag er geen sprake zijn van kleinschalige initiatieven. De rode draden van de arbeidsmarkt moeten dan door het beleid worden verankerd. Dat is belangrijk. In 2004 is het te laat, 2003 is het scharnierjaar. Ook paars-groen, ook de huidige regering kon moeilijk de Irakdreiging, de gebeurtenissen van 11 september 2001, de te hoge olieprijs, de uitbreiding van de EU, het wantrouwen in de beurs, het verslechterd investeringsklimaat voorspellen. Al die factoren hebben geleid tot de huidige malaise op de arbeidsmarkt, waarvoor de Vlaamse regering niet verantwoordelijk is, maar waarmee ze rekening moet houden bij het uitstippen van een aangepast beleid om meer mensen aan een job te helpen. Het sociale weefsel van Vlaanderen is er afhankelijk van.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, soms stel ik me de vraag of we tegen minister Landuyt nog wel oppositie moeten voeren. Ongeacht de maatregelen die hij meent te moeten nemen, wordt hij stevast door zijn federale collega mevrouw Onkelinx teruggefloten.

Een voorbeeld is het decreet op de evenredige participatie. Niet dat ik dat een goed decreet vind, integendeel, maar de federale minister voelt zich blijkbaar geroepen ermee naar de Raad van State te gaan. Toen de minister nog maar sprak van een verplichte cursus Nederlands voor allochtonen, was diezelfde federale minister er als de kippen bij om te verklaren dat zulks niet kon. Nauwelijks werd het idee van de jobkaart bekend gemaakt of mevrouw Onkelinx had de nodige commentaar. Het pad van een Vlaams minister van Tewerkstelling loopt echt niet over rozen met zo'n federale schoonmoeder die voortdurend over zijn schouder meekijkt.

Dit bewijst nog maar eens dat het federaal tewerkstellingsbeleid Vlaanderen geen meerwaarde biedt. Integendeel het federale niveau zet een manifeste rem op alle mogelijke initiatieven. Het ontbreekt de Vlaamse regering trouwens op alle gebieden

Van Goethem

aan de noodzakelijke bevoegdheden om een doortastend economisch beleid te kunnen voeren. Ik verwijs bijvoorbeeld naar bevoegdheden als de vennootschapsbelasting en de vaudeville omtrent de aftrekbaarheid van de milieuheffingen, en naar de sociale wetgeving.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de minister zijn strategische doelstelling, die hij vastlegde in zijn beleidsnota 1999-2004, niet haalt. De toename van de werkgelegenheid die we konden vaststellen bij de aanvang van deze regeerperiode had überhaupt niets te maken met het economisch beleid. Vlaanderen dreef mee op de algemene economische expansie en de regering stak onverdiende pluimen op haar hoed.

Toen na 11 september abrupt een einde kwam aan deze expansie was Vlaanderen totaal onvoorbereid en deelde het als een van de eerste landen in de klappen. Hoewel u in de goede jaren een gunstig bedrijfsklimaat had kunnen scheppen, was alles grosso modo bij het oude gebleven. De resultaten lieten dan ook niet op zich wachten.

In 2002 kwamen er in Vlaanderen 15.632 niet-werkende werkzoekenden bij. Het aantal Vlamingen dat op zoek is naar een baan, kwam daarmee op een kleine 200.000. De werkloosheid bereikte opnieuw het peil van 1999. We waren dus terug bij af. De minister wijst erop dat de werkloosheid structureel wordt. Hij vindt het ook zorgwekkend dat 52.000 jongeren een job zoeken. Volgens de minister is de forse stijging van het aantal werkzoekenden die langer dan één jaar werkloos zijn, een teken aan de wand.

Als we de evolutie van de werkgelegenheid in Vlaanderen op jaarbasis onder de loep nemen, dan oogt het plaatje inderdaad niet echt leuk. Het aantal jongeren in de wachttijd steeg tot 20.351. Dat is een toename met 18,9 percent. Het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen nam toe met 15,5 percent. In dezelfde periode zagen we ook het aantal werkzoekenden stijgen met 8,7 percent.

Bijzonder zorgwekkend is wel de toename van het aantal hooggeschoolde werklozen. Het feit dat er voor de berekening van de sociale bijdrage geen plafond meer is, zal aan deze toestand niet vreemd zijn. Enkele jaren geleden zagen we de arbeidsintensieve bedrijven uit Vlaanderen wegtrekken. De hoge loonlasten maakten het niet meer rendabel in Vlaanderen nog arbeidsintensieve activiteiten te ontplooiën. Het resultaat in de praktijk was dat

zeer arbeidsintensieve bedrijven naar het buitenland vertrokken, of kozen voor rationaliseringsinvesteringen waarmee ze talloze laaggeschoolden naar de stempellokalen verwezen.

Nu maakt de internationale ontwikkeling een evolutie mee waardoor ook hooggeschoolden het slachtoffer worden van de overdreven loonlasten. Researchcentra, zoals Philips in Hasselt, kunnen hun bedrijvigheid naar het buitenland overhevelen zonder daarbij noemenswaardig nadeel te ondervinden. De hoge sociale lasten zijn aan dit fenomeen niet vreemd en zullen in de toekomst jammer genoeg nog meer de kop opsteken.

Er is verder de spectaculaire stijging van het aantal werkloze jongeren met een diploma van

hoger onderwijs. De stijging met maar liefst 88 percent zou wel eens de voorbode kunnen zijn van een meer algemene evolutie. Laaggeschoolden blijven nog steeds het grootste slachtoffer van de verslechteringen van de arbeidsmarkt.

De alarmerende stijging van de jeugdwerkloosheid bedraagt 17,4 percent. De minister beweert dat deze stijging hem bijzonder ongerust maakt. Hij uit die ongerustheid dan wel op een zeer merkwaardige manier. In het kader van het Rosettaplan besluit hij dat aanwerving van één allochtone jongere dubbel zou tellen. Dit nieuwe initiatief heeft als praktisch resultaat dat bij aanwerving van één allochtone jongere er steeds één Vlaamse jongere op straat blijft staan. Proficiat. In de strijd tegen de jeugdwerkloosheid kan dat tellen. Als discriminatie kan het trouwens ook tellen. Een job voor één allochtoon is voor de minister net zo veel waard als een job voor twee Vlamingen. Een jeugdige Vlaming die werkloos is, baart de minister dus blijkbaar veel minder of zelfs geen zorgen, als het maar geen jonge vreemdeling is.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Dat is fout. U moet een onderscheid maken tussen wie wat beslist. De beslissing die u nu aanhaalt, wat geen slechte beslissing is, is er één van de federale sociale partners. Het is een element van het interprofessioneel akkoord. Men heeft gezegd dat men bij de telling voor de verplichtingen van het aanwerven van jongeren een allochtone jongere dubbel zou tellen. U moet daar geen discriminerend verhaal over fabriceren en geen verwijt naar mij slingeren, want het is een element van het interprofessioneel akkoord op federaal niveau. De rest van de politieke commentaar geef ik straks.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, ik heb u toch niet horen klagen over het feit dat het gebeurde. Als u dit geen discriminatie noemt, dan moet u me toch eens goed uitleggen wat volgens u wel discriminatie is.

Minister Renaat Landuyt : Voor de technische uitleg wil ik u verwijzen naar het decreet van de heer Mahassine en andere leden waarin duidelijk staat, conform de Europese richtlijnen, dat non-discriminatie niet betekent dat men in de richting van bepaalde groepen die het nodig hebben geen bijzondere politiek kan voeren. Men kan het onderscheid dat wordt gemaakt verantwoorden in de mate dat men kan aanwijzen dat men een bewuste politiek voert, bijvoorbeeld het dichten van een kloof. Hierover creëert u voortdurend verwarring, het is goed dat u dat eens aan uw mensen uitlegt.

De heer Roland Van Goethem : Dat is dus positieve discriminatie. Ik dank u ervoor dat u dit zo duidelijk hebt gezegd. (*Opmerkingen*)

Het is niet alleen in verband met de jeugdwerkloosheid dat de minister zich schuldig maakt aan discriminatie. De positieve actieplannen en VDAB-opleidingen uitsluitend voor allochtonen zijn legio. De minister heeft zojuist verklaard waarom dat wel kan volgens hem.

De stijging met 27,4 percent van het aantal werkzoekenden die één of twee jaar werkloos zijn, plus de voorafgaande cijfers en feiten, zijn bedroevend. We moeten immers vaststellen dat Vlaanderen een crisis doormaakt en dat deze regering haar kop in het zand steekt en geen crisisbeleid voert. Voor de paars-groene meerderheid mag er immers niet over crisis gesproken worden. Voor het duo Verhofstadt-Dewael is er geen vuiltje aan de lucht. Hooguit kunnen we vernemen dat het iets minder goed gaat, maar daar wordt dan onmiddellijk aan toegevoegd dat het in andere landen nog veel slechter gaat. De goednieuwsshow moet doorgaan tot het bittere einde. Evenwel, wanneer de minister van Tewerkstelling verklaart dat de werkloosheid structureel wordt, beweert hij hiermee wel het tegendeel. In een land waar werkloosheid structureel is, gaat het niet goed. Hij bewijst met deze uitspraak dat zijn beleid – en dat van de voltallige regering – een economische flop is.

Zijn beleid beperkt zich tot het bestrijden van randverschijnselen. Met de invoering van de jobkaart wil de minister een, wat hijzelf 'structureel' probleem noemt, aanpakken met een conjuncturele maatregel.

Een extra mogelijkheid voor laaggeschoolden of zelfs hoger geschoolden om beroepservaring op te doen, is op zich niet verkeerd. Wanneer men deze maatregel echter wil invoeren op een krimpende arbeidsmarkt, dan blijft zij echter dode letter. Bedrijven krimpen in of delokaliseren in Vlaanderen niet bij gebrek aan arbeidskrachten, maar wel bij gebrek aan economische perspectieven. Om deze nefaste tendens tegen te gaan, hebben we geen jobkaart nodig, maar een bedrijfsvriendelijke omgeving, een omgeving die ondernemers ertoe aanzet om voor hun uitbreiding of investering in eerste instantie naar Vlaanderen te kijken. Het huidige klimaat doet hen echter in eerste instantie de volgende vraag stellen : 'Kunnen we ergens anders niet beter aan de bak komen ?'

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Van Goethem, ik wil nog even terugkomen op uw stelling met betrekking tot de tewerkstelling van migrantenjongeren. Indien ik u goed begrepen heb, zegt u dat de overheid op dat vlak niets mag doen, dus geen duwtje in de rug mag geven. U beschouwt elk duwtje in de rug immers als een positieve discriminatie ten nadele van de eigen jongeren.

Betekent dit dan dat het Vlaams Blok van oordeel is dat we niets moeten doen om de jongeren die hier legaal aanwezig zijn, sneller in het arbeidscircuit te helpen ? Iedereen weet immers dat we nog meer problemen met de migranten zullen krijgen indien we voor die allochtone jongeren geen werk vinden.

Wat is eigenlijk uw visie ? Wilt u dat de migranten en de migrantenjongeren in dit land weggroten ? Kunt u me duidelijk zeggen welke stelling het Vlaams Blok op dat vlak inneemt ? Ik verzoek u een fundamentele keuze te maken. Wijzelf zijn tegen verplichte quota, maar we willen wel dat de overheid een duwtje in de rug geeft om migrantenjongeren in het arbeidscircuit te helpen. Gebeurt dat niet, dan zal dat nog meer maatschappelijke problemen veroorzaken in de Vlaamse samenleving.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer Denys, u vertrekt vanuit een verkeerde stelling. U vertrekt namelijk vanuit de stelling dat migrantenjongeren op de arbeidsmarkt gediscrimineerd worden, een stelling die ik wel al vaker heb gehoord. Welnu, de bedrijfsleiders die ik heb ontmoet, zeggen mij in dit verband met een soort boutade dat ze, indien ze er een willen discrimineren, ze er wel eerst een over

Van Goethem

de vloer moeten krijgen die op een werkaanbieding wil ingaan.

Mijns inziens moeten we ernaar streven – via school, opleiding, inburgering en noem maar op – om die mensen een attitude aan te leren die ook de onze is.

Ik denk niet – en ik spreek uit ondervinding – dat de Vlaamse werkgever op grond van huidskleur selecteert. De Vlaamse werkgever kijkt gewoon wie het best in aanmerking komt voor de aangeboden job.

De heer André Denys : Wie het debat over inburgering heeft gevolgd en later het debat over inwerking zal volgen, weet dat dit alles een zaak is van rechten en plichten. Dit betekent dus dat men aan allochtonen ook plichten moet opleggen. De instroom van migrantenjongeren in het arbeidscircuit verloopt trager dan die van de normale jongeren. De overheid moet hen een duwtje in de rug geven.

De heer Roland Van Goethem : Ligt het probleem bij de werkgevers ?

De heer André Denys : De plichten zijn heel duidelijk : ze moeten VDAB-cursussen volgen. Dat zullen we voorzien in het inwerkingsdecreet. We zijn op de goede weg. We passen rechten en plichten in het beleid in. Mijnheer Van Goethem, wat is uw alternatief ? U beschouwt elk duwtje in de rug door de regering als een negatieve discriminatie ten overstaan van onze eigen jongeren. Als u die weg opgaat, dan vindt u nooit een oplossing.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Het beleid van paars-groen institutionaliseert de achterstand. De allochtone jongeren wentelen zich in een zelfbeklagcultuur : ze worden gediscrimineerd, ze zijn het slachtoffer van racisme, ze krijgen geen werk omwille van hun huidskleur. Mijnheer de minister, u zou dat onterechte vooroordeel kunnen wegwerken. U kunt tegen hen zeggen : werk hard, doe een inspanning, pas u aan, assimileer, verdien uw nationaliteit en uw job door hard te werken en u aan te passen. Maar u doet dat niet, u helpt hen, u doet aan positieve discriminatie, u geeft subsidies aan werkgevers die vreemdelingen tewerkstellen zoals in het Rosettaplan, u laat ze dubbel tellen, u voert quota in. Daarmee cultiveert en institutionaliseert u de achterstand. Dat is het slechtste signaal dat u

kunt geven aan de migrantenjongeren. Ze moeten inspanningen doen en hard werken. Dat moet het signaal zijn van de overheid.

Met uw positieve discriminatie institutionaliseert u de achterstand, maar u doet ook het racisme bij de eigen bevolking toenemen omdat u migranten allerlei voordelen geeft. Met dit beleid scoort u niet, u bereikt het omgekeerde van wat u wilt bereiken.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, ik neem de cijfers van 2000 ter hand. De werkloosheidsgraad bij Belgen is 6,5 percent, bij mensen uit buurlanden 8 percent, bij Turken 30 percent, en bij Marokkanen 33,9 percent. Die cijfers kunnen we niet ontkennen, ze spreken voor zichzelf. Er zijn dan ook bijzondere maatregelen nodig om daar iets aan te doen.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, het doelgroepenbeleid waar u zich aan vastklampt, zal zeker geen soelaas brengen in de algemene tendens die we nu meemaken. Het brengt geen oplossing voor de gestelde problemen, maar is enkel een artificiële uitweg voor enkelingen die bijzonder zwak staan op de arbeidsmarkt.

Op zich is er natuurlijk niets mis mee dat we ook voor de zwakkere in onze samenleving oog hebben. Als tewerkstellingsbeleid biedt een dergelijke aanpak echter geen uitweg. De enkelingen die in een of ander natuurproject een nuttige bezigheid vinden, worden geholpen, maar de overgrote meerderheid van werkzoekenden heeft hieraan geen boodschap. Er worden enkele jobs gecreëerd in een overheidsdienst zonder economische meerwaarde en daar blijft het bij.

We kunnen ons ook afvragen welk nut het decreet op de evenredige participatie heeft. Onderzoek op het terrein toont aan dat dit decreet veeleer een rem op tewerkstelling is dan een bevordering ervan. Kleine ondernemingen, die twijfelen over een extra aanwerving, ondervinden een soort angstgevoel. De bedrijfsleider zit met de vraag wat er zal gebeuren als hij iemand selecteert. Een selectie maken houdt immers steeds in dat er ook iemand niet aan de bak komt. Hoe zal die persoon dan reageren ? Zal hij naar de rechter stappen onder het mom van een of andere vermeende vorm van discriminatie ? Wat zullen de gevolgen

Van Goethem

zijn voor mij en mijn bedrijf ? Dergelijke bedenkingen doen vele bedrijfsleiders besluiten om de aanwerving uit te stellen, de kat uit de boom te kijken en voort te doen zoals ze bezig zijn.

Hoeveel arbeidsplaatsen dit decreet al heeft gekost, is moeilijk te bepalen. Een ding is echter zeker, de rechtsonzekerheid die er uit voortvloeit voor de werkgevers, is een rem op de tewerkstelling. Als kers op de taart stellen we vast dat op het ogenblik dat Vlaanderen een groeiende werkloosheid kent, de VDAB wordt gereorganiseerd waardoor de dienst niet voor het volle 100 percent operationeel is.

Als conclusies kunnen we gerust het volgende stellen. Ten eerste, het economische beleid van deze regering laat veel te wensen over. Eerlijkheidshalve moet ik hieraan toevoegen dat Vlaanderen niet over de nodige bevoegdheden beschikt om een effectief economisch beleid te voeren. Dat wil echter niet zeggen dat de Vlaamse regering in deze vrijuit gaat. Een regering die in het Belgische bestel niet over de nodige bevoegdheden beschikt, heeft dat enkel aan zichzelf te danken. Vlaanderen heeft de macht om de nodige druk op de federale regering uit te oefenen om zijn bevoegdheden uit te breiden. Binnenkort zijn er nieuwe verkiezingen, maar de Vlaamse regering staat niet te springen om een nieuwe staatsvorming door te voeren : die mag nog even in de koelkast. Heren, gebruik uw macht en mogelijkheden.

Ten tweede, de Vlaamse minister voor Tewerkstelling beperkt zich bij de uitoefening van zijn bevoegdheden tot het creëren van nepjobs, jammer genoeg vooral voor allochtonen. Dat hij zich hierbij regelmatig te buiten gaat aan positieve discriminatie vormt voor hem en voor de rest van de Vlaamse regering blijkbaar geen bezwaar. De minister heeft zich bij de aanvang van zijn ambtstermijn tot doel gesteld het aantal werkloze allochtonen terug te dringen. De VDAB-statistieken bewijzen maand na maand dat hij niet slaagt in dit opzet. Hij blijft zich blindstaren op de statistieken en hij wil of durft nog steeds niet toe te geven dat hij zijn doelstellingen niet kan halen. Alle denkbare en ondenkbare middelen zijn goed en positieve discriminatie ten nadele van de Vlamingen is schering en inslag. Zelfs de wederrechtelijke aanwerving van enkele allochtone zaalvoetballers kan niet verdoezelen dat er uit de zogenaamde 'doelgroep allochtonen' weinig of geen medewerking komt. Het enige resultaat van dit non-beleid is een trage maar

zekere stijging van de werkloosheid in alle bevolkingsgroepen.

Ten derde mogen we niet uit het oog verliezen dat de minister van Tewerkstelling niet de enige verantwoordelijke is. Tenzij wordt gekozen voor een artificiële jobcreatie in een collectivistisch maatschappijbeeld, is de enige uitweg een gezonde economische omgeving. De verantwoordelijkheid van minister Gabriëls is in deze minstens even groot als die van minister Landuyt. Het is immers de minister van Economie die het ondernemingsklimaat moet scheppen waarin bedrijfsleiders met vertrouwen in de toekomst denken aan investeringen, uitbreiding en aanwervingen. Zowel het ene als het andere ontbreekt. Ik kan dan ook niet anders dan te besluiten met een dringende oproep aan beide ministers om stante pede een ander beleid te voeren. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen *(Op de tribune) :* Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vandaag voeren we een vrij belangrijk debat over de tewerkstelling. Ik wil eerst een paar kanttekeningen plaatsen, want we mogen in Vlaanderen niet overschatten wat we zelf kunnen doen.

De Vlaamse economie is een open economie. Dat betekent dat ze onderhevig is aan de schommelingen van de economische conjunctuur. We hebben weinig instrumenten om daarop zelf volledig in te grijpen. Het enige wat we kunnen doen, is het concurrentievermogen van onze ondernemingen op de eerste plaats te stellen. Dat betekent ook de loonkost en die wordt vooral op het federale niveau bepaald. We mogen niet denken dat we er iets aan kunnen doen. De loonkost moet in de hand worden gehouden door de sociale partners. De regering kan alleen interveniëren als het uit de hand dreigt te lopen, hetgeen niet altijd gebeurde in het verleden.

We moeten rekening houden met de Europese overheid die kritisch toekijkt op financiële maatregelen. Sommigen pleiten daarvoor, de VLD niet. We voelen ons niet geroepen om een interventionistische politiek te voeren. Dat heeft in het verleden zijn deugdelijkheid niet bewezen. Het was ondoelmatig. Denk maar aan de Boelwerf en het dossier van de mijnen, om nog maar te zwijgen over het staal. Bovendien moeten we roeien met de riemen die we hebben. We kunnen enkel een structureel beleid voeren. Economische dipjes opvangen met het Vlaams beleid is moeilijk.

van den Abeelen

Mijnheer de minister, dat belet niet dat ik een aantal opmerkingen heb over uw beleid. De VLD heeft zich loyaal ingeschreven in de filosofie van het regeerakkoord over een actieve welvaartsstaat. We hebben ons ook ingeschreven in de activering van het werkgelegenheidsbeleid. We stellen vast dat er in de praktijk onvoldoende werd gerealiseerd. Dat heeft grotendeels te maken met het federale niveau waar minister Onkelinx regelmatig de boel heeft afgeremd.

In Vlaanderen heeft echter ook een aantal zaken vertraging opgelopen. Ik weet dat u kritiek aankan en ik wil die uiten over de lokale werkwinkels. Die hadden tot doel het werkgelegenheidsbeleid dichterbij de werkzoekenden te brengen. Groot probleem is dat we nu niet zien wie er de baas is. Er is een conflict tussen de lokale overheden en de VDAB. Die laatste heeft de financiële middelen in de hand en probeert de zaak te controleren. Ik hoop dat er in uw antwoord duidelijkheid wordt geschapen over hoe de regiefunctie bij de lokale werkwinkels moet gebeuren. De SERV heeft een vernietigend advies afgeleverd omtrent de dominerende rol van de VDAB. Ze heeft gezegd dat dit aanleiding kan geven tot interpretatie. Het moet duidelijk zijn dat de VLD enkel een ontwerp van decreet zal goedkeuren dat tegemoetkomt aan de resolutie van dit parlement en dat optimaal rekening houdt met het SERV-advies.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, het klopt dat de lokale werkwinkel een positief initiatief is. Werkzoekenden kunnen in hun directe omgeving terecht. Vroeger moesten ze zich veel verder verplaatsen om zich te informeren over mogelijke werkaanbiedingen. Het is ook positief dat werkgevers ter plaatse kunnen gaan om hun vacatures door te geven. De heer van den Abeelen legt de vinger op de wonde. Er is inderdaad een conflict in de maak. Gemeenten en OCMW's werden gevraagd om mee te investeren in personeel opdat mankracht in de lokale werkwinkel zou zijn verzekerd. Dat gebeurt ook. In mijn gemeente krijgen degenen die worden aangeworven door het OCMW of de gemeente niet dezelfde rechten om gegevens te consulteren als het VDAB-personeel. Dat is een probleem.

Mijnheer de minister, de regering moet daar iets aan doen. We werven mensen aan. Soms moeten we zeggen dat we niet aan de gegevens geraken, dat we ze niet mogen gebruiken of consulteren. De

gemeente en het OCMW voelen zich dan ook bekocht. Wordt dat beleid bewust gevoerd, of zal er een oplossing aan worden gegeven ?

De voorzitter : Geachte collega's, de heer van den Abeelen houdt hier nu zijn uiteenzetting. U moet dan niet van de gelegenheid gebruikmaken om nieuwe elementen aan te voeren, die de heer van den Abeelen zelfs niet heeft aangeraakt.

Mijnheer de minister, u mag antwoorden op deze zijsprong.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, het risico van het voeren van een debat is dat het levendig wordt.

De voorzitter : Ik dacht niet dat het daarnet erg levendig was, wel dat het om eenrichtingsverkeer ging.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp de aanleiding van de opmerking.

Mijnheer De Roo, in een werkwinkel werken verschillende personeelsleden. Het is niet de bedoeling een nieuwe organisatie op te richten met eigen personeel. Het gaat dus niet om een operatie zoals de politiehervorming, om een kwalijke vergelijking te maken.

We wensen dat er één dossier is per werkloze of werkzoekende. Het probleem is dat we rekening moeten houden met de wet op de privacy, die niet toelaat dat de individuele ambtenaar van de VDAB gegevens doorspeelt aan iemand anders, tenzij de betrokkene zijn schriftelijke toestemming verleent.

Om die zware procedure te vermijden, hebben we in het ontwerp van decreet het begrip mandaat ingevoerd. We geven hiermee een mandaat aan de betrokken ambtenaar of iedereen die werkt en erkend wordt als werkwinkelconsulent om gebruik te maken van het dossier van de werkzoekende.

Het is een goede zaak dat de wet op de privacy bestaat. Ze geeft wel aanleiding tot discussies. Het gaat daarbij echter niet om zogenaamde slechte wil van de VDAB-ambtenaar. De wet moet worden nageleefd. We kunnen hier een mouw aan passen door, via een decreet, een wettelijk mandaat te geven. Dit probleem zou hiermee van de baan moeten zijn.

De voorzitter : Geachte collega's, dit debat gaat over het beleid van de minister van Economie en

Voorzitter

die van Tewerkstelling en niet over technische aangelegenheden. Die technische problemen kunnen via vragen in de commissies worden aangebracht. We hebben afgesproken dat we ons tijdens deze plenaire vergadering met het beleid, de krachten zouden bezighouden. De meerderheid steunt al dan niet kritisch het beleid en de oppositie kan het in vraag stellen.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer van den Abeelen, de werkwinkels vormen een belangrijk onderdeel van het werkgelegenheidsbeleid. Het grote voordeel van het concept is dat er een eenloketsysteem wordt gecreëerd voor zowel de werkzoekenden als voor de werkgevers. Bovendien ontstaat er een forum om de nieuwe diensten voor werkgelegenheid te concentreren of te organiseren op gemeentelijk niveau.

Het probleem is echter dat wordt geraakt aan een aantal structuren en dat een aantal verantwoordelijkheden moeten worden vastgelegd. De discussie gaat dan over wie het voor het zeggen heeft : de VDAB, de lokale besturen, de OCMW's, of nog andere instanties. Mijnheer van den Abeelen, u maakt terecht gewag van dit pijnpunt. De regering zal een keuze moeten maken.

Ik heb hierover trouwens een voorstel van decreet voorgelegd aan een aantal mensen. Daarin wordt een duidelijke keuze gemaakt om de verantwoordelijkheid te leggen op het gemeentelijk niveau. De VDAB moet ondersteuning verlenen. Het nadeel is dat als de gemeenten hun verantwoordelijkheid niet nemen – en dat kan -, er een uitweg moet worden gezocht.

Mijnheer van den Abeelen, ik steun uw stelling dat er een keuze moet worden gemaakt voor het lokale bestuur. Dat niveau moet dan wel zijn verantwoordelijkheid nemen. Ik reken daarvoor op de lokale burgemeesters en schepenen. Ik ben blij dat u mijn voorstel van decreet steunt.

De voorzitter : De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen : Ik dank de heer Stassen voor de goedkeuring van mijn vraag. Het is inderdaad een heikel punt.

Mijnheer de minister, ik heb nog kritiek op de hervorming van de VDAB. Ik heb de indruk dat er

veel obstructie wordt gepleegd en dat wat binnen de regering is afgesproken, slechts mondjesmaat wordt uitgevoerd. Ik zou dan ook graag van u vernemen of die hervorming van de VDAB er zal komen. Ik meen immers dat ik heb gelezen dat u de nieuwe Europese werkgelegenheidssteunverordening hebt aangegrepen om een vraag te stellen over actor en regisseur. Ik dacht dat die kwestie nu eindelijk van de baan was, maar dat schijnt niet zo te zijn.

Ik heb ook nog een vraag over de privé-intermediairen. Op papier is alles in orde. Er is een versterkte verzelfstandiging gekomen van de meritdiensten van de VDAB. Er werd hier een decreet goedgekeurd over een werkhouding met een vennootschap met een sociaal oogmerk voor de activiteiten van de T-groep. Eindelijk wordt de discriminatie tussen de commerciële sector en de VDAB weggewerkt. Er is een samenwerking gekomen met de privé-arbeidsmarkt, maar ik vrees dat de VDAB de Federgon niet als volwaardige actor op de arbeidsmarkt zal aanvaarden.

Over de oprichting van Jobsys bestaan twijfels. De privé-markt vreest dat ze enkel goed zal zijn voor de financiering ervan, maar dat er voor de rest weinig uit zal voortkomen.

Ik denk nu ook aan de dienstencheques. Ik las onlangs in een tekst van de VVSG dat u oneigenlijk gebruik wenst te maken van de nabijheids- en buurtdiensten. U wenst ze te gebruiken voor het toerisme en voor lokale besturen, terwijl de wet uitdrukkelijk voorschrijft dat ze enkel mogen worden gebruikt voor zaken als familiale hulp en ouderenhulp. Bovendien wenst de VLD onder geen enkel beding dat de dienstencheques worden overgedragen aan verzuilde intermediairen. De vrije markt en de vrije economie moeten kunnen spelen. In Vlaanderen is er een enorm probleem met poetshulp. Het zou schrijnend zijn mocht dat worden opgelost via verzuilde organisaties met wachtlijsten. Laat de markt en de vrije economie dus spelen.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer van den Abeelen, ik begrijp uw bezorgdheid in verband met de dienstencheques niet. Het hele kader is zojuist goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Laat u nooit misleiden door teksten van de VVSG.

De heer Marc van den Abeelen : Ik laat me daarvoor niet misleiden. Ik lees die teksten zoals u en ik interpreteer die dus op mijn manier.

Minister Renaat Landuyt : Ik wil iets rechtzetten. U moet niet suggereren dat we met de dienstencheques iets anders doen dan wat is afgesproken met de federale regering en met de gewestregeringen. Wat we doen, is volledig conform daarmee.

Ik begrijp uw manier van redeneren niet. Ik heb geen fout gemaakt. Ik wil uw manier van redeneren rechtzetten. Geen paniek dus, want de VLD kan verder vertrouwen op mij.

De heer Marc van den Abeelen : Ik noteer dat met zeer veel plezier. Mijn fractieleider heeft me geholpen en gezegd dat het om een geheugensteuntje gaat omdat u wel eens iets vergeet.

Vervolgens wil ik nog iets kwijt over de transmissies en de RVA-controle. We zijn niet gediend met een jacht op werklozen en we zijn daar ook niet op uit. Ik vind echter dat het tot de essentie van een actieve welvaartsstaat behoort dat, indien de overheid rechten geeft aan werklozen of werkzoekenden, daar ook plichten tegenover staan. Mijnheer de minister, in dat verband steun ik ten volle uw initiatief van het inwerkingsdecreet, want het is een zeer belangrijk decreet. Zoals de heer Denys daar net reeds zei, denk ik dat allochtonen inderdaad recht hebben op onze steun om in het arbeidscircuit in te treden, maar dat zij dan ook de plicht hebben om Nederlands te leren. Indien zij zich aan die plicht onttrekken, dan stellen zij zichzelf een beetje buiten het systeem, en dan hebben ze mijns inziens recht op een schorsing en hebben wij op dat ogenblik de plicht om hen te schorsen. Het kan namelijk niet zijn dat zij hier in deze samenleving wel rechten komen opeisen, maar niet voldoen aan plichten. De VLD steunt ten volle uw initiatief van het inwerkingsdecreet, waardoor migranten de kans krijgen om via inwerking in het arbeidscircuit te treden.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik wil even kort herhalen wat reeds aan bod kwam tijdens de begrotingsdiscussie. U kent ons standpunt inzake de transmissie van gegevens. Wij gaan akkoord met de responsabilisering, wij spreken zelfs over een contractualisering. Met andere woorden : de overheid engageert zich ten opzichte van werkzoekenden om een traject te maken en om hen eventueel te begeleiden naar het vinden van een job in het normale economisch circuit, eventueel via een stage of een opleiding.

Mijnheer de minister, de heer van den Abeelen verwijst naar het inwerkingsdecreet. Ik heb u reeds

gezegd dat zich daar een ernstig probleem voordoet. Wij hebben een decreet goedgekeurd inzake evenredige participatie. Dat wil dus zeggen dat noch de VDAB, noch privé-intermediairen mogen discrimineren bij het begeleiden van werkzoekenden.

U maakt nu een inwerkingsdecreet, waarbij u uitsluitend aan allochtonen zegt dat ze hun inwerkingsdecreet moeten aanvaarden omdat ze anders kunnen worden geschorst. Wij zeggen dat dat voor iedereen moet gelden : voor iedereen moet een contract worden opgemaakt. U stelt nu dat u gewoon de wetgeving toepast die al bestaat, maar u maakt een decreet dat zegt dat voor allochtonen de transmissie zal gebeuren, maar voor anderen niet. Daar kunnen wij niet akkoord mee gaan.

Minister Renaat Landuyt : Ook u kan ik geruststellen. Als u uw fout in uw redenering herstelt, kunt u gerust zijn. Waar zit de fout ? In het inwerkingsdecreet zeggen we precies dat we een en ander inbedden in het algemeen systeem van rechten en plichten.

Zoals u zelf zegt, moet er tegenover onze inspanningen ook een engagement van de betrokkene staan. Daaromtrent mogen geen misverstanden bestaan. Het inwerkingsdecreet heeft het voordeel dat het nog nooit zo duidelijk werd gesteld.

De heer Jan Laurys : De transmissie is echter enkel gericht op een doelgroep.

Minister Renaat Landuyt : Neen, het decreet maakt enkel duidelijk dat de operatie ook voor die doelgroep wordt ingebed in het algemeen systeem van rechten en plichten.

De voorzitter : De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat er, telkens als ik een uitspraak doe, een debat in het debat ontstaat. Ik leg dus de vinger op de wonde en stel de juiste vragen.

Mijnheer de minister, ik zou in uw beleid wat aandacht willen vragen voor het telewerken. Er zijn hier in dit parlement initiatieven genomen door de heer Laverge en mevrouw Ceysens, om te verzekeren dat het telewerken op een verantwoorde en sociaal aanvaardbare manier kan worden geïmplementeerd in dat arbeidsproces. Ik reken er dus op dat u dat zeer snel zult implementeren. (*Opmerkingen van minister Renaat Landuyt*)

De voorzitter : Mijnheer de minister, u onderbreekt de spreker te regelmatig. Laat een spreker eerst zijn idee ontwikkelen, en dan kunt u daar straks rustig op antwoorden. Dat is toch geen probleem.

Minister Renaat Landuyt : Straks ben ik dat vergeten.

De voorzitter : Daarom is noteren een goede zaak.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer de voorzitter, ik heb de minister in een vroeger leven ook in mijn commissie gehad en hij deed daar net hetzelfde. Hij kan niet lang onthouden.

Minister Renaat Landuyt : Daarmee ga ik akkoord. Om een visie te kunnen geven op het geheel, is het nodig dat ik die punctuele zaken even opzij schuif, maar ze tegelijkertijd ook respecteer. Ik wil nog even iets zeggen over het telewerken. Ik zou kunnen nagaan welke maatregelen binnen mijn bevoegdheid liggen om telewerk te promoten.

De voorzitter : Ik herhaal dat wij hier een debat in plenaire vergadering houden. Er worden hier geen technische uiteenzettingen gehouden. Het is de bedoeling om visies met elkaar te confronteren.

De heer Marc van den Abeelen : Ik wil het nu hebben over het economisch omkaderingsbeleid en de wil om meer werkgelegenheid te creëren. De Vlaamse regering kan alleen maar een structureel beleid voeren en een kader creëren dat het ondernemerschap steunt om zo werkgelegenheid te bevorderen. Sommige partijen pleiten voor een ingreep op de conjunctuur. Dat is een illusie. Wij beschikken immers niet over de nodige instrumenten. Een monetair of fiscaal beleid voeren kunnen wij niet. Ik heb ooit nog gedoceed dat het fiscaal beleid een instrument is voor economische politiek. Dat instrument behoort niet tot de Vlaamse bevoegdheden. Het komt de federale overheid of de Europese Centrale Bank toe.

Wij moeten ons bewust zijn van onze mogelijkheden en een flankerend beleid voeren. Sommigen denken aan een interventiebeleid op de arbeidsmarkt. Verplichte tewerkstelling zou de onderneming in een concurrentiële wereld ten gronde richten. Iedere opgelegde arbeidsplaats via quota of anderszins moet een meerwaarde voor het bedrijf genereren. Is dat niet het geval, dan is deze verplichting nutteloos en richt ze het bedrijf uiteindelijk ten gronde. De regering moet een kader creëren, waarin de werkgelegenheid kan gedijen.

Expansiesteun is evenmin een goede oplossing. Het zorgt voor budgettaire problemen. Men vraagt steun aan bij een hoogconjunctuur en moet hem meestal betalen als de conjunctuur op een lager pitje brandt. De VLD doet dit af als ouderwets industrieel beleid.

Wij pleiten voor de versterking van het economisch weefsel. De huidige coalitie verdient in dit verband toch een pluim. Er zijn heel wat zaken gerealiseerd. Op het vlak van de fiscaliteit werden de personenbelasting en de registratierechten verlaagd en werd het kijk- en luistergeld afgeschaft. De vennootschapsbelasting werd hervormd en ook de patronale lasten werden -weliswaar in te beperkte mate - verlaagd. Ik pleit voor een verdere verlaging van de patronale lasten.

Er zijn specifieke maatregelen uitgewerkt voor de kleine en middelgrote ondernemingen. De vennootschapsbelasting werd vrijgesteld voor gereserveerde winsten. Voor startende ondernemingen is een zeer belangrijke maatregel genomen. Gedurende de eerste 3 jaar wordt er niet langer een verhoging van de belastingen toegepast, als er te weinig of geen belastingen werden voorafbetaald.

Er moet in Vlaanderen een mentaliteitswijziging worden teweeggebracht. Er moet een beter ondernemerschap komen en men moet durven stellen dat ondernemers nodig zijn en ze niet altijd verguizen als belastingontduikers en rijkaards. Veel ondernemers leven helemaal niet zo rijkelijk. Zij werken harder dan men denkt, soms tot 12 à 14 uur per dag. Het is niet omdat ze in een iets grotere auto rijden of het uitwendig wat beter hebben dat zij met de vinger moeten worden gewezen als grote profiteurs. We moeten kunnen erkennen dat Vlaanderen deze ondernemers nodig heeft. De ondernemers versterken het maatschappelijk weefsel.

Op fiscaal vlak zijn op het federale niveau een aantal belangrijke beslissingen genomen. Het is de eerste keer in de geschiedenis van dit land dat een paars-groene meerderheid voor fiscale rechtszekerheid zorgt. Voor de ondernemers is de fiscale rechtszekerheid zeer belangrijk. In het verleden hebben zich op dit vlak heel wat problemen voorgedaan. Wie een onderneming wil opstarten, wil vast en zeker zijn fiscaal statuut voor de komende 10 jaar kennen. De Belgische overheid heeft evenwel de reputatie om het fiscaal statuut, onder druk van bepaalde mensen of groepen, om de 6 maanden te hervormen. Het spreekt vanzelf dat deze voortdurende hervormingen de ondernemers niet gelukkig hebben gemaakt.

van den Abeelen

De opleidingscheques zijn het onderwerp van heel wat discussies geweest. Er is vaak aan de haalbaarheid van dit initiatief getwijfeld. Momenteel gaat het evenwel al om één miljoen cheques. Dit is geen gering resultaat.

Ik wil er overigens op wijzen dat 88 percent van de opleidingscheques door 13.000 KMO's zijn opgenomen. Grote ondernemingen liggen niet wakker van opleidingscheques. Voor hen is dit niet steeds de meest gepaste oplossing. Voor KMO's, die eigenlijk niet over andere opleidingsmogelijkheden beschikken, is dit evenwel zeer belangrijk. Vergeleken met het vroegere systeem, gaat het hier ongetwijfeld om een verbetering.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer van den Abeelen, ik zou er toch even op willen wijzen dat 75 percent van het budget van de opleidingscheques niet is aangewend. Ik heb de cijfers recent nog eens nagekeken. Vorige week heeft minister Gabriels in de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme verklaard dat de opleidingscheques, een systeem dat nu al 8 of 9 maanden bestaat, eigenlijk amper worden gebruikt. Indien 75 percent van het voorziene budget niet wordt gebruikt, kunnen we de opleidingscheques bezwaarlijk het grote instrument noemen om vorming en opleiding tijdens een economische crisis te stimuleren.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer Van Rompuy, ik was eigenlijk van plan om zelf een gelijkaardige opmerking te maken. Ik kan u zelfs mijn tekst voorleggen om te bewijzen dat ik u niets voorlieg.

Het systeem is opgestart. Er zijn al een miljoen cheques uitgeschreven. Deze cheques zijn voor 88 percent door KMO's opgenomen. Maar liefst 13.000 ondernemingen hebben hieraan geparticipeerd. Dit betekent evenwel niet dat ik de minister alle kritiek wil besparen. De minister moet het systeem blijvend activeren. Hij moet hier nog veel meer ruchtbaarheid aan geven.

In mijn hoedanigheid van burgemeester heb ik vorige week een aantal ondernemers ontvangen. Tijdens dit gesprek heb ik vastgesteld dat heel wat ondernemers nog steeds niet op de hoogte zijn van de mogelijkheden die de opleidingscheques hen bieden. Er zijn in heel Vlaanderen nog tienduizenden ondernemers die het systeem amper kennen. De vergelijking met de politiek ligt voor de hand. Mo-

menteel weet nog niet iedereen dat de VLD de beste partij is, maar dit zal er zeker nog van komen.

Het innovatiebeleid is hervormd. Voor de KMO's betekent het bundelen van een massa bestaande regels een vereenvoudiging. Mijns inziens is het aanbieden van een structureel innovatiebeleid zowat het enige wat de Vlaamse overheid op dit vlak kan doen. We kunnen de Vlaamse regering geenszins verwijten dat ze het innovatiebeleid niet zou steunen. Het is uiteraard de taak van de ondernemingen om op dit aanbod in te gaan.

Het beleid moet de ondernemers meer ruimte bieden. Een hele rist maatregelen zou het maatschappelijk draagvlak moeten vergroten en het ondernemerschap moeten stimuleren. Spijtig genoeg gaat het op dit vlak niet altijd snel genoeg. De Vlaamse regering moet de aangevatte inspanningen volhouden. Hoewel we ons in een moeilijk jaar bevinden en de werking van het Vlaams Parlement tijdens de komende verkiezingsstrijd misschien zal stilvallen, ben ik ervan overtuigd dat minister Gabriels op dit vlak zijn best zal doen. (*Rumoer*)

Ik wil hier nog even ingaan op de problematiek van de PPS. Het kenniscentrum voor de PPS is opgericht. Binnenkort zal de Vlaamse regering in dit verband een heleboel belangrijke beslissingen moeten nemen. Ik denk hierbij uiteraard ook aan de situatie in Antwerpen. Het Masterplan Antwerpen ligt klaar. De nodige middelen kunnen worden gevonden.

Er zijn een aantal projecten in Vlaanderen die ook een stimulans zouden betekenen voor die Vlaamse economie, maar die eigenlijk nog voor een stuk geblokkeerd zijn omdat er geen echt kaderdecreet bestaat inzake PPS. Ik denk dat er daar dringend werk van moet worden gemaakt. Een aantal collega's en ikzelf – over de partijgrenzen heen – hebben een aantal maanden geleden de inspanning geleverd om een decreet te maken inzake controle op de grote werken, wat eigenlijk ook een sleutel was, samen met het kenniscentrum. Mijnheer de minister, ik denk dat alle economische actoren in Vlaanderen er samen met mij op aandringen om dit decreet PPS zo snel mogelijk in deze assemblee te brengen zodat we het kunnen goedkeuren. Het is geen kwestie van geld. Het is een kwestie van politieke wil.

Ook de huizen van de economie zouden veel sneller moeten gaan. Het betekent voor ondernemers heel veel om een eenloketfunctie te krijgen. Dan voelen ze zich veel meer op hun gemak. Het is trouwens ook de taak van de overheid om het niet

van den Abeelen

moeilijk te maken maar om het gemakkelijk te maken. Ik dring er dan ook op aan dat dit zo snel mogelijk gebeurt. Ik weet ook dat de minister dat zal doen. Als dat gebeurd is, kunnen we de koppeling maken met de kruispuntbank

Een derde punt dat in dit parlement reeds is generaliseerd, is de ARKimedees-regeling : het opvangen van de kredietschaarste en het brengen van geld naar ondernemingen die inderdaad noodzaak hebben aan durfkapitaal. Dat durfkapitaal wordt zeer moeilijk gevonden.

Nogmaals, ik dring erop aan dat dit alles zo snel mogelijk gebeurt. Het was natuurlijk niet zo eenvoudig om dat te realiseren, rekening houdend met alle mogelijke wetten en decreten die een rol spelen. U mag natuurlijk ook niet vergeten dat er moet worden overlegd met het federale niveau, onder andere omdat er fiscale stimuli moeten worden gegeven. Hoe dan ook, nu is er een sluitende regeling.

We willen ook nog een geïntegreerd beleid met onderwijs in het kader van een totaalproject, want onderwijs is ook de hoeksteen van een economisch beleid. De gouverneur van Antwerpen zegt altijd : 'De enige grondstof die we bezitten, is hetgeen we hebben boven het strottenhoofd. Dat is hetgeen we kunnen gebruiken. Dat kost niets. Dat moet alleen opgeleid worden en dat moet gebruikt worden. Dat is het verstand.' Daarom pleiten we ook voor een maatschappelijk project, aandringend op het feit dat daar met de nodige ernst en met de nodige aandacht naar wordt gekeken : onderwijs, permanent leren, permanent onze jeugd stimuleren om zich zo mogelijk beter te bekwamen dan vandaag.

De VLD pleit niet voor een interveniërend beleid. Daar zijn we tegen, zeker als het zou gebeuren met overheidsgeld. Sectoren die het niet kunnen, moeten dan maar verdwijnen. Wij zijn voor een structureel flankerend beleid en een beleid dat wordt uitgevoerd zoals het in dit parlement en in dit regeerakkoord is vastgelegd, en dit zo snel mogelijk. Ik heb de pijnpunten aangehaald. Ik hoop dat beide ministers ons straks kunnen geruststellen dat dit inderdaad zal gebeuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte

collega's, ik zou natuurlijk kunnen beginnen met te stellen dat de economische crisis internationaal is, en dat Vlaanderen met zijn zeer open economie hieraan niet kan ontsnappen. Als men de internationale vergelijkingen maakt, dan houdt Vlaanderen nog vrij goed stand, zowel inzake de groeiprognozes van onze economie als inzake de werkloosheidsgraad. Degenen die insinueren dat er hier sprake is van een flagrant gebrekkig Vlaams beleid doen de waarheid dus geweld aan. Ik wil opmerken in de marge dat een debat houden over het werkgelegenheidsbeleid bijzonder moeilijk is in dit land als men zich uitsluitend beperkt tot de Vlaamse bevoegdheden. Ik zal dat dan ook niet doen, anders maakt dit het debat onduidelijk. Voor een zo belangrijke beleidsprioriteit als werkgelegenheid zou het uit den boze moeten zijn dat er in hetzelfde land niet goed kan worden samengewerkt tussen de diverse bevoegdheidsniveaus. We hebben moeten vaststellen dat dit op sommige punten echter het geval was. Als er geen verbetering mogelijk is, dan is het prioritair voor de bevolking dat er iets gebeurt in het kader van die bevoegdheden. Ik zie echter niet in waarom er niet beter zou kunnen worden samengewerkt.

Het is niet omdat Vlaanderen goed stand houdt dat we ons niet ongerust hoeven te maken en dat er niet grondig moet worden gediscussieerd over het werkgelegenheidsbeleid. Deze crisisperiode zou een aansporing moeten zijn voor Vlaanderen om over te schakelen naar een economie die beter bestand is tegen de markt.

De heer Eric Van Rompuy : Tegen de markt ?

De heer Robert Voorhamme : Inderdaad. Want geef toe, de markt, ook de geglobaliseerde markt, faalt eens te meer. De crisis waarin we ons nu bevinden is slechts deels toe te schrijven aan de dreiging van een oorlog in Irak. We herinneren ons allemaal dat vóór deze dreiging en vóór 11 september de wereldeconomie, in het bijzonder de Amerikaanse, maar ook de Europese, reeds moeilijkheden kende. Die moeilijkheden hadden alles te maken met een negatieve dynamiek op de internationale beurzen. U kunt dat niet ontkennen : als er één plaats is waar de markt echt speelt, dan is het wel op de beurs. Die dynamiek, als gevolg van een te hevige slingerbeweging op die beurzen, heeft gemaakt dat de economie op 11 september al voor een belangrijk deel verlamd was. Dat is de markt, mijnheer Van Rompuy. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

We moeten een keuze maken. Ofwel zal Vlaanderen daar hoofdzakelijk defensief op reageren, wat

Voorhamme

er op neerkomt dat we de markt ondergaan, en niets meer. Ofwel trachten we te anticiperen op wat komt door ons structureel te wapenen. Als we wat aan zelfkritiek moeten doen : door onze open economie hebben we nog teveel de neiging om een defensieve houding aan te nemen, en veeleer te ondergaan en te volgen. Typerend voor die houding zijn de discussies in de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme, naar aanleiding van de sluiting of herstructurering van een belangrijk bedrijf. We hebben dat al meermaals meegemaakt – en het is volstrekt begrijpelijk : telkens zoiets gebeurt, is er plots een opstoot van interpellaties in deze commissie over wat de economische gevolgen kunnen zijn en wat we daaraan kunnen doen. Maar al te zelden hebben we de gelegenheid om diepgaander en structureler te praten over het economisch beleid en het werkgelegenheidsbeleid in Vlaanderen.

Ik heb de indruk dat we hierdoor zelf een al te versnipperde kijk op onze economie en op werkgelegenheid in stand houden. Het moet duidelijk zijn dat werkgelegenheid niet tegen de economie gericht kan zijn, maar dat is iets anders dan de markt volgen. We hebben er dus alle belang bij zelf mee te bouwen aan een gezonde en duurzame economie, want die leidt tot duurzame werkgelegenheid.

We pleiten reeds lang voor meer continu strategisch onderzoek en gegevensverzameling, zoals al jaren gebeurt over de arbeidsmarkt. Daarover wordt een jaarlijks rapport uitgegeven, zoals dit boekje, dat één van de delen is van het rapport van het Steunpunt Werkgelegenheid dat een aantal jaren geleden in Vlaanderen is opgericht. In Europa is er wellicht geen enkel land beter dan Vlaanderen gewapend voor de analyse van de arbeidsmarkt. Het steunpunt laat ons toe een correcte analyse te maken.

Als we stellen dat de economie zo belangrijk is voor de werkgelegenheid, en als we daarover een structurele discussie willen voeren, dan is het absoluut noodzakelijk dat we er iets gelijkaardigs voor doen. Tot op heden bestaat dat voor economie nog niet. We vragen er al enkele jaren naar, en minister Gabriels heeft in zijn laatste beleidsbrief aangekondigd dat het zal worden geïnstalleerd. Sta me echter toe te zeggen dat het laat is. We mogen de resultaten dan ook pas in de volgende regeerperiode verwachten.

Bovendien lijkt dit voorstel, zoals het er nu uitziet, met een tweejaarlijkse rapportage, te schraal om

een consequente discussie in de commissie mogelijk te maken. Dat mag academisch klinken, maar het werkstuk dat jaarlijks wordt afgeleverd door het Steunpunt voor Werkgelegenheid, bewijst telkens opnieuw hoe cruciaal een systematische verzameling van gegevens over de economie en het ondernemingsleven kan zijn voor een correcte discussie, die ook kan leiden tot echte beleidsmaatregelen, gebaseerd op een visie.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Voorhamme, we hebben het Steunpunt Ondernemen niet alleen in deze beleidsbrief opgenomen, we hebben het reeds vorig jaar geopend. In juni is het van start gegaan, in samenwerking met de minister van Onderwijs en de universiteiten. De eerste resultaten beginnen binnen te komen. We krijgen dus stilaan meer zicht op een instrument voor de toekomst, een barometer die ons toelaat veel efficiënter op te treden.

De heer Robert Voorhamme : Wat volgens ons in het economisch beleid te weinig aanwezig is, zij het niet geheel ontbreekt, is een strategische visie op de voor Vlaanderen belangrijke sectoren. Er is een goed voorbeeld geweest, namelijk de automobielsector. Daarover is een discussie gevoerd en werd een rondetafelconferentie gehouden. Er zijn heel geschikte maatregelen getroffen, die een gunstige wending hebben teweeggebracht in de evolutie van die sector in Vlaanderen.

De automobielsector is echter niet de Vlaamse economie. Er zijn tal van andere sectoren waarvoor zich cruciale vragen aandienen over hun toekomst in onze regio. We pleiten voor het voeren van deze discussie. Ze moet worden georganiseerd, niet alleen tussen het kabinet en de vertegenwoordigers van de betrokken sectoren, maar ook in dit parlement. We moeten onze verantwoordelijkheden durven nemen om de toekomst van een sector realistisch in te kunnen schatten. Dat ontbreekt nu.

Nochtans maken we mee dat er in Vlaanderen, bijvoorbeeld, nogal wat bedrijven actief zijn in de elektronica- en ICT-branche, waar het niet zo vlot verloopt. En ik heb het nu eens niet over Philips Hasselt. Als we contact opnemen met mensen uit die branche, vernemen we dat ze hun hart vasthouden voor de toekomst. Dat betekent dat in die sector misschien fundamentele wijzigingen aan de gang zijn waarvoor we een anticiperend beleid moeten voeren en geen afwachtend beleid. Moeten we wachten tot weer eens een onderneming de deuren sluit en dan pas alle redenen hiervoor blootlegt ? Hier zouden we meer kunnen doen.

Voorhamme

Een anticiperend economisch beleid betekent dat we proberen in te spelen op trends die vaststaan. Dat de beurs van de ene naar de andere kant slingerd, is vrij onvoorspelbaar, maar er zijn tendensen in onze samenleving en economie die perfect te voorspellen zijn. Daar kunnen we de schaarse gegevens waarover we beschikken voor raadplegen. Een tendens is de fundamentele verschuiving naar de diensteneconomie. Ik heb soms de indruk dat men daar onvoldoende rekening mee houdt. Het betekent dat we naar een ander soort werkgelegenheid aan het overschakelen zijn. Ik weet niet of we ons voldoende rekenschap geven of de manier waarop de bevolking wordt opgeleid, daar voldoende bij past. Deze vaststaande trend is een belangrijke uitdaging.

Een andere trend die vaststaat, is de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Andere trends zijn de terechte druk van het leefmilieu op onze economie en de even terechte druk van de kwaliteit van ons leven op de economie. We willen in Vlaanderen toch niet evolueren naar een economie waaraan de mens ongeschikt is? Ik dacht dat het voor iedereen duidelijk was dat de economie een middel is voor de mens en we niet verknecht mogen worden aan die economie. We merken dat zich steeds meer problemen voordoen in de combinatie van werk en de gezinssituatie. Er is ook de stress-situatie van werknemers. Met deze aanwezige trend zullen we moeten rekening houden bij een economisch beleid.

Een laatste vaststaande trend is het snellere omschakelingsritme in het bedrijfsleven. Bedrijven worden sneller opgericht, gesloten en omgeschakeld dan ooit tevoren. Niets wijst erop dat die trend zal keren. Zijn we hierop ingesteld? Op dat vlak moet de overheid, in tegenstelling tot wat de heer van den Abeelen heeft gezegd, een sturende rol spelen omdat de markt daarin geen sturende rol vervult, bijzonder onbetrouwbaar is en ons steeds opzadelt met alle negatieve gevolgen. Het uitgangspunt om te streven naar een duurzame economie als middel voor een duurzame werkgelegenheid wordt althans met woorden in het Vlaams Parlement algemeen onderkend. Laat ons er dan ook consequent werk van maken.

Enkele bedreigingen moeten volgens mij in dat opzicht prioritair worden aangepakt.

De heer André Denys : Mijnheer Voorhamme, u zegt dat er bepaalde voorspelbare tendensen bestaan. Ik vind die voorspelbaarheid een gevaarlijke

zaak. Ik herinner me zeer goed toen we een tiental jaren geleden het debat over Telenet voerden, iedereen zei dat we daarin moesten investeren, want de electronicasector was de sector van de toekomst. Vandaag is dat niet meer het geval. Ik vind het zeer gevaarlijk dat de overheid zegt dat ze vooruit moet lopen op de markt omdat bepaalde tendensen zich aftekenen, wat uw stelling is. Ik vind het niet zo eenvoudig om tendensen vast te leggen zoals uit dit voorbeeld van de elektronica-sector blijkt.

U zegt ook dat de mens niet ongeschikt mag zijn aan de economie. Ik ben het daarmee eens. Er zijn bepaalde cultuurevoluties zoals de onthaasting. De vraag is of we niet meer moeten gaan naar een belonende evolutie waarbij degenen die werken of ondernemen, worden beloond. Vandaag stellen we een evolutie van onthaasten vast. Ik denk dat we ook de cultuurevolutie voor een stuk moeten beïnvloeden.

Pas dus op met het voorspellen van tendensen, want dikwijls blijken we door die tendensen gepasseerd te worden. En willen we een economie doen groeien en meer jobs creëren, dan moeten we ook die koek groter maken. Op een bepaald ogenblik was er immers een evolutie om die koek kleiner te maken en om te herverdelen. Ook die discussie moeten we durven voeren.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Denys, ik heb opzettelijk enkele voorbeelden aangehaald van trends die algemeen onderkend zijn en waar niet aan getwijfeld moet worden. U haalt de investeringen in Telenet aan als voorbeeld om dit wat tegen te spreken. Ik ben echter van mening dat dit van een totaal andere orde is.

Ik wil er trouwens op wijzen dat we – ook al hebben we destijds een belangrijk decreet behandeld inzake Telenet – nooit een grondige en strategische discussie hebben gevoerd rond de zwakheden en risico's die met de ontwikkeling van de betrokken sectoren samenhangen. Ik had zelfs de indruk dat we toen – en daar waren goede verklaringen voor – op een drafje hebben ingepikt op een tendens die aan de gang was. Het was immers toen of nooit. Eigenlijk hadden we toen niet de tijd om daar eens rustig en grondig over na te denken.

Sta me toe nog enkele knelpunten aan te halen met betrekking tot werkgelegenheid waar Vlaanderen op korte termijn mee te maken heeft. Ten eerste wil ik het hebben over de ruimte om te ondernemen en ten tweede over de ondernemersdynamiek zelf die in Vlaanderen onvoldoende is. Ik wil ook

Voorhamme

enkele knelpunten aankaarten met betrekking tot de ontwikkeling, de opstart en de groei van KMO's. Ik wil het ook hebben over de innovatiekracht van onze economie waarmee we wel graag pochen, maar als we die vergelijken met andere landen blijkt die toch niet zo schitterend te zijn. En – last but not least – is er het falende Human Resources-beleid bij heel wat van onze bedrijven. Ook dat vormt een bedreiging voor onze economie.

Wat de ruimte betreft, is het duidelijk dat we stilaan achterlopen op wat we in het RSV afgesproken hadden, namelijk de ontwikkeling van 7.000 hectare bijkomende bedrijfsterreinen. We lopen op dat vlak achter omdat we ellendig lange discussies voeren over de afbakening van gebieden en over natuur versus economie. Ons voorstel is om daar eindelijk enkele spelregels te hanteren en er aldus voor te zorgen dat conflictsituaties sneller opgelost kunnen worden, maar dan niet ten nadele van de natuur. We moeten immers verwezenlijken wat we vooropgezet hebben en wat onze plicht is. Er moet dus heel snel duidelijkheid komen over terreinen voor industriële ontwikkeling. Die terreinen moeten dan ook sneller worden ingericht. Dit zal ons bovendien toelaten dat ook een aantal natuurgebieden sneller ingericht kunnen worden.

Er moeten mijns inziens meer inspanningen worden geleverd op het vlak van inbreiding en sanering van bepaalde terreinen en bepaalde oude sites. Bovendien moet beter worden ingespeeld op ruimtezuinig gebruik van bedrijven.

Wat de ondernemingsdynamiek betreft, heb ik de indruk dat we ons nog te veel focussen op de multinationale ondernemingen en daardoor te weinig op de KMO's. Nochtans is er voor de KMO's een gigantisch probleem. In tegenstelling tot vele andere landen, zijn de Vlaamse KMO's immers niet zo dynamisch. Komt dat omdat we achterlijk zouden zijn? Ik denk van niet. Misschien heeft het wel wat te maken met een gebrek aan echte ondernemersmentaliteit. Die is in Vlaanderen onvoldoende verspreid en op dat vlak zouden acties moeten worden ondernomen. Het heeft ook in heel belangrijke mate te maken met de gebrekkige mogelijkheden voor kapitaalverschaffing, financiering van investeringen voor die KMO's.

Er worden initiatieven genomen, maar dat gebeurt vrij laat. Ik vrees dat de financiële drempel misschien te hoog ligt. Daarover moet duidelijkheid komen. Het ARKImedes-plan van minister Ga-

biels kan niet vertrekken van een investeringsfinanciering van 500.000 euro. Voor veel KMO's is dat te hoog. Het Vlaams akkoord dat zopas is afgesloten is niet zo'n goed voorbeeld, omdat er opnieuw een lineaire vermindering via de onroerende voorheffing wordt toegepast. Dat dreigt veel te kosten aan de Vlaamse overheid, waarvan proportioneel weinig geld terechtkomt bij de KMO's die er het meest op rekenen. Dat is dus een weinig efficiënte maatregel.

Beleggen via ARKImedes moet minstens evenredig worden beloond als ethisch beleggen. We hebben dikwijls de mond vol over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Ethisch beleggen moet evengoed aan bod komen.

Een andere hinderpaal is de administratieve wirwar. De minister van Economie zal daarop antwoorden dat de huizen van de economie een belangrijke rol moeten spelen. Die huizen hebben lang op zich laten wachten. De heer van den Abeelen heeft dat terecht gezegd. Tot vandaag bestaat nog altijd onduidelijkheid over de draagwijdte van de eenloketfunctie. Alle mogelijke bedrijven kunnen met al hun vragen wel terecht aan dat loket, maar zal de begeleiding nadien ook consequent gebeuren in het huis van de economie, of zal er worden doorverwezen naar anderen? Dat is vrij essentieel. We vrezen dat er middels de adviescheques heel snel zal worden doorverwezen. Ik betwijfel of dat de goede manier is om de Vlaamse economie in de toekomst te sturen.

Met de huizen van de economie is het preventief bedrijfsbeleid nagenoeg volledig van de kaart gevergd. Dat is een risico. Het is juist dat het preventief bedrijfsbeleid niet goed was georganiseerd, maar niemand kan ontkennen dat het geen belangrijk instrument had kunnen zijn. Als we de cijfers over het aantal falingen in Vlaanderen bekijken, dan is het duidelijk dat een preventief bedrijfsbeleid essentieel is. Het recht van de werknemers om via dat instrument advies te vragen, is nu volledig weggenomen. Dat is onaanvaardbaar. In de labiele economie van vandaag hebben werknemers meer dan ooit het recht om snel zicht te krijgen op de toekomst van hun onderneming.

Vlaanderen moet een inhaalbeweging doen inzake het innovatiebeleid. Het heeft lang geduurd om dat te structureren, en dan nog. Hanteren we de juiste instrumenten om dit op gang te brengen? We moeten bijvoorbeeld nadenken over stimulansen in de arbeidsvoorwaarden van de vorsers aan de universiteiten. Het is lang niet meer zo dat de slimsten onder ons de onderzoekers worden aan de onder-

Voorhamme

zoeksinstellingen, omdat de arbeidsvoorwaarden niet geschikt zijn. Moeten we niet inspelen op de arbeidsvoorwaarden van de onderzoekers in de ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling, veeleer dan algemene ondersteuningsmaatregelen te treffen ? In Nederland blijkt de wet op de bevordering van onderzoeks- en ontwikkelingswerk goed te werken, zowel inzake het inzetten van overheidsmiddelen als inzake het effect op onderzoek en ontwikkeling in de bedrijven.

De GIMV is naar de beurs getrokken, en door die beursgang zijn we ons instrument voor zaaikapitaal kwijtgespeeld. Een beursgenoteerde onderneming is immers niet geïnteresseerd in dergelijke kapitaalverschaffing. Dat hadden we kunnen weten. We zitten er nu echter nog steeds op te kijken, maar doen er niets aan.

Het is de hoogste tijd om in Vlaanderen een nieuw soort GIMV op te richten zodat we opnieuw in zaaikapitaal kunnen voorzien. De beursgenoteerde GIMV zal dat nooit meer doen. Als onderzoek, ontwikkeling en innovatiebeleid voor ons belangrijke uitdagingen zijn, moeten we een initiatief nemen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Voorhamme, ik zal niet op al uw punten ingaan, maar het is net of ik de oppositie hoor praten. Bij het horen van uw toespraak vraag ik me af welke goede maatregel deze Vlaamse regering de voorbije 3 jaar volgens u wel heeft genomen. *(Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme)*

Het mag ook eens worden gezegd dat uw partij al 15 jaar lang deel uitmaakt van de Vlaamse regering.

Deze regering heeft doelstellingen vooropgesteld. Het klopt dat de crisis internationaal is, maar er staat zwart op wit dat deze regering ervoor zal zorgen dat de werkzaamheidsgraad zal stijgen tot 65 percent in 2004 en tot 70 percent in 2010. De minister heeft in zijn beleidsbrief vastgelegd dat er jaarlijks 30.000 jobs zullen bijkomen. Ik merk niets van de beloften. Integendeel, voor de eerste keer in 10 jaar daalt de werkgelegenheid.

U verwijst ook naar de GIMV. U hebt destijds het decreet mee goedgekeurd waardoor de GIMV voort werd geprivatiseerd. Ik heb toen gezegd dat de verdere beursnotering ertoe zou leiden dat de KMO's en eigen ondernemingen geen mogelijkheden meer zouden hebben. Bij een beursgenoteerde

GIMV vormt de rentabiliteit immers het criterium en wordt de instelling een internationale speler waarbij het gevaar bestaat overgekocht te worden. Ik heb er toen al op gewezen dat we daardoor niet langer over een eigen instrument kunnen beschikken. U stelt nu dat een nieuwe GIMV nodig is, maar destijds hebt u het het decreet goedgekeurd dat van de GIMV een beursgenoteerd bedrijf heeft gemaakt, omdat u geld nodig had voor een aantal investeringen.

Mijnheer Voorhamme, er zijn momenten in de politiek waarop u uw verantwoordelijkheid moet nemen. Het bilan is negatief op het vlak van de werkgelegenheid. De socialisten hebben bij het begin van de legislatuur gezegd dat elke jonge Vlaming een job moet hebben, maar nu hebben er 25.000 geen job. U hebt gezegd dat de werkzaamheidsgraad moet stijgen tot 70 percent, maar de voorbije 2 jaar daalt hij. U kraakt elk beleidsinstrument af.

Dit is toch geen vrijblijvend academisch debat ? Iedereen kan het hebben over duurzaam ondernemen en over een sectorale aanpak, maar in het parlement moet een concreet beleid worden gevoerd. U maakt echter brandhout van het gevoerde beleid. U hebt destijds vóór een decreet gestemd en hebt daar nu spijt van op een heel belangrijk moment. In de hele wereld daalt het aantal startende ondernemingen. Op Japan na hebben wij het laagste aantal starters, en dat komt omdat er geen ondernemingsklimaat meer is. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Van Rompuy, kunt u me zeggen wanneer de GIMV naar de beurs is gegaan ? Dat gebeurde immers niet tijdens deze, maar tijdens de vorige legislatuur.

De heer Eric Van Rompuy : Dat gebeurde inderdaad tijdens de vorige legislatuur, maar ook uw partij heeft voor het decreet gestemd ! Uw partij maakt al 15 jaar deel uit van de Vlaamse regering. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt)*

Het internationale beursklimaat leende zich er niet toe, want het aandeel van de GIMV is in waarde gehalveerd. Dat is toch onze schuld niet !

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Van Rompuy, u ontkent dus niet dat het initiatief voor de beursgang van de GIMV onder uw beleid werd genomen ?

De heer Eric Van Rompuy : Natuurlijk niet, maar nu wilt u nog een bijkomende 30 percent verkopen.

De heer Robert Voorhamme : U weet even goed dat dat geen wezenlijk verschil uitmaakt.

De heer Eric Van Rompuy : Dat maakt een heel groot verschil uit !

De heer Robert Voorhamme : Als gewezen minister van Economie zou u toch moeten weten dat het voor een beursgenoteerde onderneming geen echt verschil uitmaakt voor welk deel die beursnotering geldt. Van zodra een onderneming beursgenoteerd is, ondergaat ze de wetmatigheden van de beurs. Dat is de reden waarom deze Vlaamse regering vindt dat de GIMV nog verder op de beurs kan worden gebracht. Op die manier verdient de regering er nog geld aan. Dat belet niet dat er niet mag worden geijverd voor een instrument dat starters kan helpen. Die activiteit komt bij de GIMV in de kou te staan en op dat vlak moet dus een initiatief worden genomen. Daarvoor pleiten we.

Als u deze discussie die zo belangrijk is voor de bevolking opnieuw wilt vernederen in een spel van meerderheid tegen oppositie en als u de meerderheid niet de kans wilt geven om een voorstel te doen, dan betekent dit dat werkgelegenheid voor u een voorwendsel is om nog eens te kunnen hakketakken en dat u er niet wakker van ligt. (*Applaus bij de meerderheid*)

De werkzaamheidsgraad is gestegen. Raadpleeg dit boek.

De heer Eric van Rompuy : In de Septemberverklaring hebt u de minister-president ook horen zeggen dat de conjunctuur in een dipje zit. U hebt nog geen woord gezegd over minister Landuyt, wat ik merkwaardig vind. In zijn punctuele antwoorden heeft hij bewezen dat hij geen visie heeft over de structurele problemen op de arbeidsmarkt en geen instrumenten om er iets aan te doen.

De voorzitter : Mijnheer Van Rompuy, het was nog niet de bedoeling dat de minister zijn visie gaf. Hij reageerde enkel op punctuele opmerkingen. Eerlijk is eerlijk. Beide ministers zullen straks hun visie naar voren brengen. Ze zullen bovendien nog proberen te antwoorden op andere punctuele opmerkingen.

De heer Eric Van Rompuy : Deze meerderheid ontdekt nu de jobs, net nu het verkiezingen zijn. Het bilan van deze paars-groene meerderheid is dat er 30.000 jobs verloren zijn gegaan in vergelijking met het begin van deze legislatuur. En dat doet pijn.

De heer Bruno Tobback : Dat doet inderdaad pijn. Het doet echter nog veel meer pijn dat u in die omstandigheden op een belachelijke manier probeert punten te scoren.

De heer Eric Van Rompuy : Is het zo belachelijk wat ik zeg ? Uw vader wil de volgende jaren verder regeren met de liberalen. Toen u nog met ons regeerde, kwamen er sinds 1993 jobs bij en er waren ook dipjes in de conjunctuur. Doe verder met de liberalen en voer een paars beleid : u zult zien waar u terecht komt.

De heer Robert Voorhamme : De werkzaamheidsgraad is gestegen, maar is het jongste jaar tot stilstand gekomen door de economische crisis. Als de economie zich snel herneemt, dan kunnen we de vooropgestelde werkzaamheidsgraad van 65 procent halen. Dat wordt echter hoe langer hoe minder waarschijnlijk. Als we een consequent economisch en arbeidsmarktbeleid voeren, dan komt de planning op tien jaar helemaal niet in gevaar. De objectieve gegevens gebruiken, stoort u echter in het oppositievoeren.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : De bedoeling van een debat is dat iedereen kan volgen. Ik probeer het accordeonsysteem van de heer Van Rompuy te begripen. Hij zegt dat de heer Voorhamme nogal negatief staat tegenover beslissingen die door de vorige regering zijn genomen. De heer Van Rompuy gaf meteen de indruk dat de beslissing nu was genomen. De heer Voorhamme was daarover duidelijk.

Het klopt dat we te maken hebben met een laagconjunctuur. We hebben daar niet direct een impact op. We moeten in ieder geval optreden. De heer van Rompuy maakt daar bestendig gewag van. Hij bespeelt de zaak politiek. Dat is ook normaal.

Toen de afgelopen jaren de conjunctuur iets beter was, heb ik hem echter niet gehoord over bijvoorbeeld de zonevreemde woningen. Ik apprecieer de uitspraken die de heer Voorhamme daarnet heeft gedaan over de bedrijfsterreinen. Er moet inderdaad snel worden gehandeld om klaarheid te scheppen. Deze meerderheid heeft inzake de zonevreemde woningen vrij vlug de noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd. Ik heb de heer Van Rompuy daar toen niet over gehoord.

Vermeiren

Hij holt steeds de feiten achterna. Als er iets goeds wordt gedaan, stelt hij dat het sneller moet gebeuren. Als er iets uit de hand is gelopen door de slechte conjunctuur, klaagt hij dat aan en schuift hij de verantwoordelijkheid in de schoenen van iemand anders.

Mijnheer de voorzitter, ik wou de zaken alleen maar duidelijk maken.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Ik zou het nog even willen hebben over een ander knelpunt, namelijk het humanresourcesbeleid binnen het bedrijfsleven. Het volstaat de cijfers op de arbeidsmarkt te bekijken. Al jaren stellen we vast dat de werkzaamheidsgraad bij de werknemers tussen 25 en 50 jaar groter is dan elders in Europa. We werken ons te pletter in die leeftijdscategorie. Bij de jongeren en ook bij de 50-plussers is die werkzaamheidsgraad lager.

Het probleem ligt vooral bij de lage scholing. Dat fenomeen is groter dan in vergelijkbare landen in Europa. De lagere werkzaamheidsgraad bij ouderen heeft in grote mate te maken met de lagere scholingsgraad van die cohorte. Als we de participatiegraad op de arbeidsmarkt willen versterken, dan moeten we iets doen aan de positie van de laaggeschoolden.

Ik zou hierover in detail kunnen treden. De Vlaamse en Belgische overheid levert heel wat inspanningen op het vlak van opleiding. We scoren daarmee heel goed op internationaal niveau. Ik betreur dat die inspanningen van de kant van het bedrijfsleven achterwege blijven. We moeten daar een prioriteit van maken. De inspanning van ondernemingen inzake opleiding is de afgelopen jaren gedaald. Van 1,43 percent van de personeelskosten is ze vermindert tot 1,37 percent. Dat lijkt een kleine afname. In het interprofessioneel akkoord hadden de ondernemingen zich echter geëngageerd tot minstens 1,9 percent. Daar moet iets aan worden gedaan. Dit is belangrijk om de kwaliteit, de participatie op de arbeidsmarkt mogelijk te maken.

Ik zal één voorbeeld aanhalen. Proportioneel zijn er nog veel laaggeschoolden tewerkgesteld in de industrie. Precies die industrietakken hebben bij elke crisis te maken met sluitingen, herstructureringen, ontslagen. We zouden hierop beter moeten anticiperen door vroegtijdig scholing en opleiding –

ook voor laaggeschoolden – aan te bieden. Mijnheer de minister, ik weet dat het om een gedeelde bevoegdheid gaat. Mijn fractie pleit er voor in de toekomst vooral op dat vlak inspanningen te leveren.

Collega's, heel wat laaggeschoolde vrouwen zouden zichtbaar kunnen worden gemaakt op de arbeidsmarkt als de bestaande inspanningen worden voortgezet op het vlak van de informele particuliere dienstverlening, die op haar beurt meer zichtbaar wordt gemaakt via instrumenten zoals werkinkwinkels, dienstencheques en PWA's. Voor de onthaalouders is een aantal maatregelen genomen. Er is nu eindelijk ook een decreet op komst in verband met de werkinkwinkels, en dat is niets te vroeg. Het is immers heel belangrijk om de grote groep die zich nu in de grijze zone naast de arbeidsmarkt bevindt, zichtbaar te maken. Op die manier kan er in de toekomst ook op economisch vlak rekening mee worden gehouden.

Het participatieprobleem van laaggeschoolden op de arbeidsmarkt is de essentiële verklaring voor de cijfers over de tewerkstelling van allochtonen die de heer Stassen heeft vermeld. Ik praat dan niet enkel over de oudere allochtonen, maar spijtig genoeg ook over de jongere.

Mijnheer Van Rompuy, ik heb niet gezegd welke goede dingen deze regering allemaal heeft gedaan. Dat is mijn taak niet. Ik heb gewoon een aantal zaken aangehaald die volgens mij kunnen worden bijgestuurd en waarvoor een intensiever beleid moet worden gevoerd. Dat behoort wel tot mijn taak, want anders heeft deze discussie geen zin.

Deze regering heeft nog anderhalf jaar voor de boeg. Voor ons is werkgelegenheid alvast een prioriteit. De ministers behoren nog tot de overactieve leeftijdscategorie van onze bevolking, en dus mag het hen geen moeite kosten om gedurende dat anderhalf jaar nog een tandje bij te steken. Er moeten nog veel initiatieven worden genomen die kunnen bijdragen tot een structurele verbetering van onze economie en werkgelegenheid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als laatste spreker het woord voeren heeft voor- en nadelen. Een nadeel is dat ik waarschijnlijk een aantal dingen zal herhalen, maar het voordeel is dat ik al een aantal voorlopige conclusies kan formuleren.

Stassen

Wat me heel erg is opgevallen, is dat er zeer veel analyses van de huidige situatie zijn gemaakt. Dat is nodig, want op basis daarvan kunnen maatregelen worden genomen. De vorige sprekers zijn echter vaak blijven steken bij die analyses. Dat geldt vooral voor de oppositie. Ik sta gedeeltelijk achter de analyse die de heer Laurys heeft gemaakt, maar ik heb eigenlijk geen concrete voorstellen gehoord om die moeilijke situatie aan te pakken buiten de suggesties van de staatshervorming.

Ik zal vertrekken van een korte analyse om vervolgens een aantal voorstellen te formuleren. Ik laat hierbij de verschillende bevoegdheidsniveaus door elkaar aan bod komen, want dat is volgens mij de enige manier om een duidelijke visie concreet vertaald te zien in een duurzaam werkgelegenheidsbeleid.

Mijn analyse is gebaseerd op een zeer goed document dat de meesten van u hebben ontvangen, namelijk het Strategisch Plan Werkgelegenheid, stand van zaken van oktober 2002. Het toont aan dat de Vlaamse overheid dankzij een aantal investeringen uit het verleden goede cijfers behaalt, maar de analyse van de huidige situatie is toch markant. Ik wens daarover een paar bedenkingen te maken.

We kunnen discussiëren over de werkzaamheidsgraad, het aantal effectief actieve mensen in vergelijking met het mogelijke aantal actieve mensen. De werkzaamheidsgraad is gestabiliseerd. Dat is een duidelijke vaststelling, maar wanneer we de cijfers beter bekijken, zien we dat vooral de overactieve middengroep tussen 25 en 45 jaar ontzettend hard werkt. De twee uiterste groepen hebben een probleem.

De werkzaamheidsgraad is gestabiliseerd en dus stijgt de werkloosheid bij de jongeren, de ouderen en de risicogroepen. Voor de mensen die het altijd heel moeilijk hebben gehad op de arbeidsmarkt, worden de cijfers echt hallucinant. Ik denk bijvoorbeeld aan de laaggeschoolden en de allochtonen.

Een andere vaststelling die we maken, is dat mensen die werken, steeds harder werken. Ze werken meer. Het aantal uren werk is toegenomen met bijna 1 uur, van een 38-urenweek naar een 38,8-urenweek. Met andere woorden, ondanks de crisis op de arbeidsmarkt is er een duidelijke dualisering aan de gang tussen de mensen die werk hebben en de mensen die niet meer aan de bak komen.

Ik denk dat we een aantal voorlopige conclusies kunnen trekken. De actieve welvaartsstaat, waar de paarse coalitie haar werkgelegenheidsbeleid naar probeert te vertalen, heeft een aantal problemen niet kunnen oplossen. Sommige algemene maatregelen in verband met onkostenverlaging en dergelijke hebben wel effect gehad maar niet voldoende. Ook sommige specifieke maatregelen voor jongeren en ouderen hebben volgens mij iets te weinig effect gehad. Daarom moeten we verder gaan dan die analyse.

We willen verschillende voorstellen op tafel gooien in het licht van het werkgelegenheidsdebat dat zich vandaag afspeelt, en dat wij 'een offensief voor een duurzaam werkgelegenheidsbeleid' hebben genoemd. De voorstellen situeren zich op drie niveaus. Het eerste niveau is het niveau van de duurzaamheid: het met elkaar verzoenen van ecologie, sociale aspecten en economie. Het tweede niveau is wat wij 'sociaal' noemen, en concentreert zich vooral op doelgroepen en risicogroepen. Het derde niveau concentreert zich op kwaliteit. Vorige week nog verscheen een studie waaruit bleek dat veel mensen het niet meer zien zitten op de arbeidsmarkt omdat ze gewoon veel te hard moeten werken en het gevoel hebben dat ze de situatie niet meer aankunnen. Dat is niet alleen bij ouderen of jongeren, maar ook bij de middengroep een probleem aan het worden.

In het eerste niveau, dat van de duurzaamheid, staan er twee grote onderdelen van maatregelen op stapel. De uitvoering daarvan is reeds bezig maar moet worden versneld. Die twee onderdelen van maatregelen situeren zich enerzijds op het vlak van het economisch ondersteuningsbeleid en anderzijds op het vlak van de lastenverschuiving. Het economisch ondersteuningsbeleid is vooral een Vlaamse materie. We hebben reeds de discussie gevoerd over het expansiedecreet, het decreet op het economisch ondersteuningsbeleid. We hebben toen duidelijk gezegd dat duurzaamheid een heel belangrijk criterium is om investeringen die bedrijven doen, te ondersteunen. Ik denk dat de vertaling die vandaag gebeurt in de uitvoeringsbesluiten, daarvan een voorbeeld is. Inzake innovatie is duurzaamheid het belangrijkste criterium om uit te maken of bedrijven nog projecten kunnen indienen. Er is een switch geweest op basis van het innovatiedecreet van de vorige minister-president, dat enkel een kaderdecreet is. Dat kaderdecreet werd door de huidige regering heel sterk ingevuld, het werd ingevuld door het IWT in het kader van de duurzaamheid. Ik denk dat een aantal effecten daarvan op lange termijn nog meer zichtbaar zullen zijn dan vandaag.

Stassen

Een derde voorstel dat we in dat kader zouden willen lanceren, bouwt voort op de ideeën die daarnet werden geformuleerd door de heer Voorhamme. We stellen inderdaad vast dat er op het economisch vlak weinig starters zijn en dat er bedrijven zijn die het moeilijk hebben met de omschakeling van een traditioneel bedrijfsvoeren naar een duurzaam bedrijfsvoeren. In het traditionele bedrijfsvoeren zijn milieu-effecten eigenlijk een soort last. De bedrijven willen die last zo klein mogelijk houden. Om lasten tot een duurzaam voordeel om te switchen, zijn er nieuwe maatregelen nodig. Ook moet er een startersfonds worden gecreëerd, aangezien de GIMV dat niet meer doet. Dat startersfonds kan worden gecreëerd door de nieuwe PMV die vandaag dat soort dingen organiseert maar ook door het Fonds voor Duurzaam Ondernemen. Bedrijven moeten naast expansiesteun hulp krijgen bij de omschakeling naar duurzame productieprocessen.

Dan wil ik het hebben over het tweede gedeelte op het niveau van de duurzaamheid, namelijk de lastenverschuiving. We hebben al heel vaak discussies gehad over loonlasten en dergelijke. Onze analyse is heel duidelijk : het is zo dat de lasten op arbeid zeer hoog liggen en dat een aantal andere kosten te laag zijn, namelijk die op energie. Daarom blijven we ons voorstel herhalen om een lastenverschuiving door te voeren van last op arbeid naar belasting op energie. Het bedrag dat daardoor vrijkomt, kan worden besteed aan een verlaging van de sociale lasten en aan het geven van vrijstellingen voor een energieheffing aan een aantal bedrijven, omdat dat om economische redenen nodig is. Aan de andere kant kan met die middelen een fonds worden gecreëerd voor energiezuinige investeringen.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : De backbenchers worden door de interruptiemicrofoon gediscrimineerd. De afstand is soms veel te groot. Ik heb enkele bedenkingen. Ik heb hier de cijfers van het Planbureau. We moeten niet overdrijven. De werkgelegenheidsgraad is gedaald van 63,5 naar 63,4 percent. Er is dus een kleine daling.

Ik heb een vraag over de duurzaamheid. Soms komt het tot een conflict tussen economie en ecologie. Ik denk bijvoorbeeld aan het bedrijf Interlin, dat van minister Dua geen milieuvergunning kreeg. De bestendige deputatie wilde wel tot 2005 een vergunning geven omdat het bedrijf in Wielsbeke een alternatief had. Er waren inderdaad al in 1988

door Interlin beloftes gedaan, maar er was toch een oplossing in de maak. De delokalisatie was bezig, maar toch werd de milieuvergunning geweigerd.

Een ander bedrijf in het Kortrijkse staat hetzelfde lot te wachten. Wij gaan akkoord met het toepassen van de regel van duurzaamheid, maar als er een conflict komt, gaat voor de heer Stassen de ecologie voor op de werkgelegenheid. Is dat de houding van Agalev ? *(Opmerkingen van de heer Ludo Sannen)*

De heer Jos Stassen : Het is gemakkelijk om de discussie te voeren aan de hand van een aantal concrete dossiers.

De heer Jan Laurys : Waar zal Agalev bij een conflict tussen economie en ecologie de klemtoon op leggen ?

De heer Jos Stassen : Mijn algemeen antwoord zult u natuurlijk op dit concreet dossier toepassen. Zo verlies ik altijd. Daar trap ik niet in. Het verhaal in West-Vlaanderen is het verhaal van een bedrijf dat zijn verantwoordelijkheid niet heeft opgenomen en al meer dan 14 jaar door de rechtbank is teruggefloten. U vraagt nu dat de minister een nieuwe vergunning zou geven, die de afgelopen 14 jaar via allerlei gerechtelijke uitspraken is geweigerd. Een nieuwe vergunning zou door de rechter onmiddellijk worden geschorst. Over welke werkzekerheid hebben wij het hier ? De minister heeft gezegd dat over een jaar de nodige maatregelen zullen worden genomen. Het heeft al lang genoeg geduurd. Het gaat hier niet om een klimaat van conflict tussen economie en ecologie, maar om de principes van de rechtsstaat. De minister kan alleen beslissen zoals zij heeft beslist. Iedere andere uitspraak zou een doekje voor het bloeden zijn geweest en de actiegroepen het voorwendsel hebben gegeven om naar de rechter te stappen.

De heer Jan Laurys : De bestendige deputatie had een vergunning gegeven tot 2005.

De heer Jos Stassen : De bestendige deputatie heeft de verantwoordelijkheid doorgeschoven naar de minister. Men wist dat de actiegroepen zouden optreden. Het gaat om een bedrijf dat goed wist dat het niet op dezelfde plek kon blijven, en dat zich niet heeft geschikt naar de juridische uitspraken. De minister heeft alleen uitgevoerd wat reeds gerechtelijk beslist was.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : U pleit voor een bijkomende lastenverlaging van de arbeidskosten. Gaat het om een lineaire lastenverlaging of een verlaging gericht op bepaalde doelgroepen ?

De heer Jos Stassen : Wij baseren ons op studies die zijn uitgevoerd door het Planbureau en de VITO. Hieruit blijkt dat over de modaliteiten van een verschuiving van de lasten moet worden gediscussieerd. Alles hangt af van de effecten die de verschuiving veroorzaakt. Als de lasten worden verschoven van arbeid naar energie bijvoorbeeld, wordt een werkgelegenheidseffect gecreëerd van een 40.000 tot 50.000 nieuwe arbeidsplaatsen volgens het Planbureau en 8 percent meer arbeidsplaatsen volgens de VITO. Er is dus wel degelijk een effect op de werkgelegenheid. Over de modaliteiten, een lineaire of een selectieve of een gedeeltelijk selectieve of lineaire verschuiving, moet worden nagedacht. Het gaat niet om een concreet voorstel maar om een visie. Het idee wordt hier gelanceerd. Het moet op basis van de gemaakte studies verder worden gespecificeerd.

De heer Robert Voorhamme : Als ik het goed begriep, is het mogelijk dat Agalev alsnog zal kiezen voor een selectieve lastenverlaging die vooral de nadruk legt op de groepen die het op de arbeidsmarkt bijzonderlijk moeilijk hebben. Ik denk hierbij in eerste instantie aan laaggeschoolde oudere werknemers.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Voorhamme, ik zal hier straks, wanneer ik het over de doelgroepen en de risicogroepen heb, nog even op terugkomen. Met betrekking tot de diensteneconomie zal de lastenverlaging overigens selectief moeten worden toegepast. Ik denk hierbij vooral aan de diensteneconomie die zich voornamelijk tot risicogroepen richt.

Na de duurzaamheid en de concrete voorstellen inzake het economisch ondersteuningsbeleid en de lastenverschuiving, wil ik het hier even over de sociale investeringen in arbeid hebben. Zoals daarnet al is gezegd, moeten we op dit vlak twee groepen onderscheiden, namelijk de doelgroepen en de risicogroepen.

De doelgroepen die momenteel het hardst onder de verminderde economische omstandigheden lijden, zijn de jongeren en de ouderen. De genomen maatregelen hebben niet de gewenste resultaten opgeleverd. We moeten een aantal nieuwe maatregelen treffen en de bestaande maatregelen beter uitwerken. Aangezien ze enkel tot vertragingen leiden en de jongeren allerm minst aan werk helpen,

moeten de achterhoedegevechten tussen de bevoegdheidsniveaus worden stopgezet.

Jongeren die een tweede of een derde diploma willen halen, moeten betere mogelijkheden krijgen om hun werk en hun opleiding te combineren. Voor jongeren die moeilijk aan de bak komen, willen we een 'pluri-activiteitscontract' in het leven roepen. Deze contracten zullen zich vooral tot de dienstensector richten. Het gaat hier uiteraard om jobs die in eerste instantie niet echt rendabel zullen zijn. In feite proberen we op deze wijze een vorm van sociale tewerkstelling voor die jongeren te creëren.

Wat de ouderen op de arbeidsmarkt betreft, moeten een aantal bestaande maatregelen verder worden uitgewerkt.

Wat de allochtonen en de laaggeschoolden betreft, kunnen we enkel vaststellen dat de arbeidsmarkt voor deze risicogroepen bijzonder hard is. De cijfers zijn hallucinant. In 2000 ging het bijzonder goed met onze economie. Hoewel er in Vlaanderen nooit meer mensen tewerkgesteld zijn als gedurende dat jaar, is de werkloosheid bij werknemers van Turkse en Marokkaanse origine toen zelfs gestegen. Dit voorbeeld toont duidelijk aan dat we een aantal bijkomende maatregelen moeten treffen.

Minister Van Grembergen heeft verklaard dat hij de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid inzake de tewerkstelling van allochtonen wil laten opnemen. Agalev vindt dat minstens 10 percent van het nieuw aan te werven overheids personeel uit mensen van allochtone afkomst moet bestaan. Deze mensen moeten overigens ook in zichtbare posities terechtkomen.

Wie in Brussel de tram of de metro neemt, heeft een zeer grote kans dat hij door iemand van allochtone afkomst wordt vervoerd. Wie in Antwerpen of in Gent de tram neemt, zal haast nooit een bestuurder van allochtone afkomst zien. Overheidsbedrijven als De Lijn of De Post moeten duidelijke maatregelen treffen om aan te tonen dat de diversiteit ook op zichtbare plaatsen tot uiting kan komen.

De VDAB heeft een heleboel maatregelen met betrekking tot die doelgroepen aangekondigd. Een aantal van die maatregelen worden momenteel reeds uitgevoerd. Deze maatregelen leveren evenwel onvoldoende resultaten op. Dit betekent dat er nog bijkomende maatregelen moeten worden genomen om deze doelgroepen aan werk te helpen.

Stassen

We zijn van mening dat de VDAB en de sociale partners op dit vlak, wat het Vlaams Blok ook moge verkondigen, hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Tot op heden hebben de sociale partners zich beperkt tot het onderschrijven van statements en het ondertekenen van verklaringen. Op de werkvloer is van al deze goede voornemens nog niet veel gerealiseerd. Dit is duidelijk gebleken tijdens een debat dat in het kader van Kleurrijk Vlaanderen werd georganiseerd. De sociale partners mogen zich niet tot woorden beperken. Ze moeten ook daden stellen.

De discussie over de lokale werkwinkel wil ik niet meer voeren. Ik wil enkel zeggen dat ik waarschijnlijk mijn decreet nog eens op tafel zal moeten gooien en de discussie daaromtrent nog wel eens zal moeten voeren. De keuze die daarin wordt gemaakt, is volgens mij ook de keuze die door de VLD en door andere collega's wordt gemaakt. Op die manier kan er duidelijkheid worden gecreëerd over wie het voor het zeggen heeft binnen de lokale werkwinkels.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer Stassen, als ik u goed heb begrepen, mag ik waarschijnlijk toch de volgende conclusie trekken : Agalev staat voor quota en voor positieve discriminatie.

De heer Jos Stassen : Wij zeggen dat de overheid haar verantwoordelijkheid moet nemen. De overheid kan dan zelf kiezen : vandaar die 10 percent. Vooraleer ze verder gaat en dat ook aan andere privé-partners gaat opleggen, moet ze dat eerst bij zichzelf realiseren. Dat is de verklaring voor die 10 percent allochtonen bij nieuw aan te werven overheidspersoneel.

De heer Roland Van Goethem : Bij de overheid moeten dus 10 percent allochtonen werken ?

De heer Jos Stassen : Daarvan is trouwens een deel in uitvoering. De overheid maakt de keuze om die groep mensen ook kansen te geven binnen de overheid. U kunt dit positieve discriminatie noemen als u dat wilt. De cijfers zijn duidelijk. In Vlaanderen hebben er nooit zoveel mensen gewerkt als in 2000, maar we stellen vast dat de werkloosheid bij die groep mensen gestegen is. *(Opmerkingen van de heer Roland Van Goethem)*

Dat betekent dat er een structureel probleem is en dat er een aantal structurele maatregelen moeten worden genomen, waarvan ik duidelijk begrijp dat u die niet wilt nemen. Dat is een van de grote verschillen tussen u en ons.

De heer Roland Van Goethem : Ik wil inderdaad niemand discrimineren. Dat klopt.

De heer Jos Stassen : De derde grote groep maatregelen heeft te maken met de kwaliteit van het werk. Ik heb daarnet de vaststelling gemaakt dat de mensen die aan het werk zijn, het gevoel hebben dat ze stilaan aan het verzuipen zijn. Ze hebben het gevoel dat ze het nog moeilijk aankunnen.

Daarom moeten we naast de werkzaamheidsgraad misschien ook een soort werkbaarheidsgraad lanceren : het moet voor mensen ook nog werkbaar zijn om werkzaam te zijn. Alle studies tonen vandaag immers aan dat aan dit tempo mensen zichzelf aan het versmachten zijn.

Daarom zullen er een aantal maatregelen moeten worden genomen door de sociale partners op bedrijfsniveau, op sectorniveau en op interprofessioneel niveau in verband met de overuren. Het is duidelijk dat het aantal uren dat mensen in Vlaanderen werken, gestegen is met bijna één uur op een jaar tijd. De sociale partners zullen dus hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

Dit heeft ook te maken met de invulling van de flexibiliteit. De flexibiliteit is belangrijk, maar dat mag niet enkel in functie van het bedrijfsleven gebeuren, want dan zullen mensen niet langer in staat zijn om verder te blijven werken. Onder meer het probleem van pesten op het werk toont aan dat er op de werkvloer een aantal maatregelen moeten worden genomen. Wij kunnen enkel maar ideeën aanleveren, de uitwerking zal moeten gebeuren door de sociale partners.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Stassen, we delen uw opvatting dat er ook aan de werkbaarheidsgraad moet worden gewerkt aangezien er in dit verband sprake is van een merkwaaardige convergentie.

De mensen die lager geschoold zijn, hebben het sowieso al moeilijker om in te treden op de arbeidsmarkt. Als ze eenmaal op de arbeidsmarkt zijn ingetreden, hebben ze problemen om aan de slag te kunnen blijven. Uit onderzoek blijkt ook dat de

Voorhamme

werkbaarheidsgraad bij die mensen veel slechter is dan bij de hooggeschoolden. De hooggeschoolden blijken in dat verband relatief weinig problemen hebben. De werkbaarheidsgraad bij de hooggeschoolden is over het algemeen heel goed te doen, misschien met uitzondering van sommige managers die mogelijk wel stress hebben maar die ook heel goed betaald worden voor hun werk.

De werkbaarheidsgraad bij de lager geschoolde jobs is echter veel slechter. Het zijn die mensen die vooral in shiftsystemen werken, in de meest ongezonde omstandigheden werken en te lijden hebben onder een gebrekkig veiligheidsbeleid. Het zijn die mensen die het meest met flexibiliteitssystemen te maken hebben. Het ene probleem is dus gekoppeld aan het andere. Die mensen zijn laaggeschoold, worden niet zo geweldig betaald, moeten onder ongunstige omstandigheden werken en hebben ook nog eens veel risico's op de arbeidsmarkt. Het is niet toevallig dat die mensen er moeilijk toe kunnen worden gebracht om nog een paar jaartjes voort te werken eens ze de 50 jaar voorbij zijn.

De heer Jos Stassen : Uw analyse is correct. Er zijn een aantal maatregelen nodig voor die risicogroep. Ook op de werkvloer moeten er een aantal maatregelen worden genomen. Maar dat moet interprofessioneel gebeuren, op het niveau van de sector en de onderneming. Wij kunnen enkel ideeën leveren terzake. Het zijn de sociale partners die daar hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Met veel analyses die hier werden gemaakt kunnen we het grotendeels eens zijn. Het valt me op dat veel van die analyses gelijklopend zijn, over de fractiegrenzen heen. Er werd gesproken over de werkzaamheidsgraad en de werkbaarheidsgraad. In de vorige zittingsperiode heeft men heel wat werk geleverd met betrekking tot het zogenaamde Verdrag van Leuven. Tijdens deze zittingsperiode heeft men het Pact van Vilvoorde onderschreven. Als ik me goed herinner, stelde dat pact dat men de werkloosheid zou moeten kunnen halveren tegen een bepaalde datum. Er worden in dit debat heel veel woorden verspild aan analyses allerhande. We stellen vast dat alleen al in de maand oktober er 5.000 tot 6.000 jobs verloren zijn gegaan. In de maand december en het begin van januari zijn er, alleen al in de textielnijverheid en alleen voor de provincie West-Vlaanderen, meer dan 2.000 jobs verloren gegaan wegens sluitingen van ondernemingen en faillissementen. Het gaat

dan over grotere en kleinere bedrijven. Welke boodschap hebben mensen die werkloos worden aan dit debat ? Ik zou willen weten wat de regering heel concreet doet inzake economie en werkgelegenheid. Wij hebben het recht om dat te vragen aan de regering die momenteel aan de macht is. Het is niet het parlementslid dat moet zeggen hoe dit alles moet gebeuren. Inzake de analyses zijn er niet zoveel verschillen. Men kan er over discussiëren of de werkzaamheidsgraad nu gedaald of gestegen is. Volgens de cijfers in het document dat werd samengesteld onder het voorzitterschap van de kabinetschef van de minister van Tewerkstelling is er een lichte daling, na een aanvankelijke stijging. Er is een klein verschil met het Europese gemiddelde. Er zijn wat verschillen naargelang het gaat over oudere en jongere werknemers. Wat doet men echter heel concreet in de verwerkende nijverheid ? Het verontrust me immers dat het die nijverheid is die ernstig aftakelt. Die nijverheid moet uiteindelijk de basis leggen voor een welvaarts- en welzijns-economie. Dan heb ik het over de textiel-, de houtverwerkende en de metaalverwerkende nijverheid, en over de elektronica. Deze sectoren blijken het erg moeilijk te hebben.

De heer Jos Stassen : Mijnheer De Roo, ik hoop dat u me toestaat dat ik niet antwoord op deze vraag. Het is aan de regering om het gevoerde beleid te verdedigen. U maakt een bepaalde analyse. Er zijn inderdaad problemen. We hebben momenteel geen afdoend antwoord op een aantal van die problemen. We weten niet hoe tijdelijk die problemen zullen zijn. Ik heb me veroorloofd om een aantal voorstellen te doen die passen in onze visie en die onder te verdelen zijn in een ecologisch deel, een sociaal deel en een deel over de kwaliteit van het leven. Ik veronderstel dat de regering straks uw vraag zal beantwoorden. Anders kunt u straks tussenbeide komen.

Hoe kunnen we de kwaliteit van het leven verbeteren ? De federale regering heeft daarvoor een belangrijke stap gezet met de invoering van het tijdskrediet. Er zijn echter nog heel wat verbeteringen nodig met betrekking tot de modaliteiten van uitvoering.

Het idee dat we vandaag willen lanceren, is dat van een levensloopbaan. We hebben er alle belang bij dat mensen, op het moment dat ze in de arbeidsmarkt stappen, er gedurende lange tijd in kunnen blijven. De arbeidssituatie is echter van die aard dat mensen het tempo niet meer heel hun leven kunnen volhouden. Daarom zijn er periodes nodig van rust, herscholing, zorg , uitstap, enzovoort. Mensen hebben het tijdskrediet meer nodig op een

Stassen

leeftijd dat ze heel actief zijn, juist om het vol te kunnen houden.

Ook het idee van de dertigurenweek als basis voor voltijdse socialezekerheidsrechten past daarin. Sommigen willen wel heel hun leven blijven werken, maar kunnen dat niet voltijds. Ze kiezen er dan voor minder uren te presteren. Die mensen mogen niet gestraft worden doordat socialezekerheidsmaatregelen zoals pensioen, werkloosheidsuitkering of ziekteverzekering zouden vervallen.

Daarom vragen we niet om een verplichte dertigurenweek, hoewel sommigen ons voorstel zo begrijpen. We zeggen alleen dat mensen die zelf kiezen voor minder werken, niet mogen worden gestraft door een beperking van hun socialezekerheidsrechten. We stellen dus voor een dertigurenweek te nemen als basis voor de voltijdse sociale rechten.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Stassen, het tijds-krediet is voor de mensen toch een achteruitgang in vergelijking met de loopbaanonderbreking ? Het biedt minder mogelijkheden dan vroeger. De mensen zijn erop achteruit gegaan.

De heer Jos Stassen : Zoals ik al zei, moet de discussie over de uitvoering en de modaliteiten van het tijds-krediet nog verder worden gevoerd. We willen dat doen met de levensloopbaan als uitgangspunt. Het tijds-krediet biedt al een hele reeks van nieuwe voordelen, maar er zijn inderdaad ook beperkingen. Het is dus niet zo zwart-wit als u stelt.

Onze analyse is dat er een probleem is inzake werkgelegenheid, dat zich vooral situeert bij de doelgroepen en risicogroepen. Tegelijk merken we dat mensen die aan het werk zijn, het niet meer kunnen volhouden. Daarom hebben we een aantal voorstellen gedaan om ecologie en economie met elkaar te verzoenen, om mensen met moeilijkheden op de arbeidsmarkt te steunen, en om de kwaliteit van leven en werken met elkaar te verzoenen. Ik hoop dat ze een bijdrage kunnen zijn aan het debat.

De maatregelen die we voorstellen, kunnen op dit niveau en op het federale worden gerealiseerd. Wat dit laatste betreft, zal hierover binnenkort gediscussieerd worden, wanneer de volgende federale regering moet worden samengesteld. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deelnemen aan het arbeidsproces betreft mensen bij de gemeenschap en versterkt hun gevoel van eigenwaarde. Het economisch klimaat van het laatste jaar geeft ons echter geen reden tot optimisme. Het aantal bedrijfssluitingen is heel groot ; de beurs van Brussel krijgt rake klappen ; en het consumentenvertrouwen daalt. Deze factoren, samen met de angst voor een dreigende oorlog, mogen niet tot fatalisme leiden.

Ik wil me hier vooral concentreren op de arbeidsmarktpositie van jongeren. De werkloosheidsgraad bij jongeren steeg het voorbije jaar onrustwekkend. Traditioneel is de meest problematische situatie te vinden bij een beperkte groep van jongeren die in een maatschappelijk kwetsbare situatie verkeren en zeer slecht scoren op de arbeidsmarkt omdat ze laaggeschoold zijn en omdat arbeidsbemiddeling minder kans op slagen heeft.

Met een stijging van 15 percent, ruim 6.400 jongeren, wordt evenwel aangetoond dat er ook problemen zijn met hooggeschoolde jongeren. Ook deze jongeren moeten worden aangesproken met nieuwe initiatieven en een verfijning van bestaande initiatieven.

Een eerste punt dat we in elk geval willen aanbrengen, is de geringe betrokkenheid van jongeren bij het ontwikkelen van een tewerkstellingsbeleid. Spirit pleit resoluut voor een globaal werkgelegenheidsbeleid waarin jongeren aan bod kunnen komen. Jongeren moeten geïnformeerd worden over, inzicht hebben in en bijdragen tot de totstandkoming van het werkgelegenheidsbeleid. Zelfs in de uitbouw van een provinciaal en lokaal jeugdbeleid moet men op deze wenselijke betrokkenheid inspelen.

Het onderwijssysteem in België gooit hoge ogen in internationaal perspectief. Toch is het onderwijs in Vlaanderen net iets te theoretisch. De combinatie van leren en werken, het zogenaamde 'dual system' is in Vlaanderen zowat onbestaande. Nochtans zou de invoering van een aanvullend leer-werkjaar, waarbij de student voornamelijk kennismaakt met de praktische omzetting van zijn studies en nog slechts een beperkt aantal leermodules afwerkt, een perfecte aanloop kunnen vormen naar zijn of haar toekomstige loopbaan.

Zoals in het verleden door Spirit reeds werd aangegeven in het licht van het aankweken van een ar-

Roegiers

beidsattitude en om de ervaring op de werkvloer en een betere doorstroming naar werk te verhogen, zijn projecten voor het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven van wezenlijk belang. Dergelijke initiatieven zouden ruimer dan op dit ogenblik het geval is, moeten worden aangepakt. Dit zou ook een oplossing kunnen bieden voor het nijpende tekort aan stageplaatsen in het deeltijds onderwijs, waardoor de instroom in de arbeidsmarkt vergroot zou kunnen worden.

Het probleem van langdurig werklozen, ook jongeren, is dat ze hun voeling met de werkvloer verliezen. Opleidingen voor mensen die werkloos zijn in het algemeen en jongeren in het bijzonder, blijven dan ook essentieel. Net zoals andere werknemers hebben ze het recht om de evoluties te kunnen volgen : ze hebben een bijblijfrecht. Dat bijblijfrecht concretiseert zich als een trekkingsrecht aan opleiding door de VDAB. Die moet middelen krijgen, maar moet zelf niet alle opleidingen uitvoeren.

Het idee van inloopbanen moet een win-winsituatie creëren voor werkgever en werknemer. Bedrijven die weten dat een werknemer op pensioen gaat of vertrekt

naar een andere job, zouden reeds tot zes maanden vooraf een jongere werkloze of pas afgestudeerde in dienst kunnen nemen. De jongere krijgt zijn werkloosheidsuitkering, het kost het bedrijf van tewerkstelling niets, behalve de verplichting om de jongere, bij een positieve evaluatie, nadien in dienst te nemen. Hierdoor wordt een praktijkgerichte opleiding voor jonge mensen aan ervaring gekoppeld en worden generaties dichter bij elkaar gebracht.

De betekenis van het klein- en middenbedrijf wordt in het overheidsbeleid nog te vaak onderschat. Vlaanderen, zo blijkt helaas uit de cijfers, hoort tot de minst ondernemende regio's van Europa en het wordt er helaas niet beter op. Al vijf jaar blijft het aantal starters dalen. Vooral jonge starters moeten daarom dringend financiële steun krijgen.

Recente cijfers bevestigen immers dat steeds minder jongeren er voor kiezen om als ondernemer door het leven te gaan. Nochtans vormen KMO's de motor van onze Vlaamse economie en kunnen ze mee bijdragen tot het oplossen van de jeugdwerkloosheid. Als jonge zelfstandige blijkt het nu vaak onmogelijk te zijn om bij een bank een lening

vast te krijgen als men geen papieren van dezelfde waarde van het te lenen bedrag kan voorleggen.

We willen in dit debat ook het idee naar voren brengen om jonge starters vrijstelling van betaling van sociale zekerheid gedurende één jaar te garanderen. Dit moet uiteraard gecontroleerd gebeuren zodat mistoestanden en wrevel zoveel als mogelijk kunnen worden vermeden. Tot slot vragen we meer aandacht voor de kredietvraag, vooral vanuit startende KMO's en in het bijzonder voor risicovolle investeringen. Het aangekondigde ARKImedesfonds wil dit realiseren. Dit fonds voor risicokapitaal van particulieren en instellingen wil onder meer goedkope leningen verschaffen en aandelen van investeringsvennootschappen kopen. Spirit staat volledig achter dit initiatief en dringt aan op een snelle invoering ervan. We willen ook verder gaan. Waarom kunnen we in de plaats van de goedkope leningen in bepaalde gevallen zelfs geen renteloze leningen aan jonge starters aanbieden ?

Het aanzwengelen van het ondernemerschap doe je echter niet alleen maar door financiële incentives. Ook de ontmoedigende administratieve rompslomp is dringend aan vereenvoudiging toe. Het eerstelijnsloket is bijgevolg een goed initiatief, maar heeft toch nog enkele tekortkomingen.

Positief is dat de activiteiten van de GOM, het VIZO en de provinciale antennes van Export Vlaanderen nu achter één bureau behandeld kunnen worden. Ook komt er per provincie één zogenaamd virtueel loket. Het zijn goede initiatieven die op stapel staan, hoewel we het betreuren dat het hele administratieve dossier niet op één plaats kan worden behandeld.

Mijnheer de voorzitter, ik besef dat het hele dossier van de jeugdwerkloosheid, laat staan van het hele werkgelegenheidsbeleid, hier niet op zes minuten kan worden opgelost. Toch heb ik enkele positieve ideeën en denkpistes naar voren trachten te schuiven en ik hoop dat de minister er rekening wil mee houden in zijn verder beleid. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, ik vind het doodjammer dat we hier de hele voormiddag moeten debatteren over een bepaald onderwerp. Dit wijst er immers op dat het niet goed gaat. Maar omgekeerd vind ik het heel goed dat we hier de kans krijgen om grondig van gedachten te

Vandenbroeke

wisselen over één van de meest cruciale onderwerpen van vandaag.

Wat is nu mijn conclusie omtrent het beleid ? Welnu, mijn conclusie is vernietigend. Zij is niet vernietigend omdat ik vanuit de oppositie spreek. Nee, zij is vernietigend omdat ik vaststel dat deze regering, wanneer het economisch goed gaat, zich wentelt in zelfgenoegzaamheid. Als de conjunctuur meezit, triomfeert men, maar als de conjunctuur tegenvalt, dan zoekt men een veelheid van excuses. Zo wordt hier gezegd dat we maar een klein landje zijn, dat we een open economie hebben, dat we afhankelijk zijn van monetaire factoren, enzovoort. In 1999-2000, toen de dollar nog veel sterker en dus exportbevorderend was, heb ik dat alles nooit horen zeggen. Men moet dus geen excuses zoeken, maar wel voor een beleid zorgen.

Hoe kan men dit beleid – en dus de economie – inschatten ? Naar mijn bescheiden mening bestaan daartoe zes indicatoren, waarbij ik voor twee kleine onderdelen excuses nog aanvaard. In alle andere gevallen is het het beleid dat faalt, iets dat ik nu wil aantonen.

Hoe verloopt een economie ? Een economie wordt gekenmerkt door structurele, conjuncturele en occasionele facetten. Welnu, ik kan aanvaarden dat conjuncturele facetten – daarin versterkt door occasionele facetten – voor een neergang kunnen zorgen. Ze kunnen elkaar trouwens versterken. Denk maar aan 11 september of aan de dreigende Irak-crisis.

Men kan echter ook structureel ingrijpen. De vraag is of dit al dan niet gebeurt. Kan men wel anticiperen, sturen of interveniëren ? Dat kan en de heer Voorhamme heeft in dit verband een schitterend en positief voorbeeld gegeven. Hij had het namelijk over de vorige legislatuur waarin we een moeilijke, maar belangrijke sector, namelijk de automobielsector, over de crisis heen helpen komen. Een voorbeeld a contrario kan dan weer worden gevonden bij deze regering. Het is een voorbeeld dat reeds door de heer De Roo werd aangehaald, namelijk de textielsector. Op een paar maanden zijn in die sector 2.000 jobs verloren gegaan. Vijftien jaar geleden telde die sector nog 180.000 actieven, een aantal dat eergisteren op 45.000 teruggevallen was. Ik zeg eergisteren, want vandaag zijn er wellicht nog 2.000 afgevallen. Welnu, wat doet men voor die sector ? Kijken en ondergaan !

Een andere indicator is de inschatting van de performantie. Economie is geen liefdadigheid, het moet rendabel en concurrentieel zijn. We kampen met een ongelooflijke loonhandicap, en toch zijn we nog steeds nipt concurrentieel omdat we een enorme productiviteit aan de dag leggen. De andere kant is dat we ons te pletter werken, dat we tussen ons 20ste en 45ste levensjaar overgestressed zijn. We moeten onszelf weer concurrentieel maken. De heer Laurys wees erop, er is maar één element om dat te doen, namelijk werken met algemene middelen ter financiering van de gezondheidszorg en de kinderbijlagen. Dan zullen we de loonhandicap die ons werkelijk verpulvert, wegwerken. Dat is de opdracht van deze regering.

De economie moet ook een vernieuwingspotentie in zich hebben. We moeten inventief en innovatief zijn, we moeten nieuwe niches vinden in de markt. Maar neen, we zijn samen met Japan de recordhouder in het negatieve. Amper 4 percent van de actieve bevolking is nog geïnteresseerd in het creëren van nieuwe bedrijven. Dat ligt onder andere aan de mentaliteit.

In een interview met de heer Denys las ik dat hij op stap was met zijn kleinzoon. Onderweg zegt de kleinzoon : ‘Kijk opa, weeral een stinkfabriek.’ Van welke mentaliteit getuigt dit ? Geld verdienen, investeren en ondernemen hebben een negatief imago. Wat wordt er in het onderwijs verteld aan onze kinderen ? Veel prietpraat, maar geen economische logica. De schulden hiervoor moeten de schuld bij zichzelf zoeken.

Een ander element is de kwaliteit van het arbeidspotentieel. Dat is meteen een verwijzing naar onderwijs. Velen hebben daarover gesproken. Vlaanderen is de wereldrecordhouder van het aantal psychologen. Zijn we psychologisch dan zo ziek ? Hebben we niet meer nood aan ingenieurs dan aan psychologen ? Moeten we dat niet kweken en aanleren ?

Wat zijn ons technisch en beroepsonderwijs nog waard ? Zo’n 10 jaar geleden was er al een Staten-Generaal om dat onderwijs te optimaliseren. Wat is ervan in huis gekomen ? Het deeltijds leren is een ramp. Leerlingen die op 16 jaar willen afhaken en beginnen werken, kunnen dat niet. Er is leerplicht tot 18 jaar. We maken er potentiële nietsnutten van. Dat is de harde werkelijkheid.

We gaan het beroepsonderwijs nu zelfs afbouwen. De 36-urenweek moet een 32-urenweek worden. Er zal nog minder praktijk zijn. Waar blijven we dan met de vraag naar goede werkrachten ?

Vandenbroecke

Economisch evolueren impliceert natuurlijk ook dat de investeringsproblematiek moet worden onderzocht. Die is tweeledig van aard. Het eerste deel is het kapitaal, maar dat hebben mijn collega's al voldoende belicht. Het tweede aspect is het investeren in ruimte voor werk. De heer Voorhamme verwees er ook al naar, maar wat speelt zich echt af binnen de regering? Ik weet dat de blauwe ministers al jaren bezig zijn met het SPRE-project. Ze willen met bekwame spoed de bedrijfsruimte optimaliseren en aanreiken. Alles blijft echter bij het oude. De blauwe ministers worden tegengewerkt door andere regeringspartners. Er is dus een project, maar dat kan noch mag worden uitgevoerd.

Economie is een objectieve wetenschap, maar is ook doorspekt met subjectieve en psychologische elementen. Economie functioneert bijgevolg op basis van vertrouwen. Waar zit nu het vertrouwen bij de ondernemers? Ik vind er alvast weinig van terug. Ook eventuele nieuwkomers hebben weinig vertrouwen. Bovendien is ook het vertrouwen bij de consumenten ver te zoeken. Geld is rond opdat het zou rollen, maar rolt het nog? Het geld zit vast bij de iets oudere consument die zich te pletter spaart. Hij heeft bovendien gelijk dat hij spaart, want hij maakt zich zorgen over de toekomst: blijven onze gezondheidszorg en pensioenen betaalbaar?

De economie beoordelen is een heel moeilijke oefening. Daarbij moet aan veel worden gedacht. Een visie is dus nodig. Het volstaat niet om er enkele onderdeeljes uit te lichten, want economie is een totaalconcept. Deze regering heeft echter geen totaalconcept noch een degelijke visie. Het kan als excuus worden gebruikt dat wij niet over voldoende bevoegdheden beschikken. Er is nood aan onderhandelingen op politiek en institutioneel vlak. Homogene bevoegdheden zijn immers nodig om te functioneren. De minister-president wil echter wachten tot ten vroegste 2004. Ik moet bijgevolg een vernietigend oordeel uitspreken over het beleid. Het spijt me dat het zo slecht gaat. Het zou beter kunnen gaan, maar deze regering is duidelijk niet in staat om te remediëren en om positieve maatregelen te treffen. (*Applaus bij de N-VA, CD&V en het VB*)

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, dit debat is zeker nuttig, maar er werd zoveel gezegd dat ik onmogelijk op alles kan ingaan. Ik beperk me bijgevolg tot

de meest essentiële punten waarmee ik duidelijk wil maken dat de regering wel heeft gereageerd en dat nog steeds doet. Ik zal dit bewijzen aan de hand van feiten en me niet beperken tot algemeenheden.

Het is geen nieuws dat er een vertraging is van de groei in het grootste deel van de wereld en dat wij er niet aan ontsnappen. Maar met name de VS was economisch al ziek vóór 11 september. Dat wordt nu ook bewezen door economische analisten. Ik citeer de heer Noels van Petercam. Hij zegt: 'Staar u niet blind op 11 september of op Irak, want dat soort geopolitieke gebeurtenissen verklaren slechts een kwart van de evolutie van de economische conjunctuur. Belangrijker dan dat zijn de fundamentele problemen van de Amerikaanse economie, zoals de hoge schuldgraad van gezinnen en bedrijven, overinvesteringen en het groot tekort op de handelsbalans. Dit is veel zorgwekkender dan de impact van andere feiten op de economie.' Er bestaat een directe relatie tussen de Verenigde Staten en Europa. We ondervinden daar onvermijdelijk ook de negatieve invloeden van. De tewerkstelling in de industriële sector in de VS is volgens dezelfde analist echt zorgwekkend. Als dit zich in Vlaanderen op dit ogenblik zou voordoen, dan zouden daardoor in vergelijking zestig Philipsvestigingen zoals in Hasselt worden geraakt. Ik roep dit niet in als excuus, maar plaats het in de juiste context.

Er is verschillende keren gewezen op het noodzakelijke parallellisme tussen het federale en regionale niveau. Een van de kwalen waar België allang aan lijdt, is de zware loonlast. Deze regering heeft op federaal niveau een eerste stap gezet met de verlaging van de loonlasten met 64 miljard. Een tweede verlaging moest spijtig genoeg beperkt worden tot 10 miljard om de budgettaire orthodoxie niet te moeten verlaten. Er zijn selectieve maatregelen genomen, waar onder meer de heer Voorhamme naar heeft verwezen.

Het is belangrijk nog eens te herhalen wat er op federaal niveau is gebeurd. Er was de verlaging van de vennootschapsbelasting. Door de budgettaire neutraliteit is die misschien minder hoog uitgevallen dan sommigen hadden verwacht. Toch is die belasting gedaald van meer dan 40 percent naar 33,9 percent. Daardoor behoort het tarief van de vennootschapsbelasting in België tot de zes laagste in Europa. Voor de KMO's is er een daling van 28 percent naar 25 percent. Vooral belangrijk is ook het fiscaal rulingsysteem dat individuele bedrijven toelaat om rechtstreeks met de belastingsadministratie het dossier af te handelen. Voor belangrijke

Gabriels

investeringen kan daardoor nog onder deze voeten worden gegaan.

Sommigen hadden de vennootschapsbelasting nominaal liever nog wat lager gehad. De budgettaire situatie liet dat echter niet toe. Drie jaar na elkaar heeft het federale niveau een begroting in evenwicht kunnen presenteren. Dit is in de ons omringende landen die onze rechtstreekse handelspartners zijn, niet het geval. De andere landen slagen er niet meer in om een begroting in evenwicht naar voren te brengen. Dit moet worden gezegd om te beseffen binnen welke marge we beslissingen konden nemen.

Vlaanderen houdt zich aan zijn woord. We zitten op kruissnelheid. We hadden ons voorgenomen om tijdens deze legislatuur de schuld te halveren en dit zal gebeuren, ondanks de beperkingen die we ondervinden.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer de minister, dat doet allemaal niet veel terzake.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Vandenbroeke, laat me antwoorden. U kunt straks nog repliceren.

Het volgende punt dat ik zal aanhalen, is het werkgelegenheidsakkoord, waar reeds naar werd verwezen. Minister-president Dewael heeft op de nieuwjaarsreceptie van het VEV uitdrukkelijk gezegd dat, indien er een akkoord wordt afgesloten, hij dat budgettair wil honoreren tijdens de budgetcontrole.

Vorige week werd er een akkoord afgesloten tussen de sociale partners. De Vlaamse regering zal dan ook haar conclusies trekken. Er zal met andere woorden een financiële inbreng zijn, zodat het akkoord operationeel kan worden.

Ik ben nu 18 maanden minister van Economie. Voor wat het economisch instrumentarium betreft, werken we nog altijd met een economische expansiewetgeving die al 50 jaar oud is. Daarmee wil ik niet zeggen dat de vorigen het niet goed hebben gedaan. Integendeel ! Ik wil dat soort discussies hier niet voeren. Wel vind ik dat iets dat 50 jaar bestaat wellicht moet worden verbeterd, aangepast aan de nieuwe noden en uitdagingen. We hebben getracht daarop in te spelen.

Mijnheer Vandenbroeke, bij mijn aantreden heb ik meer dan 4.000 dossiers extra moeten afwerken. In het verleden waren er immers wel toezeggingen ge-

beurd maar geen middelen vrijgemaakt. Het gaat om een bedrag van meer dan 10 miljard. De bedrijven hebben daar recht op. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Mijnheer Van Rompuy, dit betekent dat u zich op een bepaald ogenblik uitsluitend hebt beperkt tot het sturen van 'letters of intent', zonder daar bedragen voor vrij te maken. Wij hebben dat wel gedaan. We hebben opnieuw zekerheid geboden aan de bedrijven. Dat was onze opdracht en onze plicht. (*Applaus bij de VLD*)

Voor de volgende jaren zijn we, ook op verzoek van de werkgevers en de sociale partners in het algemeen, overeengekomen dat we voor het innovatie- en wetenschapsbeleid een inhaalmaneuver zullen uitvoeren. Hierdoor zullen we ons bij de koplopers in Europa voegen. Zoals de heer Voorhamme heeft gezegd, moet ook de privé-sector inspanningen doen. Het gaat immers niet op dat alleen de overheid daarvoor zou moeten zorgen. Ook het bedrijfsleven moet meer doen om het wetenschaps- en innovatiebeleid een nieuwe impuls te geven.

Tijdens de besprekingen werd verwezen naar de rondetafelconferentie over de automotivesector. In totaal werden vier conferenties gehouden, waarvan sommige met verscheidene afleveringen. Het gaat om automotive, de chemische sector, de financiële wereld, vooral belangrijk voor de investeringen, en de nieuwe materialen. Ook IC, textiel en de petrochemie zullen nog aan de beurt komen.

De investeringsmogelijkheid van buitenlandse bedrijven bedraagt om en bij de 100 miljard frank in de automotivesector. Het gaat om meer dan 40 miljard frank voor Ford Genk, 20 miljard voor GM Opel in Antwerpen, ongeveer evenveel voor Volvo Gent en Volkswagen. Dit laatste bedrijf is via de toeleveringsbedrijven sterk verweven met Vlaams-Brabant.

Er werden drie nieuwe chemische vestigingen geopend. Dit toont aan dat het vertrouwen er is. Het gaat om een Japans bedrijf in semiconductoren in Haasrode, Tokyo Chemicals Industries in de Antwerpse haven en Degusa. Het zijn drie belangrijke investeringen.

Gelukkig wordt er ook vooruitgang geboekt in twee andere belangrijke dossiers. BASF stond aanvankelijk weigerachtig om bepaalde investeringen te doen. Nu hebben ze zich daar toch toe verbonden. Ook voor ChemBel lijkt de zaak op te klaren en zal een kleine 400 miljoen geïnjecteerd worden.

Gabriels

Ook voor de chemie hebben we de benchmarkconvenants afgesloten. De Vlaamse regering heeft ze goedgekeurd.

Het debat dat we maandagmiddag hierover hebben gevoerd in de vergadering van de verenigde commissies, heeft aangetoond dat oppositie en meerderheid daar gelukkig om zijn. Het geeft ons een instrument in de discussie over de implementatie van Kyoto in dit land na de vorming van de volgende regering. Door dit instrument staan we in Vlaanderen sterk en moeten we een bepaalde sector niet laten opdraaien voor eventuele zware repercussies. Dat is heel belangrijk, en daarover bestond tijdens de vergadering van verenigde commissies een tamelijk grote eensgezindheid. Een aantal mensen van Agalev hebben duidelijk gezegd dat ze veeleer te vinden zijn voor een verschuiving van lasten op arbeid naar lasten op energie. Ze willen geen lastenverhoging, want lastenverlaging wordt nu ook in dat werkgelegenheidsakkoord door alle sociale partners als een absolute topprioriteit voorgesteld. We moeten ons daaraan houden.

Ik wil wat uitgebreider ingaan op het Actieplan Ondernemen en heel concreet alle maatregelen behandelen. Er werden veel vragen gesteld door de verschillende sprekers en ik zal het dus even overlopen. Het plan werd vorig jaar goedgekeurd door de Vlaamse regering. Een van de eerste krachtlijnen ervan is het bevorderen van het ondernemerschap. Veel mensen hebben al gezegd dat het ondernemerschap een slecht imago heeft en dat er te weinig ondernemers zijn. Ik wil dat even relativeren zonder een excuus te zoeken. Een aantal professoren trekt de GEM-studie in twijfel omdat ze geen volledig beeld geeft. Daarom is een steunpunt dat over juiste gegevens beschikt, erg belangrijk. We kunnen dan terugvallen op alle feiten in de plaats van op een deel van het geheel. Op basis van onvolledige resultaten is het niet gepast conclusies te trekken.

Ter bevordering van het ondernemerschap zijn er de opleidingscheques waar sommigen nogal smalend over doen. Er zijn op dit ogenblik 850.000 cheques verspreid. We hebben het bedrag dat we daarvoor hadden gereserveerd, niet volledig uitgegeven. We wisten natuurlijk niet welke vraag er zou ontstaan. Ik denk echter niet dat we voorbij jaren een maatregel hebben genomen die zo veel succes heeft gehad als die van de opleidingscheques. De KMO's zijn verantwoordelijk voor 88 percent van de aanvragen.

Op 8 februari 2003 bestaan de cheques 1 jaar en dan zullen we een evaluatie maken. Indien nodig zullen we bijsturen. In het werkgelegenheidsakkoord vragen de sociale partners ons meer mogelijkheden te creëren om werknemers er ook rechtstreeks gebruik van te laten maken. We moeten daarvoor een oplossing vinden.

Het aantal cheques dat een bedrijf dat meer dan 50 werknemers in dienst heeft, kan bestellen, moet verdubbelen om middelgrote bedrijven meer kansen te bieden.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Ik denk niet dat alles wat u zegt juist is. Uit de evaluatie van het werkgelegenheidsakkoord, waarover ik u morgen hoop te ondervragen, is gebleken dat de opleidingscheques slechts 17,5 percent van het gereserveerde budget hebben opgebruikt. Er was voorzien in een budget voor 3 miljoen cheques en eind september 2002 waren er slechts 525.000 cheques uitgeschreven. Het is uw plicht om met juiste cijfers te komen en niet te fantaseren dat het om een succes gaat.

Minister Jaak Gabriels : Mevrouw Dillen, de cijfers die u vermeldt, zijn van eind september 2002. Ik heb u de huidige cijfers gegeven. Die cijfers veranderen voortdurend. Het percentage dat u vermeldt, heb ik in de commissie al gecorrigeerd. Dat is al meer dan 22 percent. Ik denk dat we nu dicht bij 25 percent zullen komen. Dit is slechts een eerste stap in de goede richting. We gaan dat nu evalueren en vanzelfsprekend trachten dat nog meer bruikbaar te maken. Het is zeker een succes, als we zien hoe veel kleine bedrijven, waar vroeger nauwelijks of geen opleiding werd genoten, daar nu toch gebruik van maken. We willen die drempel nog verder verlagen, om nog meer mogelijkheden te geven aan zowel kleine als grotere bedrijven.

Op 6 december 2002 heeft de Vlaamse regering haar goedkeuring gegeven aan het project van de ondernemersbegeleidende adviescheques. Ook de SERV heeft hierover advies uitgebracht. Die adviescheques zullen op 20 februari 2003 worden gelanceerd. Hierbij wordt zoals u weet weer gewerkt met een callsysteem, dat ondertussen ook zijn weg heeft gevonden bij de kleine ondernemingen. Het feit dat 88 percent van de opleidingscheques wordt besteld door KMO's en dat ze alleen maar te verkrijgen zijn via een webbase-applicatie, wijst erop dat dit instrument ook voor de kleine ondernemingen voldoende adequaat is om daarvan gebruik te maken. De adviescheques worden dus vanaf de tweede helft van februari officieel gelanceerd.

Gabriels

Ook de peterschapsprojecten, die we op dezelfde wijze hebben hervormd, werden op 6 december 2002 goedgekeurd. In het begin van dit jaar zullen we definitief de 'peterschapsprojecten nieuwe stijl' lanceren.

Dan wil ik het hebben over onderwijs om het ondernemen te bevorderen en over de link tussen onderwijs en economie. We hebben de mini-ondernemingen ingeschreven in de eindtermen. In april, mei of juni van dit jaar willen we ook een systeem lanceren, dat werkt via een onderwijscall, waarbij concrete projecten kunnen worden aangevraagd. We willen het onderwijs zo veel mogelijk stimuli geven om de band tussen onderwijs en economie te verstevigen.

U weet dat mijn collega, minister Vanderpoorten, bezig is met het opnemen van de 'attitude ondernemen' in de eindtermen. Voor het secundair onderwijs is dat reeds in orde. Ik zou het nog veel vroeger willen laten beginnen, zoals ik hier reeds eerder heb gezegd. Ik laat dat debat nu even rusten. Het belangrijkste is dat wij ervoor zorgen dat de positieve aspecten van het ondernemerschap ook van jongs af aan op een positieve wijze worden aangeleerd. We hebben het dikwijls over ethisch ondernemen: dat is eigenlijk een van de waarden die in het onderwijs moeten worden meegegeven en waarmee we niet vroeg genoeg kunnen beginnen.

We hebben ook de ondernemingsplanwedstrijd goedgekeurd. Die is ondertussen reeds gestart, op 15 januari 2003 werd de eerste fase afgerond. Meer dan 460 mensen hebben zich ingeschreven, terwijl wij hadden gedacht dat het er ongeveer 300 zouden zijn. Er komen dus 460 mensen met effectieve plannen naar voren. Zij moeten nu uiteraard een businessplan opstellen. Het eindpunt zal worden bereikt in mei of juni 2003. Belangrijk is dat we daarvoor een enorme belangstelling hebben, niet alleen van studenten en vorsers, maar zelfs van werknemers.

Bovendien heb ik ook twee belangrijke problemen opgelost waarmee het VIZO kampte als gevolg van een erfenis uit het verleden. Ten eerste hebben we gezorgd voor een schaaloptimalisatie. We hebben nu nog een centrum per provincie. Dat is heel belangrijk, want zo kunnen we uiteindelijk veel efficiënter tegemoetkomen aan de opleiding die men aanbiedt voor meer dan 103 beroepen. Ten tweede hebben we de leertijd hervormd. Die leertijd bestaat reeds meer dan 100 jaar en het is evident dat die ook aan een nieuwe invulling toe is.

Belangrijk is ook dat wij in maart een technologie-dag lanceren. De lancering van Technopolis in Mechelen kende alvast een massale belangstelling. Ik ben ervan overtuigd dat ook die technologiedag in Vlaanderen heel veel volk naar de bedrijven zal lokken, zodat deze sector opnieuw impulsen krijgt, zelfs in deze periode, waarin innovatie, wetenschapsbeleid en technologie voor sommigen misschien wat abstracter geworden zijn.

Ten slotte willen we in november 2003 ook een driedaagse organiseren, waarbij we regio's als slagvaardige instrumenten, regio's met beslissende bevoegdheden bij elkaar willen brengen en ervoor willen zorgen dat men ook vanuit die invalsbasis een antwoord geeft op economische uitdagingen. Wij hebben reeds de toezegging van de regio Sint-Petersburg en omgeving, van Baden-Württemberg en Saksen-Anhalt en van Québec. De toezegging van Catalonië komt ook in orde. Wij zullen trachten de mogelijkheden die wij hebben, optimaal te gebruiken.

Een tweede belangrijk actiepunt was het versterken van de financiële structuur van de onderneming. Wij hebben gevraagd om het KMO-financieringsagentschap, dat op de ministerraad van 21 juli is goedgekeurd, uit te werken. Er komen veel technische details en ingewikkelde berekeningen aan te pas. Het is van belang om alles eenvoudig te houden. Ook aan minder grote behoeften moeten wij een antwoord kunnen bieden, zo niet schiet zo'n instrument het doel voorbij.

Daarnaast hebben wij de ARKimedes-regeling. Zij is op 13 december goedgekeurd. Wij hebben het advies van de SERV en de MINA-raad aangevraagd. Deze week zouden wij de adviezen ontvangen. Er komt ook een modernisering van de waarborgregeling. Vorig jaar werd hierover al een beslissing genomen. We hebben al een gunstig SERV-advies ontvangen. Wij hebben het geheel in overeenstemming gebracht met de Europese regelgeving. Het ligt nu bij de Raad van State om vervolgens door de regering te worden goedgekeurd, zodat het nadien naar het parlement kan vertrekken.

De lastenverlaging heeft ervoor gezorgd dat wij voor een aantal bedrijven een oplossing moesten zoeken. De hervorming van de vennootschapsbelasting veroorzaakte ongewild een aantal neveneffecten. Zo konden sommige bedrijven hun milieuheffingen niet langer fiscaal aftrekken. Voor twee sectoren, namelijk de textiel- en de wasserijsector, werd alvast een oplossing gevonden. In die sectoren was de nood het hoogst. Misschien moet de op-

Gabriels

lossing naar andere sectoren worden uitgebreid. De studie loopt nog. Sommigen zeggen dat men de maatregel op federaal niveau had moeten nemen, maar zodra op dat niveau maatregelen zijn getroffen, is het dikwijls onmogelijk om er achteraf nog veel aan te wijzigen zonder de lastenverlaging zelf in gevaar te brengen.

Vorige week werd het decreet 'expansiesteun nieuwe stijl' goedgekeurd. Het wordt een belangrijk instrument. De uitvoeringsbesluiten zullen in de komende weken door de ministerraad worden genomen. Zo kan aan het kaderdecreet meteen een concrete invulling worden gegeven en een adequaat antwoord worden geformuleerd op de uitdagingen die op ons afkomen. De heer Stassen heeft reeds op het belang van de duurzaamheidsaspecten van een onderneming gewezen.

De KMO's zijn een ander gegeven. De diensten van ANRE en de VITO werken op dit ogenblik een lijst uit en zoeken naar technieken om efficiënt steun te kunnen verlenen.

Ik heb het reeds over de benchmarkconvenants gehad. Er wordt op dit ogenblik een interkabinettenvergadering gehouden met de minister-president, minister Van Grembergen en ons kabinet om het Mercuriusplan een nieuwe impuls te geven. Wij zoeken naar mogelijke financiële ondersteuning. Wij willen dit koppelen aan wat reeds via stadsvernieuwing tot stand is gekomen. Wij moeten de handen in elkaar slaan en niet langs elkaar heen werken.

De derde krachtlijn van het actieplan ondernemen bestaat erin dat de administratieve last voor de onderneming wordt verminderd. De Huizen voor de Vlaamse Economie komen eraan. Een en ander heeft heel wat tijd in beslag genomen. Voor de eerste maal worden alle diensten onder één dak samengebracht. Ik was erg ongeduldig, toen ik als minister aantrad. De visie over de samen te brengen materies was toen erg verdeeld. De provinciebesturen en de GOM's waren het er niet over eens. Ik heb toen de discussie opnieuw op gang gebracht. In Gent en Brugge zullen wij met de Huizen van start gaan. De dienstverlenende sector van de GOM en het VIZO en de export- en investeringsdiensten worden daar bij elkaar gebracht. Dit aanbod kan later nog worden aangevuld.

Dit lijkt me overigens het gepaste ogenblik om de vraag van de heer Voorhamme te beantwoorden. Het gaat hier niet enkel om een virtueel loket. Het

gaat hier om een uniek loket waar iedereen terecht kan en waar alle dossiers zullen worden behandeld. De samenwerking met de andere diensten zal intensief blijven. De geïnteresseerden zullen zich evenwel enkel tot dit loket moeten wenden. Deze afhandeling aan het uniek loket zal de aangekondigde administratieve vereenvoudiging concreet in de praktijk brengen.

De Huizen van de Vlaamse economie zullen tevens instaan voor het preventief falingsbeleid. Uit een audit is gebleken dat het vroegere systeem niet efficiënt werkte. In de nabije toekomst zullen deze diensten in de Huizen van de Vlaamse Economie worden ondergebracht. Dat dit beleid moet worden gevoerd, wil ik hier zeker niet ontkennen.

De website Ondernemend Vlaanderen zal in de loop van de komende maanden worden gelanceerd. Het is absoluut noodzakelijk dat de informatie op een eenvoudige wijze kan worden geüpgraded, geactualiseerd en aan elke potentieel geïnteresseerde persoon kan worden bezorgd. Dit zijn niet de enige maatregelen die we met betrekking tot de administratieve lastenverlagingen willen nemen. De overige maatregelen hebben betrekking op een globale aanpak. Het lijkt me een goede zaak dat de minister-president deze maatregelen wil groeperen om sneller tot resultaten te komen. Dit is overigens ook op het federale niveau gebeurd.

Op 20 februari 2003 zal het e-governmentsysteem worden voorgesteld. Tijdens die voorstelling zal het voor iedereen duidelijk worden dat het hier een revolutionair systeem betreft. De betrokkenen zullen veel minder papieren moeten invullen. Het systeem zal hen rechtstreeks toegang bieden tot en gebruik laten maken van de beschikbare informatiebronnen. Omstreeks hetzelfde tijdstip zal de Kruispuntbank operationeel worden. Het opstarten van de Kruispuntbank zal de idee van de virtuele eenheidsloketten in de praktijk brengen. Deze virtuele loketten zullen in de fysieke loketten in de Huizen van de Vlaamse Economie worden geïntegreerd. Al deze maatregelen moeten de administratieve druk op de bedrijven fors verlagen.

Een ander element in het actieplan Ondernemen betreft het internationaal ondernemen. De export- en investeringsdiensten worden geïntegreerd in de FIT, Flanders Investment and Trade. De Vlaamse regering heeft me de opdracht gegeven het managementteam van de FIT samen te stellen. Dit onderwerp is hier overigens al aan bod gekomen. De procedure om de directeur-generaal aan te stellen, moet opnieuw worden opgestart. We hebben on-

Gabriels

dertussen evenwel niet stilgezeten. Twee van de vier functies in het managementteam zijn al ingevuld. De twee overblijvende vacatures zullen eerst-daags worden ingevuld. Op die manier zullen we een team van vijf mensen samenstellen. Vroeger werd de verantwoordelijkheid voor dergelijke diensten vaak door een enkele persoon gedragen. Voor een modern bedrijf of voor een dienst met meer dan 500 personeelsleden is dit niet langer haalbaar. We hebben dan ook voor een managementteam met duidelijk omschreven takenpakketten gekozen.

Het eerste lid van het managementteam zal instaan voor het personeelsbeleid. Nu 63 mensen van de BDBH naar de FIT zullen worden overgeplaatst, wordt het uitstippelen van een toekomstgericht personeelsbeleid absoluut noodzakelijk. Het tweede lid zal zich over de financiële aspecten ontfemen. Het derde lid zal zich met de export bezighouden. Het vierde lid zal voor het investeringsbeleid instaan. De diensten van de FIT zullen als een geheel worden opgestart. Ik ben ervan overtuigd dat dit tot een enorme doorbraak zal leiden.

In maart 2002 heb ik het e-learningproject op gang gebracht. Heel wat Vlaamse bedrijven willen zich achter dit project scharen. Het e-learningproject biedt me de mogelijkheid om alle Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland met elkaar in contact te brengen. Op die manier kan nuttige informatie worden uitgewisseld en kunnen de betrokkenen van onze verwachtingen op de hoogte worden gebracht.

Dit project zal zich niet tot de economische vertegenwoordigers beperken. De Vlaamse handelsvertegenwoordigers in Chili, in Zuid-Afrika en in Mexico hebben me laten weten dat de ginds aanwezige Vlaamse bedrijven deel van dit netwerk willen uitmaken. Indien we dit voornemen in de praktijk zouden kunnen brengen, zouden onze economische vertegenwoordigers in de toekomst enkel een katalysatorfunctie hoeven uit te oefenen. Het is immers toch onmogelijk voor iemand om elk van die verschillende onderdelen te kennen. Ook in Chili hebben grote bedrijven zoals Bekaert en Agfa-Gevaert meteen spontaan gezegd dat ze daaraan willen meewerken.

Het voorlaatste punt van mijn uiteenzetting gaat over ruimte om te ondernemen. Wat is daar de stand van zaken? U weet dat er 62 knelpuntenreinen werden geïnventariseerd, waarvan er nu nog 12 in bespreking zijn. De rest is reeds opgelost.

Dan is er het opzetten van brownfieldprogramma's. Het decreet is normaliter klaar in maart van dit jaar. Dan heb ik ook het nieuwe subsidiebesluit voor industrieterreinen en bedrijfsgebouwen. Daarover is eigenlijk al een akkoord. Er is ook een positief advies van de Inspectie van Financiën. Van de Europese instanties moeten we nog definitief advies krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat we dat dan zo snel mogelijk weer kunnen lanceren, misschien ook wel van de filosofie van een kaderdecreet, met achteraf uitvoeringsbesluiten. Dat laat toe veel sneller in te spelen op de wijzigingen die zich ongetwijfeld zullen voordoen.

Trouwens, via dat decreet willen we ook aandacht besteden aan het kwaliteitslabel van bedrijventerreinen, waarbij we geen te grote inbeslagname van bedrijventerreinen willen laten doen. Eigenlijk is het kwaliteitslabel er ook op gericht om duidelijk te maken dat we zuinig omspringen met hetgeen zich aan bedrijventerreinen in de toekomst moet kunnen aanbieden.

Dit is ook een belangrijke opdracht. We hebben het hier in discussies vaak al gehad over de noodzaak om bedrijventerreinen bij te creëren. Neem het me echter niet kwalijk dat ik toch nog eens zeg dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat tijdens de vorige legislatuur is goedgekeurd, eigenlijk een aantal moeilijkheidsfactoren heeft ingebouwd om meteen ook over deze bedrijventerreinen te kunnen beschikken.

Samen met minister Van Mechelen ben ik nu aan een formule aan het werken. We hopen in de eerstkomende weken met een heel concreet voorstel naar voren te komen, dat ons toelaat veel sneller op de bal te spelen.

Trouwens, door de mensen die de opdracht van ons hebben gekregen in verband met het SPRE, onder meer professor Vanhaverbeke, is het volgende vastgesteld. Indien we hier een adequaat antwoord zouden kunnen geven op de vragen die er zijn, dan zou dit op jaarbasis meer dan 30.000 arbeidsplaatsen meer betekenen. Daarom is dat zo belangrijk.

Ik kan nu ook alleen maar met de regelgeving van het RSV proberen zo snel mogelijk te implementeren wat mogelijk is. Er zijn een paar sporen die ons toelaten zelf reeds vrij snel een aantal positieve evoluties tot stand te brengen.

Het is belangrijk om ook nog even het volgende in herinnering te brengen. In de tweede helft van dit jaar zal Vlaanderen België vertegenwoordigen in Europa. Tegen dan is het de bedoeling om een

Gabriels

goed en concreet plan te hebben inzake de flexibiliteit van hetgeen een regio in Europa zou moeten betekenen. U begrijpt dan ook mijn initiatief om in het najaar een aantal regio's – zelfs buiten de Europese Unie – bij elkaar te brengen om de flexibiliteit als een hoofdtroef te gebruiken tegen de vrij rigoureuze en soms weinig doorzichtige Europese regelgeving. We zullen dit in een discussietekst gieten. Vooraleer op Europees niveau een standpunt in te nemen als afgevaardigde van ons land, zullen we hierover een debat voeren.

Ik wil nog een laatste aanvulling doen. Dat Limburgfonds is ondertussen naar de provincie getransfereerd. Er zijn EFRO-gelden waar we voor de lopende dossiers zo snel mogelijk een antwoord trachten te geven. Dat zijn er natuurlijk niet veel en ze zijn ook erg gelokaliseerd, maar ze zijn wel belangrijk. Ik stel vast dat we bijvoorbeeld inzake de steunverlening op 6 maanden tijd kunnen beslissen om iemand groen licht te geven en de uitbetaling daarvan te doen. Het is ooit anders geweest. 'Het kan verkeren', heeft Bredero ooit gezegd.

Welnu, laat het nu in de goede richting verkeren. Ik hoop dat ik met deze antwoorden duidelijk maak dat het ons menens is met een vernieuwd instrumentarium. Dat is niet omdat het instrumentarium in het verleden fout zou zijn geweest. Laten we die discussie niet houden. Dat is belachelijk. Elke nieuwe uitdaging moeten we met een juist antwoord tegemoet treden, niet met een antwoord van gisteren als we weten dat het niet voldoet. Daarom gaan we vrij ver, op elk van die diverse vlakken. Natuurlijk kan men tegenwerpen dat we nog verder moeten gaan. Zo zouden we in de toekomst een deel van de fiscaliteit, ook inzake het bedrijfsleven, in eigen handen moeten hebben. Daar ben ik het volledig mee eens. Daar gaan we ook voor vechten. Dit zou ons immers de mogelijkheid kunnen bieden om van de vennootschapsbelasting op termijn een heel belangrijk flexibel instrument te maken in het voordeel van de bedrijven. We mogen nu wel zeggen dat we dat willen doen, maar we moeten niet doen alsof dat al een feit is. Momenteel is er immers nog geen mogelijkheid daartoe.

Ik hoop dat ik een samenhangend antwoord heb gegeven op de diverse vragen. Ik heb duidelijk willen maken dat het ons menens is om iets concreets te doen. We willen niet bij de pakken blijven neerzitten. Integendeel, we willen vooruitlopen. Niemand kan ontkennen dat we morgen een aantal nieuwe instrumenten zullen hebben, die ons veel

beter in staat zullen stellen om de uitdagingen die op ons af komen te beantwoorden.

Voor de zomervakantie hadden we het ontwerp van decreet inzake de expansiesteun nieuwe stijl goedgekeurd willen zien. Er zijn echter verdragingsmanoeuvres uitgevoerd door degenen die ons tegelijk verwijten dat we geen instrumenten terzake hebben. Mijnheer Van Rompuy, daarmee doel ik op uw fractie. U moet weten wat u wilt en wat u doet. U hebt misschien soms niet iedereen meer in uw greep, maar dit ontwerp heeft maanden vertraging opgelopen omwille van wat louter partijpolitieke spelletjes kunnen worden genoemd. (*Ru-moer*)

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik heb daarstraks gezegd, toen de minister hier nog niet was, dat we achter het Actieplan Ondernemen staan. Maar als ik het goed heb begrepen zijn er nog maar twee van de krachtlijnen ervan daadwerkelijk gerealiseerd, mijnheer de minister. De ondernemersplanwedstrijd werd gelanceerd, en er zijn de opleidingscheques. Op 27 januari was er sprake van 26,3 percent. Daar kan nog wat bij.

Maar deze ochtend heb ik u niets horen zeggen over het subregionaal economisch beleid. Ik meende dat dit vorige week voor de derde maal op de regeringsagenda stond. Is dat nu verdwenen, of gaat er duidelijkheid over komen ?

Minister Jaak Gabriels : Daar zal minister Landuyt op antwoorden. Dit behoort immers rechtstreeks tot zijn bevoegdheid.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het is de heer De Roo die daarstraks de kernvraag heeft gesteld. Iedereen is het er over eens dat er dagelijks – helaas – jobs verloren gaan. De kernvraag is wat de regering in deze nieuwe context doet. Wat de economische aspecten betreft, zal ik niet herhalen wat minister Gabriels heeft gezegd.

Inzake werkgelegenheid kunnen we, vanuit onze bevoegdheid voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding, nu reeds een aantal trends vaststellen, waarover wellicht geen discussie zal bestaan. Er zijn herschikkingen en herstructureringen gaande die per sector verschillen. Sommige sectoren vangen die herstructureringen relatief tot zeer goed

Landuyt

op. Sectoren zoals die van de metaalverwerking en de textielnijverheid krijgen zeer zware klappen.

Een tweede trend is dat de wereld aarzelt. President Bush is zich aan het opwarmen, en we weten nog niet voor wat. Maar alleszins aarzelen de ondernemingen ook in hun verdere planning. We voelen dat tot in Vlaanderen. Een derde trend is dat jongeren het eerst het slachtoffer zijn van de huidige situatie. Zij kunnen immers geen ervaring voorleggen. Daarom waren ze vanaf juni van vorig jaar al aan te wijzen als de grote conjuncturele slachtoffers van de situatie. Dat doet niets af aan de bijkomende vaststelling dat de kansengroepen, die in betere tijden iets minder goed mee konden, in moeilijke tijden de eerste klappen krijgen. Dit betekent voor het beleid, voor de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding dat we nog verder moeten werken op het structurele vlak, maar ook dat we enkele bijstellingen moeten doen. Anders gaan we voorbij aan de vraag hoe we de herstructurerings kunnen doen aansluiten bij de noden die voortvloeien uit de actuele specifieke situatie.

Wat betreft het structureel beleid behoren arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding tot de Vlaamse bevoegdheid Werkgelegenheid. Dat is vroeger al tot uiting gekomen door de oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Vandaag gaat het om veel meer organisaties, die zich elk hebben gespecialiseerd in specifieke taken. Bovendien nemen ook de gemeenten steeds meer verantwoordelijkheden op, en worden ze daarin door ons gestimuleerd.

We willen in Vlaanderen zorgen voor een basisdienstverlening voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding. We willen duidelijkheid voor het publiek, en we willen dat het publiek ten minste kan rekenen op een overheid die instaat voor een vlotte bemiddeling tussen vraag naar en aanbod van werknemers.

De vraag wat de resultaten zijn van het structureel beleid kan in Vlaanderen op drie manieren worden beantwoord, dankzij de structuurhervormingen die als het ware achter de balie aan de gang zijn. Die drie wegen zijn de volgende.

Er is een enig telefoonnummer voor het oplossen van alle vragen : 070/345 000. Dat is uniek in Europa. Daarnaast is er een internet-service op de website van de VDAB, een element van e-government dat de internationale vergelijking kan doorstaan. Daarop kan zowel een KMO als een werkzoeken-

de persoonlijk terecht om specifieke vragen aan te passen aan de markt. Zo kan een bedrijf weten op welke vereisten of opleidingen het moet inspelen. Ten slotte worden in de basisdienstverlening lokale werkwinkels uitgebouwd. Dat is de materiële uitwerking van de samenwerking tussen gemeenten, de VDAB en de vele organisaties die bezig zijn met arbeidsbemiddeling. Die drie eenvoudige toegangswegen voor de burger vereisen veel structuurhervormingen achter de schermen.

Concreet zijn of worden de volgende hervormingen al gerealiseerd. We hebben vermarkt wat moest worden vermarkt ingevolge de consensus die in het regeerakkoord is opgenomen. Met name alle commerciële activiteiten van de VDAB zijn nu gegroepeerd in een aparte vennootschap. We hebben een overheidsbedrijf dat deelneemt aan de markt van de arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding, met de garantie dat de winst daaruit opnieuw wordt geïnvesteerd in tewerkstellingsbeleid en werkgelegenheidsbeleid. We hebben de NV T-groep.

Daarnaast heeft de regering het voorontwerp goedgekeurd over Jobsys, een nieuwe vennootschap die alle ondersteunende elementen en activiteiten verzorgd omtrent internet, e-government, arbeidsbemiddeling en zelfs beroepsopleiding. Ook deze zeer zware hervorming van de juridische structuur is bijna beëindigd en volgt nu haar weg langs de advieskanalen.

Met het oog op de herstructurerings die de eenvoudige dienstverlening aan de burger tot resultaat moeten hebben, formaliseren we nu de ervaringen die we hebben opgedaan met de lokale werkwinkels. Er zijn nu 100 werkwinkels in Vlaanderen. Die ervaring proberen we in een nieuwe reglementering samen te brengen. Dat betekent vooreerst dat werknemers van verschillende organisaties moeten samenwerken voor één dienstverlening, zowel aan de werkzoekende als aan de werkgever en de werknemer. Dit moet worden gereguleerd in het kader van de privacy-wetgeving. Hierdoor kunnen we aan veel misverstanden en conflicten op het terrein tegemoet komen. Ook in dit decreet moeten we nu duidelijk bepalen, in een open debat op grond van de ervaring, wat we in het regeerakkoord bedoelden met de zinsnede dat de VDAB zich veel meer moet concentreren op de regietaak. We hebben altijd gezegd dat binnen het uitwerken van lokale werkwinkels het werkgelegenheidsaspect een kwestie is van de regie van de Vlaamse overheid via de VDAB.

Landuyt

Bij het uitbouwen van een vorm van dienstverlening voor de burger, het uitbouwen van de diensteneconomie en de dienstenwerkgelegenheid waarbij mensen die minder zelfvertrouwen hebben om nog nuttige taken te doen, worden tewerkgesteld en ondertussen een dienstverlening doen aan de burger, lag de coördinerende taak in handen van de gemeenten. Op grond van de ervaringen moet dit worden geformaliseerd in een wettekst die de continuïteit in de toekomst kan garanderen.

Eén ding moet duidelijk zijn : als in het regeerakkoord staat dat de VDAB veel meer dan vroeger de regietaak zal opnemen, betekent dit niet dat men verder zou gaan dan het vermarkten van de NV T-groep. In het kader van de VDAB-hervorming wil ik niet meewerken aan een privatisering van die mooiste en sterkste overheidsdienst die we in Europa en in Vlaanderen hebben, namelijk de VDAB, omdat die instaat en de garantie is voor de basisdienstverlening voor de mensen. We garanderen niet alleen de arbeidsbemiddeling in moeilijke omstandigheden, maar we garanderen ook dat er een vorm van basisdienstverlening is in het kader van wat men 'levenslang leren' noemt en in het kader van de beroepsopleiding. Dat is de visie en het structurele werkgelegenheidsbeleid zoals we het gestalte willen geven.

Wat doen we nu specifiek in de gewijzigde sociaal-economische omstandigheden ? We hoeven niet te discussiëren over de grootte van het jobverlies, we kunnen het alleen vaststellen en we mogen dat niet laten gebeuren. Er komt één duidelijke trend uit alle cijfers naar voren, namelijk dat de jongeren het vandaag moeilijk hebben en dat er een risico bestaat dat we een nieuwe groep van langdurig werklozen kweken. Het zijn jongeren die riskeren oud te worden in de werkloosheid. Daar willen we op inspelen door het hanteren van gekende methodes die ertoe moeten leiden dat de bedrijven in Vlaanderen niet alleen jongeren aanwerven, maar vooral dat ze opnieuw mensen durven aanwerven. Daarom is er de jobkaart waarmee we bedrijven die de stap naar aanwerving zetten, ondersteuning geven voor de opleidingsperiode die één tot zes maanden duurt. Naar het bedrijf toe compenseert dit het gebrek aan ervaring van de jongeren. Tegelijkertijd geeft het de jongeren de kans een opleiding te krijgen bij het binnenstappen in het bedrijf.

Een tweede element van conjunctureel beleid is het feit dat we onze ervaring die we samen met de VDAB en andere actoren hebben opgedaan naar aanleiding van de dossiers van Sabena tot en met

Philips, kunnen omzetten in alweer een interne structurele hervorming in de VDAB. We gaan extra mensen aanwerven en in een nieuwe functie per provincie voorzien, gericht op het soepel inspelen op herstructurering. We willen zo dicht mogelijk op mogelijke herstructureringen inspelen om zo snel mogelijk de beschikbare ervaring op de knelpuntberoepen en op de openstaande vacatures per regio te kunnen plaatsen. Op die manier willen we vermijden dat de mensen werkloos worden. Het is immers niet louter een verhaal van jobverlies, maar wel – en vooral – een verhaal van herstructurering van onze economie die sterke regionale en sectorale verschillen kent. Vanuit het werkgelegenheidsbeleid en in het kader van de arbeidsbemiddeling wil de overheid daar zo snel en efficiënt mogelijk op inspelen.

Het verwondert me dat we vandaag minder lang zijn blijven stilstaan bij de voorstellen van de sociale partners. Er is immers nog steeds het aanbod van de Vlaamse regering om met het middenveld – op grond van hun ervaringen – te komen tot een eventuele aanpassing van het werkgelegenheidsbeleid. Welnu, door het ontwerp van werkgelegenheidsakkoord zegt het middenveld in feite dat het beleid van deze regering kan worden voortgezet, in de richting van een combinatie van lastenverlaging met een effectief nieuw sociaal beleid.

De sociale partners geloven er immers in dat de lastenverlaging een positief effect heeft op de werkgelegenheid. Bovendien – en dit is heel belangrijk voor de toekomst – maken zij in verband met de opleidingscheques de opmerking dat opleidingen niet enkel vanuit het eenmalige oogpunt van het bedrijf mogen worden bekeken. Er zijn dus de opleidingscheques voor de ondernemingen. Welnu, de sociale partners willen nu ook opleidingscheques voor de mensen. Dit betekent dus dat het middenveld ons vraagt te waken over de beroepsopleiding en over het levenslang leren opdat die in het belang van de mens zelf zouden staan. Immers, als het in het belang is van de mens, is het ook in het belang van onze economie omdat ons sterkste wapen in Vlaanderen nu eenmaal het menselijk kapitaal is. Dit werd duidelijk aange-toond in de automobielsector. De boodschap van het voorstel van werkgelegenheidsakkoord blijkt dus een voortzetting te zijn van het verhaal van lastenverlaging met tewerkstellingseffecten, samen met een voortzetting van het verhaal van investeren in de opleiding van mensen, met de vraag verder te kijken dan de rechtstreekse belangen van individuele bedrijven.

Landuyt

Tot slot wil ik het nog even hebben over de verantwoording van mijn al dan niet Vlaams werkgelegenheidsbeleid. Ik heb van meet af aan gezegd dat ik als jurist alles in het werk zou stellen om mijn Vlaamse bevoegdheden maximaal uit te putten. Er is in verband met het onderscheid tussen Vlaamse en federale bevoegdheden een verschil tussen de opinie van de politicus Landuyt en de praktijk van minister Landuyt die binnen zijn bevoegdheden zijn verantwoordelijkheid neemt om zijn bevoegdheden zo ver mogelijk uit te putten.

Als we het lijstje overlopen van de zogenaamde conflicten met mijn federale collega, dan blijkt in de praktijk dat wat goed is Vlaanderen, vaak ook voor Wallonië goed is geworden. Als de federale overheid een startbanensysteem wil opstarten of een systeem om jongeren aan te werven, vinden wij dat we daar een regionale invulling aan moeten kunnen geven. Tot op vandaag is dat zo. We kunnen dat opvangen met een systeem dat aangepast is aan de sociaal-economische omstandigheden van Vlaanderen.

In het conflict over het tijdskrediet werd ons verweten dat we bepaalde premies voor arbeidsduurverkortings extra benadrukken vanuit Vlaanderen. De oplossing is er gekomen door het systeem te veralgemenen voor heel België.

Over de Vlaamse CAO's heeft men moord en brand geschreeuwd. Vandaag ligt er in Vlaanderen een instrument klaar voor een nieuw debat met de sociale partners. De Spirit-woordvoerder noemde dit het debat over het 'bijblijfrecht'. Welke opleidingen zullen we hebben dankzij het geld van de opleidingsfondsen? Zullen het opleidingen zijn voor de bedrijven of voor de mensen? Zullen de opleidingen verder strekken dan het economisch belang van de bedrijven, of zullen ze de mensen sterker maken om mee te evolueren met een economie in volle verandering? Het is dezelfde boodschap als reeds werd verwoord in het ontwerp van tewerkstellingsakkoord. Het middenveld vraagt eindelijk om opleidingscheques voor de mensen, en niet voor de bedrijven.

Het Vlaamse CAO-decreet laat de Vlaamse overheid toe om dergelijke sociale verworvenheden te honoreren, door ze kracht van wet te geven op het Vlaamse niveau. Opleiding is een Vlaamse bevoegdheid. Als we die Vlaamse bevoegdheid via het sociaal overleg invullen, dan wil deze regering dat sociaal overleg ten volle honoreren. De federa-

le overheid mag daarover discussieren zoveel als ze wil, het decreet bestaat.

Het Vlaams Parlement heeft beslist dat geschillen over de evenredige participatie moeten worden uitgevochten voor de arbeidsrechtbank. Men vindt dat onlogisch omdat het niet in een wet, maar in een decreet staat. Als jurist zeg ik dat het in een decreet moest staan. Als het later in een Belgische wet wordt gegoten, des te beter voor onze Waalse broeders.

De jobkaart zou een misbruik zijn van sociale zekerheidsuitkeringen. De bedoeling van die jobkaart is dat we met een bestaand systeem van steun, via uitkeringen en extra premies, ervoor zorgen dat er minder jongeren een beroep doen op de sociale zekerheid. Als er vandaag één uitdaging is, dan is het dat we moeten vermijden dat jongeren oud worden in de werkloosheid. (*Applaus bij AGALEV, de sp.a, de VLD en Spirit*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000 – 1305 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Ramon, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minis-

Merckx-Van Goey

ter, collega's, we zijn gedreven om de waardigheid van alle kinderen te eerbiedigen en hun welzijn veilig te stellen. Daarom moeten we onze verbintenis om actie te ondernemen en het recht van elk kind te waarborgen steeds opnieuw herbevestigen, ook in het Vlaams Parlement. We krijgen hiertoe meermaals de gelegenheid.

Dankzij de decreten over het Kinderrechtencommissariaat en de kindeffectenrapportering vormt een jaarlijks debat over kinderrechten een structureel onderdeel van onze werkzaamheden. We houden dus niet alleen gedachtewisselingen, maar ook debatten. We werken niet alleen ad hoc en beperken ons niet de drama's en incidenten uit de actualiteit. Vorig jaar was er de UNO-wereldtop over kinderrechten. Op hetzelfde moment werd een parlementair forum georganiseerd. Toen bleek dat het Vlaams Parlement met zijn jaarverslagen en kindeffectenrapportering een voorbeeldrol speelde op het vlak van de opvolging van kinderrechten.

België en Vlaanderen moet die voortrekkersrol blijven spelen, zeker ook in de internationale strijd tegen seksuele exploitatie. Dat is het onderwerp van het voorliggende ontwerp van decreet houdende de instemming van het facultatief protocol. Het is jammer, maar ik krijg de indruk dat we onze Belgische voortrekkersrol van de eerste conferentie te Stockholm en die van vorig jaar in Yokohama, een beetje aan het verliezen zijn. Ons engagement is niet meer zo groot als voorheen. Nochtans hebben we de plicht om onverwijld te reageren op de opmerkingen en aanbevelingen van het Comité van de Rechten van het Kind. Bij die opvolging gaat het over een maximale bestrijding van misbruik van kinderen.

Het protocol regelt de strengere bestrijding van seksueel kindermisbruik voor commerciële doeleinden en biedt een betere bescherming tegen kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie. De landen die het protocol ondertekenen beloven om werk te maken van strengere strafwetten met inbegrip van de extra-territorialiteit.

Het protocol heeft ook betrekking op bevoegdheden van onze Vlaamse Gemeenschap. Daardoor moet ook dit Vlaams Parlement optreden op het vlak van de goedkeuringsprocedure, maar ook bij de invulling van de artikelen overeenkomstig de bepalingen van het facultatief protocol. Op een vraag over de concretisering en implementatie van het protocol en ook op een vraag over de toewijzing van de middelen, stelde de minister dat de

commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden misschien niet de meest geschikte plaats was om verder te debatteren en ze verwees daarbij ook naar de andere bevoegde commissies en met name naar de commissie voor Welzijn en Volksgezondheid en de commissie voor Onderwijs.

Gisteren merkten we tijdens de bespreking van het jaarverslag van de regering en van de Kinderrechtencommissaris dat we niet zo heel veel wijzer zijn geworden over de concrete implementatie en de omzetting van de plichten uit het protocol. Wel hebben we vernomen dat de coördinatie door de federale overheid moet gebeuren. Het is echter nog niet duidelijk of de Kamer en de Senaat het protocol al hebben goedgekeurd. Bij mijn weten is dat nog niet gebeurd. Wel hebben ze het andere facultatieve protocol, dat over de kindsoldaten, al goedgekeurd. Het blijft een probleem dat het forum waar de coördinatie kan worden besproken, namelijk de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind, nog steeds niet is opgericht of samengesteld.

Mevrouw de minister, het is positief dat u onverwijld zult overgaan tot het samenstellen van een werkgroep op Vlaams niveau waar zal worden gewerkt aan de voorbereiding van zowel de opvolging van de engagementen van de wereldtop te New York als aan de opmerkingen van het Comité van de Rechten van het Kind als aan de invulling van het voorliggend protocol. In deze werkgroep zult u naast de verschillende administraties, terecht ook de vertegenwoordigers van jongeren betrekken. Ook de Kinderrechtencommissaris en het Vlaams Parlement moeten hierin een plaats krijgen. Ik wil er opnieuw op aandringen om hier snel werk van te maken, dit concreet vorm te geven en u daarbij aan een strikte timing te houden. Zo niet, dreigt alles op de lange baan te worden geschoven terwijl de vervalddata dichterbij komen. Tegen einde 2003 moet er een actieplan klaarliggen. Binnen de 2 jaar na de inwerkingtreding van het protocol moet ons land duidelijk maken over hoe dit in onze wetgeving wordt opgenomen en nageleefd. Begin 2004 moet de procedure van de vijfjaarlijkse verslaggeving worden opgestart.

Twee geruchten verontrusten me. Ten eerste dat de federale regering van plan zou zijn om voor de vijfjaarlijkse verslaggeving uitstel te vragen omdat er dit jaar verkiezingen zijn. Ten tweede, zou de opmaak van het Belgisch actieplan conform de engagementen van New York, kunnen worden vervangen door een regionaal actieplan. Vermits in UNO-context met regionaal helemaal niet de Vlaamse Gemeenschap wordt bedoeld maar de Europese

Merckx-Van Goey

Unie, kan dit een abdicatie van Vlaanderen en België betekenen. Ik vraag u, mevrouw de minister, om het nodige te doen om deze onoorbare gedachte te ontcrachten en met veel aandrang de federale regering op haar plicht te wijzen. Voor de invulling van de meeste opdrachten is Vlaanderen hier binnen de administratie en regelgeving klaar voor.

Ondertussen rekenen we erop dat u als coördinerend minister op Vlaams niveau niets onverlet zult laten om concrete stappen te zetten. We zullen u hier zonodig aan herinneren. Het moet onze ambitie zijn om bij de opmaak van de begroting 2004 de concrete implementatie van dit facultatief protocol in te vullen en er de nodige middelen voor vrij te maken.

Ten slotte is er niets dat u moet tegenhouden om een doorgedreven en continue sensibilisering te voeren over alle vormen van geweld, niet in het minst als kinderen er het slachtoffer dreigen van te worden. Of positief geformuleerd : doorgedreven en continu sensibiliseren over het respectvol omgaan met kinderen. Trouwens, in zijn toespraak tot de overheden heeft de Koning iedereen daartoe opgeroepen. Als minister van Welzijn en Ontwikkelingssamenwerking, maar vooral als minister bevoegd voor preventie is dit een plicht voor u.

We zullen dit protocol en de voorliggende tekst met veel overtuiging goedkeuren. We rekenen echter op uw verdere engagementen. U kunt op onze medewerking ter zake rekenen.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, het Vlaams Blok zal uiteraard dit ontwerp van decreet goedkeuren. De doelstellingen worden door ieder van ons in dit Vlaams Parlement onderschreven. Een zo maximaal mogelijke bescherming van kinderen en jongeren is een bekommernis die iedereen bijzonder na aan het hart ligt, en gelukkig maar. Alleen wil ik onderstrepen dat het bijzonder betreurenswaardig is dat in 2003 het nog absoluut noodzakelijk is aandacht te moeten besteden aan deze zeer tragische problematiek. Het is onaanvaardbaar dat er wereldwijd en helaas ook nog steeds in ons land, dergelijke problemen bestaan.

Het hoger belang van het kind moet hier primeren, dit alleen moet centraal staan. Ook wij gaan niet vrijuit. Denken we maar aan de hele problematiek in het Dutrouxdossier, waar de waarheid nog niet

volledig aan het licht gekomen is. Wel is duidelijk dat kindermisbruik en -prostitutie geen probleem is dat moet worden gecatalogeerd als een ver-van-mijn-bedzaak. Helaas is het probleem ook manifest aanwezig in een ontwikkeld en zogenaamd gecultiveerd land als het onze.

Voor de bevolking is het onbegrijpelijk dat dergelijke dossiers meer dan 8 jaar later nog steeds niet kunnen worden behandeld voor de rechtbank – maar ook dit is helaas geen Vlaamse bevoegdheid –, maar dreigen ten onder te gaan aan juridische steekspelletjes en oeverloze discussies over bevoegdheden en procedurefouten. Maar dit is een ander verhaal.

Vandaar dat het ook bijzonder belangrijk is dat Vlaanderen aandacht besteedt aan deze problematiek en de nodige bereidheid aan de dag legt om ervoor te blijven ijveren dat iedere vorm van kindermishandeling, kindermisbruik en kinderprostitutie definitief en voorgoed verdwijnt. Het is dan ook bijzonder wenselijk en noodzakelijk een duidelijk actieplan op te stellen met vaste engagementen die kunnen worden getoetst op hun verwezenlijkingen. Vlaanderen moet hierbij een voortrekkersrol spelen, ook al zijn onze bevoegdheden beperkt.

Toch heb ik een aantal bedenkingen bij dit ontwerp. Dit facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie heeft betrekking op zowel bevoegdheden van de federale overheid als van de gemeenschappen. Onze fractie blijft betreuren dat Vlaanderen hier niet de volledige bevoegdheid geniet en volledig zelfstandig en doortastend kan optreden. Helaas berust het grootste gedeelte van de bevoegdheden bij Justitie, een federale materie.

Ook dit dossier sterkt ons in onze overtuiging te blijven ijveren voor een volledig onafhankelijk Vlaanderen, waar we zelf autonoom en met volledig doorzettingsvermogen een onafhankelijk en doeltreffend beleid kunnen voeren. Dit is vandaag bijna onmogelijk omdat het grootste gedeelte van de bevoegdheden wordt beheerst door de federale overheid. Evenmin wordt veel duidelijkheid verschaft over het overleg met de federale instanties. Wordt dit georganiseerd ? Zo ja, op welke wijze, binnen welk tijdschema, enzovoort ? Al die vragen blijven onbeantwoord.

Naar aanleiding van het goedkeuren door de Vlaamse regering van het jaarlijks verslag aan het Vlaams Parlement en de kinderrechtencommissaris over de implementatie van het VN-verdrag in-

Dillen

zake de rechten van het kind heeft de Vlaamse regering er zich op 5 oktober 2001 toe geëngageerd dit facultatief protocol bij prioriteit aanhangig te maken bij het Vlaams Parlement, zodat het kan worden geratificeerd. Ik heb toch wel enige bedenkingen bij de inhoud van het begrip prioriteit. Mijn bescheiden inziens heeft het toch wel bijzonder lang geduurd vooraleer dit ontwerp van decreet werd voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Gelukkig gebeurt dit vandaag alsnog.

Dit ontwerp van decreet heeft een aantal bijzonder belangrijke gevolgen binnen de bevoegdheid van Welzijn. Ook een aantal instellingen die onder de bevoegdheid van de minister van Welzijn vallen, zoals Kind en Gezin, het Vlaams Fonds, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, worden bijzonder belast. We moeten op korte termijn een debat voeren om na te gaan hoe ze hun verantwoordelijkheid kunnen opnemen en hoe de bevoegdheden moeten worden ingevuld zodat de doelstellingen van dit ontwerp optimaal worden bereikt.

Mevrouw de minister, ook een aantal van uw collega's hebben terzake een belangrijke verantwoordelijkheid. Ik denk hierbij aan minister Vanderpoorten. Het is niet duidelijk hoe ze bij de zaak wordt betrokken, wat haar verantwoordelijkheid is.

Net zoals mevrouw Merckx betreurt ik dat het ontwerp van decreet niet vooraf werd toevertrouwd aan de commissie voor Welzijn. Het werd behandeld door de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden. Ik denk toch dat het een duidelijk voorbeeld is van een materie die hoofdzakelijk tot het beleidsdomein Welzijn behoort. U bent bovendien de coördinerende minister.

Ik heb al gezegd dat de Vlaamse bevoegdheden helaas beperkt zijn. Gelukkig zijn ze niet helemaal onbestaand en kunnen we bepaalde maatregelen nemen. Ik zal een duidelijk voorbeeld geven in verband met de bescherming van onze kinderen tegen geweld en pornografie in de media.

Vandaag heb ik er geen enkel probleem mee toe te geven dat het probleem van pornografie en van het nodeloos blootstellen van jongeren aan seksscènes op tijdstippen waarop kinderen en jongeren gewoonlijk televisie kijken, zich zo goed als niet stelt in de Vlaamse media. Dat kan echter niet worden gezegd over geweld op radio en televisie, maar daarop ga ik in de context van deze discussie niet in.

We blijven zitten met het probleem van kinderpornografie en kinderprostitutie in de nieuwe media en meer bepaald op het internet. Het aantal dossiers stijgt aanzienlijk. Sommige spectaculaire dossiers halen uitvoerig de pers. Zo kennen we allemaal wel een aantal voorbeelden. De meeste dossiers komen in de pers echter niet aan bod.

Ik geef enkele cijfers om de ernst van de problematiek te schetsen. In 2001 kwamen er via het meldpunt voor computercriminaliteit bij de Federal Computer Crime Unit van de federale politie meer dan 12.000 klachten binnen, hoofdzakelijk in verband met kinderpornografie. Daarvan leverden 8.500 klachten bruikbare informatie op. In een aantal gevallen ging het om duidelijke misdrijven. De dienst Mensenhandel van de federale politie heeft op 1 jaar tijd meer dan 50 dossiers behandeld. Dagelijks melden 10 tot 15 burgers bij Child Focus gevallen van kinderpornografie.

We hebben in ons land wel een zeer goede wet op kinderpornografie, maar die haalt helaas weinig uit. Ze ontmoedigt de producenten van kinderpornografie niet. Via internetsites wordt kinderpornografie zeer ruim verspreid. Hoe hard de speurders ook werken, het is niet mogelijk alles te vervolgen. Per dag komen er wereldwijd 20.000 nieuwe sites bij. E-mail en chatrooms zijn grotendeels privé en wat daarin gebeurt, is dus helemaal niet duidelijk.

Computerfreaks en computertechnici spelen een sleutelrol in de pedofiele netwerken. Ze kennen allemaal voldoende technische snufjes om aan politiecontroles te ontsnappen, terwijl de politie zelf niet beschikt over de nieuwste opsporingsapparatuur. Het probleem is dus zeer ernstig en wordt steeds groter, terwijl wij hier klaarstaan om iets te ondernemen.

Kinderpornografie kan welig tieren en spijtig genoeg zijn er steeds jongere kinderen bij betrokken. Dat is onaanvaardbaar. Mevrouw de minister, het is uw en onze plicht er bij de federale overheid continu op aan te dringen om met alle middelen de strijd aan te binden tegen de kinderpornografie.

Dit ontwerp van decreet is zeer belangrijk. Het is in het belang van onze kinderen en hun toekomst dat het wordt goedgekeurd. We moeten het hoofd trachten te bieden aan dit steeds groter wordende gevaar. Ik roep iedereen op om binnen zijn bevoegdheden iets aan het probleem te doen. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer de voorzitter, ik kan hier kort op reageren. Eerst en vooral denk ik dat Vlaanderen trots mag zijn dat het het voortouw neemt inzake de ratificering van dit facultatief protocol. Het werd op 25 mei 2000 goedgekeurd door de Verenigde Naties. Men kan zeggen dat dat allemaal wat lang heeft geduurd, maar Vlaanderen neemt wat dat betreft toch het voortouw. Ik denk dat dat goed is.

Gisteren hebben we naar aanleiding van de bespreking van het verslag van de kinderrechtencommissaris en het verslag van de regering, ook lang stil gestaan bij de verdere implementatie van wat we in dit facultatief protocol hebben afgesproken. Ik heb toen de woorden herhaald die mevrouw Merckx ook in de commissie voor Buitenlandse Handel heeft uitgesproken : het lijkt op het eerste gezicht eenvoudig om een dergelijk protocol goed te keuren, maar als het moet worden uitgevoerd blijkt dat er toch wel wat bij komt kijken. Ik kan zowel aan mevrouw Dillen als aan mevrouw Merckx bevestigen dat er vanuit het verslag over de kinderrechten van 2002-2003, uiteraard ook zal worden gerefereerd aan dit aanvullend protocol en aan wat ermee gebeurt binnen onze eigen administraties en diensten.

Inzake de bevoegdheden waarover overleg wordt georganiseerd met het federale niveau, heb ik gisteren aangekondigd dat Vlaanderen ook het voortouw zal nemen bij het opstarten van een werkgroep. De werkgroep moet zich niet alleen buigen over de concrete afspraken met het federale niveau over de uitvoering van dit protocol, die zich dan vooral situeren op de grens tussen Welzijn en Justitie, maar ook over de afspraken die in New York werden gemaakt op de kinderrechtenconferentie van mei 2002.

De geruchten die er op het federale niveau zouden circuleren dat men dat allemaal verder naar de toekomst wil verschuiven, zijn mij niet bekend. Ik denk dat er inderdaad geen enkel excuus is om dat naar achteren te schuiven. Op Vlaams niveau gaan we in de werkgroep ons deel van het actieplan voorbereiden. Ik heb gisteren reeds gesproken over het voorstel om een nationale commissie op te richten. Die oprichting verloopt een beetje stroef omdat nog niet is uitgemaakt hoe groot die commissie moet zijn, hoe veel personeel ze moet hebben, enzovoort. Wij zijn eerder voorstander van een minimale invulling, terwijl de andere overheden dat wat breder zien. Ik heb me ertoe geëngageerd om daaruit te komen. Die discussie mag echter geen excuus zijn om te zeggen dat we de internationaal afgesproken timing voor het actieplan en

het opstellen daarvan zullen verlaten. Er is immers op dit moment een interministeriële conferentie Kind en Jeugd, die perfect een werkgroep kan oprichten om dit werk ondertussen op te starten over de verschillende overheden heen. Wat dat betreft, zal ik er dus ook op blijven aandringen dat België in het algemeen en Vlaanderen in het bijzonder, het voortouw neemt inzake kinderrechten.

Ik denk niet dat dit de plaats is om inhoudelijk in te gaan op wat mevrouw Dillen heeft gezegd. We hebben gisteren echt heel lang gepraat over kinderrechten en over alle implicaties daarvan.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het facultatief protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt in New York op 25 mei 2000, zal volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 15.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 14.49 uur.*

RECHTZETTINGEN

Morgenvergadering 25 van donderdag 19 december 2002

Bij de vier namenlijsten van de uitgebrachte JA-stemmen mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh toevoegen.

Middagvergadering 27 van woensdag 8 januari 2003

Bij de namenlijst van de uitgebrachte JA-stemmen bij Stuk 1233 en bij de namenlijst van de uitgebrachte NEEN-stemmen bij Stuk 1495 mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh toevoegen.
